CRIV 55 **PLEN 105**

DE KAMER BE
LA CHAMBRE BE

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

20-05-2021

Après-midi

Donderdag

20-05-2021

Namiddag

N-VA	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
Ecolo-Groen	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
PS	*Parti Socialiste*
VB	*Vlaams Belang*
MR	*Mouvement Réformateur*
CD&V	*Christen-Democratisch en Vlaams*
PVDA-PTB	*Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Open Vld	*Open Vlaamse Liberalen en Democraten*
Vooruit	*Vooruit*
cdH	*centre démocrate Humaniste*
DéFI	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH	*Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications :		*Afkortingen bij de nummering van de publicaties :*	
DOC 55 0000/000	*Document parlementaire de la 55e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*	*DOC 55 0000/000*	*Parlementair stuk van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA	*Questions et Réponses écrites*	*QRVA*	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral*	*CRIV*	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
CRABV	*Compte Rendu Analytique*	*CRABV*	*Beknopt Verslag*
CRIV	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*	*CRIV*	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*
PLEN	*Séance plénière*	*PLEN*	*Plenum*
COM	*Réunion de commission*	*COM*	*Commissievergadering*
MOT	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*	*MOT*	*Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)*

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

QUESTIONS 1

Questions jointes de 1

- Kris Verduyckt à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque d'un militaire de carrière lourdement armé figurant sur la liste de l'OCAM" (55001641P) 2
- François De Smet à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque d'un militaire lourdement armé" (55001642P) 2
- Steven Matheï à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque du militaire figurant sur la liste de l'OCAM" (55001648P) 2
- Steven De Vuyst à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque d'un militaire armé d'extrême droite" (55001652P) 2
- Catherine Fonck à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le suivi par la Défense des militaires fichés par l'OCAM" (55001653P) 2
- Guillaume Defossé à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le militaire fugitif et le combat contre l'extrême droite" (55001654P) 2
- Kattrin Jadin à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La radicalisation d'un membre de l'armée" (55001657P) 2
- Jean-Marie Dedecker à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le rôle de l'OCAM et la traque d'un militaire" (55001658P) 2
- Wouter De Vriendt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le militaire fugitif d'extrême droite" (55001660P) 2
- Jasper Pillen à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le militaire fugitif et notre sécurité nationale" (55001662P) 2
- Khalil Aouasti à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La présence de l'extrême droite au sein de l'armée" (55001659P) 2
- Peter Buysrogge à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le militaire fugitif" (55001663P) 2

Orateurs: **Kris Verduyckt, François De Smet, Steven Matheï, Steven De Vuyst, Catherine Fonck**, présidente du groupe cdH**, Guillaume Defossé, Kattrin Jadin, Jean-Marie Dedecker, Wouter De Vriendt, Jasper Pillen, Khalil Aouasti, Peter Buysrogge, Alexander De Croo**, premier ministre**, Ludivine Dedonder**, ministre de la Défense

Questions jointes de 19

- Steven De Vuyst à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les raisons de l'absence de sanctions contre Israël" (55001645P) 19
- Patrick Dewael à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Le conflit entre Israël et la Palestine" (55001661P) 19
- Michel De Maegd à Sophie Wilmès (VPM 19

INHOUD

VRAGEN 1

Samengevoegde vragen van 1

- Kris Verduyckt aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op een zwaarbewapende beroepsmilitair die op de OCAD-lijst staat" (55001641P) 1
- François De Smet aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op een zwaarbewapende militair" (55001642P) 1
- Steven Matheï aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op de militair die op de OCAD-lijst staat" (55001648P) 1
- Steven De Vuyst aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op een gewapende extreemrechtse militair" (55001652P) 1
- Catherine Fonck aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Het in de gaten houden door Defensie van de militairen die op de OCAD-lijst staan" (55001653P) 1
- Guillaume Defossé aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De voortvluchtige militair en de strijd tegen extreemrechts" (55001654P) 1
- Kattrin Jadin aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De radicalisering van een militair" (55001657P) 1
- Jean-Marie Dedecker aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De rol van het OCAD en de klopjacht op een militair" (55001658P) 1
- Wouter De Vriendt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De voortvluchtige extreemrechtse militair" (55001660P) 1
- Jasper Pillen aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De voortvluchtige militair en onze nationale veiligheid" (55001662P) 1
- Khalil Aouasti aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De aanwezigheid van extreemrechts in het leger" (55001659P) 1
- Peter Buysrogge aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De voortvluchtige militair" (55001663P) 1

Sprekers: **Kris Verduyckt, François De Smet, Steven Matheï, Steven De Vuyst, Catherine Fonck**, voorzitster van de cdH-fractie**, Guillaume Defossé, Kattrin Jadin, Jean-Marie Dedecker, Wouter De Vriendt, Jasper Pillen, Khalil Aouasti, Peter Buysrogge, Alexander De Croo**, eerste minister**, Ludivine Dedonder**, minister van Defensie

Samengevoegde vragen van 18

- Steven De Vuyst aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De redenen voor het uitblijven van sancties tegen Israël" (55001645P) 18
- Patrick Dewael aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Het conflict tussen Israël en Palestina" (55001661P) 19
- Michel De Maegd aan Sophie Wilmès (VEM 19

Affaires étrangères et européennes) sur "Les conflits entre Israël et la Palestine" (55001665P)

- Malik Ben Achour à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Le conflit israélo-palestinien" (55001666P) 19
- Vicky Reynaert à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "L'aggravation de la situation en Israël et en Palestine et la réaction de la Belgique" (55001670P) 19
- Guillaume Defossé à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "La situation en Israël et en Palestine" (55001669P) 19
- Peter De Roover à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Le conflit israélo-palestinien" (55001655P) 19

Orateurs: **Steven De Vuyst, Patrick Dewael, Michel De Maegd, Malik Ben Achour, Vicky Reynaert, Guillaume Defossé, Peter De Roover**, président du groupe N-VA**, Sophie Wilmès**, vice-première ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et du Commerce extérieur, et des Institutions culturelles fédérales

Questions jointes de 28
- Jef Van den Bergh à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "Les frais couverts par l'indemnité vélo" (55001664P) 28
- Nicolas Parent à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "Les indemnités vélo en faveur du personnel des entreprises ferroviaires" (55001671P) 28

Orateurs: **Jef Van den Bergh, Nicolas Parent, Georges Gilkinet**, vice-premier ministre et ministre de la Mobilité

Question de Gitta Vanpeborgh à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Le statut social des médecins assistants candidats spécialistes" (55001643P) 31

Orateurs: **Gitta Vanpeborgh, Frank Vandenbroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Kathleen Depoorter à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le bien-être mental des étudiants" (55001656P) 33

Orateurs: **Kathleen Depoorter, Frank Vandenbroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Catherine Fonck à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La télémédecine et le soutien en faveur de l'application de consultation Doktr" (55001644P) 36

Orateurs: **Catherine Fonck**, présidente du groupe cdH**, Frank Vandenbroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Buitenlandse en Europese Zaken) over "De conflicten tussen Israël en Palestina" (55001665P)

- Malik Ben Achour aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Het Israëlisch-Palestijnse conflict" (55001666P) 19
- Vicky Reynaert aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De escalerende situatie in Israël en Palestina en de reactie van België" (55001670P) 19
- Guillaume Defossé aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De situatie in Israël en Palestina" (55001669P) 19
- Peter De Roover aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Het Israëlisch-Palestijns conflict" (55001655P) 19

Sprekers: **Steven De Vuyst, Patrick Dewael, Michel De Maegd, Malik Ben Achour, Vicky Reynaert, Guillaume Defossé, Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie**, Sophie Wilmès**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en de Federale Culturele Instellingen

Samengevoegde vragen van 28
- Jef Van den Bergh aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "De invulling van de fietsvergoeding" (55001664P) 28
- Nicolas Parent aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "De fietsvergoedingen voor het personeel van de spoorwegondernemingen" (55001671P) 28

Sprekers: **Jef Van den Bergh, Nicolas Parent, Georges Gilkinet**, vice-eersteminister en minister van Mobiliteit

Vraag van Gitta Vanpeborgh aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het sociaal statuut van de artsen-specialisten in opleiding" (55001643P) 31

Sprekers: **Gitta Vanpeborgh, Frank Vandenbroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van Kathleen Depoorter aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het mentale welzijn van de studenten" (55001656P) 33

Sprekers: **Kathleen Depoorter, Frank Vandenbroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van Catherine Fonck aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De telegeneeskunde en de steun voor de consultatie-app Doktr" (55001644P) 36

Sprekers: **Catherine Fonck**, voorzitster van de cdH-fractie**, Frank Vandenbroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Question de Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La libération de l'assassin de Kitty Van Nieuwenhuysen" (55001649P) 38
Orateurs: **Katleen Bury, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Question de Tom Van Grieken à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "La politique de maintien de l'ordre de deux poids deux mesures lors d'une manifestation à Bruxelles" (55001651P) 40
Orateurs: **Tom Van Grieken, Annelies Verlinden**, ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

Ordre du jour 42

Motions 42
Orateurs: **Servais Verherstraeten**, président du groupe CD&V**, Peter De Roover**, président du groupe N-VA**, Raoul Hedebouw**, président du groupe PVDA-PTB**, Vanessa Matz, François De Smet, Melissa Depraetere**, présidente du groupe Vooruit**, Barbara Pas**, présidente du groupe VB**, Catherine Fonck**, présidente du groupe cdH

Demande d'avis du Conseil d'État sur les amendements 46 à 50 et les passages modifiés en commission du projet de loi n° 1951 48

Demande d'avis du Conseil d'État sur les amendements 20 à 34 et 40 au projet de loi n° 1929 48

PROJET DE LOI ET PROPOSITIONS 49

Projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal du 12 juin 2020 modifiant l'arrêté royal du 4 octobre 2006 déterminant le mode de calcul et de perception de la contribution pour APETRA et abrogeant l'article 1er, § 4, de l'arrêté ministériel du 27 décembre 1978 relatif à l'enregistrement des personnes qui interviennent dans le circuit d'approvisionnement du pays et des consommateurs en pétrole et produits pétroliers (1925/1-3) 49

Discussion générale 49
Orateur: **Séverine de Laveleye**, rapporteur

Discussion des articles 49

Proposition de résolution visant à accroître la sécurité aux passages à niveau (1640/1-6) 50

Discussion 50
Orateurs: **Tomas Roggeman, Kim Buyst, Laurence Zanchetta, Pieter De Spiegeleer,**

Vraag van Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De vrijlating van de moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen" (55001649P) 37
Sprekers: **Katleen Bury, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Vraag van Tom Van Grieken aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Het met twee maten meten bij de ordehandhaving tijdens een betoging in Brussel" (55001651P) 39
Sprekers: **Tom Van Grieken, Annelies Verlinden**, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing

Agenda 42

Moties 42
Sprekers: **Servais Verherstraeten**, voorzitter van de CD&V-fractie**, Peter De Roover**, voorzitter van de N-VA-fractie**, Raoul Hedebouw**, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie**, Vanessa Matz, François De Smet, Melissa Depraetere**, voorzitster van de Vooruit-fractie**, Barbara Pas**, voorzitster van de VB-fractie**, Catherine Fonck**, voorzitster van de cdH-fractie

Verzoek om advies van de Raad van State over de amendementen 46 tot 50 en de tekstwijziging in commissie van het wetsontwerp nr. 1951 48

Verzoek om advies van de Raad van State over de amendementen 20 tot 34 en 40 op het wetsontwerp nr. 1929 48

WETSONTWERP EN VOORSTELLEN 49

Wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 12 juni 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage voor APETRA en tot opheffing van het artikel 1, § 4, van het ministerieel besluit van 27 december 1978 betreffende de inschrijving van de personen die optreden in de bevoorradingsketen van het land en van de verbruikers in aardolie en aardolieprodukten (1925/1-3) 49

Algemene bespreking 49
Spreker: **Séverine de Laveleye**, rapporteur

Bespreking van de artikelen 49

Voorstel van resolutie betreffende het verhogen van de veiligheid aan spoorwegovergangen (1640/1-6) 50

Bespreking 50
Sprekers: **Tomas Roggeman, Kim Buyst, Laurence Zanchetta, Pieter De Spiegeleer,**

Emmanuel Burton, Jef Van den Bergh, Maria Vindevoghel, Marianne Verhaert, Nicolas Parent

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 septembre 2005 désignant les infractions par degré aux règlements généraux pris en exécution de la loi relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la traversée des passages à niveau en cas d'encombrement de la circulation (1711/1-4) 62
Discussion générale 62
Orateurs: **Kim Buyst, Marianne Verhaert**

Discussion des articles 64

Proposition de résolution visant à sécuriser les ascenseurs mis en service avant le 1er janvier 1958 et à sauvegarder leur valeur patrimoniale (1496/1-5) 64
Discussion 64
Orateurs: **Anneleen Van Bossuyt, Gilles Vanden Burre**, président du groupe Ecolo-Groen**, Nathalie Gilson, Roberto D'Amico, François De Smet**

Nominations – Procédure 71

Unia/Myria – Désignation du suppléant de M. Didier Dochain aux conseils d'administration (1987/1) 71

Unia/Myria – Désignation du suppléant de Mme Shaireen Aftab aux conseils d'administration (1988/1) 71

Commissions de nomination pour le notariat – Renouvellement de la moitié des mandats – Nomination des membres effectifs (1989/1) 71

Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité – Nomination du premier suppléant de M. Thibaut Vandamme 72

Prise en considération de propositions 73

VOTES NOMINATIFS 73

Projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal du 12 juin 2020 modifiant l'arrêté royal du 4 octobre 2006 déterminant le mode de calcul et de perception de la contribution pour APETRA et abrogeant l'article 1er, § 4, de l'arrêté ministériel du 27 décembre 1978 relatif à l'enregistrement des personnes qui interviennent dans le circuit d'approvisionnement du pays et des consommateurs en pétrole et produits pétroliers (1925/3) 73

Amendements réservés à la proposition de résolution relative à une sécurité accrue aux passages à niveau (nouvel intitulé) (1640/1-6) 74
Orateur: **Catherine Fonck**, présidente du

Emmanuel Burton, Jef Van den Bergh, Maria Vindevoghel, Marianne Verhaert, Nicolas Parent

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, wat betreft het oprijden van overwegen wanneer het verkeer belemmerd is (1711/1-4) 62
Algemene bespreking 62
Sprekers: **Kim Buyst, Marianne Verhaert**

Bespreking van de artikelen 64

Voorstel van resolutie over de beveiliging van de vóór 1 januari 1958 in bedrijf gestelde liften en de vrijwaring van hun erfgoedwaarde (1496/1-5) 64
Bespreking 64
Sprekers: **Anneleen Van Bossuyt, Gilles Vanden Burre**, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie**, Nathalie Gilson, Roberto D'Amico, François De Smet**

Benoemingen – Procedure 71

Unia/Myria – Aanduiding van de plaatsvervanger van de heer Didier Dochain in de raden van bestuur (1987/1) 71

Unia/Myria – Aanduiding van de plaatsvervanger van mevrouw Shaireen Aftab in de raden van bestuur (1988/1) 71

Benoemingscommissies voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Benoeming van de vaste leden (1989/1) 71

Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten – Benoeming van de eerste plaatsvervanger van de heer Thibaut Vandamme 72

Inoverwegingneming van voorstellen 73

NAAMSTEMMINGEN 73

Wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 12 juni 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage voor APETRA en tot opheffing van het artikel 1, § 4, van het ministerieel besluit van 27 december 1978 betreffende de inschrijving van de personen die optreden in de bevoorradingsketen van het land en van de verbruikers in aardolie en aardolieproducten (1925/3) 73

Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende het verhogen van de veiligheid aan spoorwegovergangen (1640/1-6) 74
Spreker: **Catherine Fonck**, voorzitster van de

groupe cdH

Ensemble de la proposition de résolution relative à une sécurité accrue aux passages à niveau (nouvel intitulé) (1640/5) 74

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 septembre 2005 désignant les infractions par degré aux règlements généraux pris en exécution de la loi relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la traversée des passages à niveau en cas d'encombrement de la circulation (1711/4) 75

Amendements réservés à la proposition de résolution visant à sécuriser les ascenseurs mis en service avant le 1er janvier 1958 et à sauvegarder leur valeur patrimoniale (1496/1-5) 75

Ensemble de la proposition de résolution visant à sécuriser les ascenseurs mis en service avant le 1er janvier 1958 et à sauvegarder leur valeur patrimoniale (1496/4) 76

Adoption de l'ordre du jour 77

DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS 79

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 105 annexe.

cdH-fractie

Geheel van het voorstel van resolutie betreffende het verhogen van de veiligheid aan spoorwegovergangen (1640/5) 74

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, wat betreft het oprijden van overwegen wanneer het verkeer belemmerd is (1711/4) 75

Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie over de beveiliging van de vóór 1 januari 1958 in bedrijf gestelde liften en de vrijwaring van hun erfgoedwaarde (1496/1-5) 75

Geheel van het voorstel van resolutie over de beveiliging van de vóór 1 januari 1958 in bedrijf gestelde liften en de vrijwaring van hun erfgoedwaarde (1496/4) 76

Goedkeuring van de agenda 77

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN 79

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 105 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 20 MAI 2021

Après-midi

_____

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 20 MEI 2021

Namiddag

_____

La séance est ouverte à 14 h 19 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitster.

La **présidente**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.
Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Alexander De Croo, Ludivine Dedonder.

Questions
Vragen

01 Samengevoegde vragen van
- Kris Verduyckt aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op een zwaarbewapende beroepsmilitair die op de OCAD-lijst staat" (55001641P)
- François De Smet aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op een zwaarbewapende militair" (55001642P)
- Steven Matheï aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op de militair die op de OCAD-lijst staat" (55001648P)
- Steven De Vuyst aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De klopjacht op een gewapende extreemrechtse militair" (55001652P)
- Catherine Fonck aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Het in de gaten houden door Defensie van de militairen die op de OCAD-lijst staan" (55001653P)
- Guillaume Defossé aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De voortvluchtige militair en de strijd tegen extreemrechts" (55001654P)
- Kattrin Jadin aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De radicalisering van een militair" (55001657P)
- Jean-Marie Dedecker aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De rol van het OCAD en de klopjacht op een militair" (55001658P)
- Wouter De Vriendt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De voortvluchtige extreemrechtse militair" (55001660P)
- Jasper Pillen aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De voortvluchtige militair en onze nationale veiligheid" (55001662P)
- Khalil Aouasti aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De aanwezigheid van extreemrechts in het leger" (55001659P)
- Peter Buysrogge aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De voortvluchtige militair" (55001663P)
01 Questions jointes de
- Kris Verduyckt à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque d'un militaire de carrière lourdement

armé figurant sur la liste de l'OCAM" (55001641P)
- François De Smet à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque d'un militaire lourdement armé" (55001642P)
- Steven Matheï à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque du militaire figurant sur la liste de l'OCAM" (55001648P)
- Steven De Vuyst à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La traque d'un militaire armé d'extrême droite" (55001652P)
- Catherine Fonck à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le suivi par la Défense des militaires fichés par l'OCAM" (55001653P)
- Guillaume Defossé à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le militaire fugitif et le combat contre l'extrême droite" (55001654P)
- Kattrin Jadin à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La radicalisation d'un membre de l'armée" (55001657P)
- Jean-Marie Dedecker à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le rôle de l'OCAM et la traque d'un militaire" (55001658P)
- Wouter De Vriendt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le militaire fugitif d'extrême droite" (55001660P)
- Jasper Pillen à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le militaire fugitif et notre sécurité nationale" (55001662P)
- Khalil Aouasti à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La présence de l'extrême droite au sein de l'armée" (55001659P)
- Peter Buysrogge à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le militaire fugitif" (55001663P)

01.01 **Kris Verduyckt** (Vooruit): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, collega's, honderden politieagenten en militairen houden nu in Limburg met gevaar voor eigen leven een klopjacht op een extreemrechtse militair die bedreigingen uitte. Dat is in de eerste plaats triest.

De bedreiging op zich is niet nieuw. Het is reeds een hele tijd bekend dat er bij Defensie een kleine groep militairen extreemrechtse ideeën aanhangt. Het ergste van al is dat zij daar leren omgaan met zware wapens en trainen om mensen te doden.

Mevrouw de minister, toen ik u in de commissie ondervroeg over 30 potentiële risicogevallen op de lijst van de veiligheidsdiensten, gaf u in algemene bewoordingen aan dat men daaraan eigenlijk niet heel veel kan doen. Dat is waanzin. Het is waanzin dat een lid van verwerpelijke organisaties die ons land willen ondermijnen, dat reeds tuchtstraffen heeft gekregen en dat op de lijst van de veiligheidsdiensten staat, rekruten kan opleiden en toegang heeft tot zware wapens. Dat is natuurlijk onbegrijpelijk.

Het gaat hier natuurlijk niet om gewone ambtenaren. Het gaat hier over mensen die leren vechten op leven en dood. Ik vraag mij echt af wat er zou zijn gebeurd als de eerste stop van die man het marktplein van Leopoldsburg was geweest. Dat er vandaag nog geen doden zijn gevallen, is niet te danken aan het feit dat men erin geslaagd zou zijn om hem tegen te houden, maar alleen aan het feit dat de man nog niet geschoten heeft. Dat vind ik echt problematisch.

Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, ik besef dat er pas op het moment dat hij met zware wapens aan de haal ging, een grond was voor ontslag. Dat risico kan onze maatschappij niet nemen. Welke wetgeving hebben wij nodig om sneller te kunnen ingrijpen en om ervoor te zorgen dat dat soort extremisten geen toegang heeft tot zware wapens? Beter nog, wat hebben wij nodig om hen uit het leger te kunnen ontslaan, vooraleer ze een gevaar worden voor onze

01.01 **Kris Verduyckt** (Vooruit): Cette situation est avant tout déplorable. Nous savons depuis longtemps que l'armée comporte un petit groupe de militaires aux convictions d'extrême droite. Ils y manipulent des armes lourdes et y apprennent à tuer. Qu'une personne qui veut porter atteinte à notre pays, qui a déjà fait l'objet de sanctions disciplinaires et qui est renseignée sur une liste des services de la Sûreté de l'État puisse former des recrues et ait accès à des armes lourdes, est de la folie. La seule raison pour laquelle il n'y a pas encore eu de mort, c'est que l'homme en question n'a pas encore tiré. Et ce n'est qu'aujourd'hui, parce que l'intéressé a dérobé des armes lourdes, qu'il existe un motif valable pour le renvoyer.

De quelle législation avons-nous besoin pour pouvoir écarter plus rapidement des extrémistes de l'armée?

samenleving?

01.02 **François De Smet** (DéFI): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, madame la ministre, cette histoire est invraisemblable! Il y a en ce moment même une chasse à l'homme autour d'un homme armé suspecté de vouloir s'en prendre à un virologue et aux structures de l'État. Ainsi donc en 2021, il est possible en Belgique d'être militaire, d'être classé comme extrémiste sur la liste de l'OCAM et d'avoir accès à des armes. On a beau le retourner comme on veut, c'est le fond du problème. Ce fugitif figure sur une liste d'une trentaine de militaires suivis par les services de renseignement, et ce, en raison de leurs liens supposés avec des mouvements suprémacistes.

Madame la ministre, vous avez déjà eu l'occasion d'aborder ce dossier devant ce Parlement. Vous avez alors indiqué que ces informations devaient être interprétées prudemment, en ce qu'elles incluent des personnes pour lesquelles l'enquête pourrait conclure à l'absence de forme d'extrémisme. Oui, c'est vrai. Figurer sur une liste en tant que tel n'est pas répréhensible en soi. Mais je suppose, j'espère qu'aucun militaire ne se trouve sur la liste de l'OCAM juste pour avoir *liké* trois photos Facebook ou pour avoir volé un dessert à la cantine. La question majeure est la suivante. Que diable! Quels peuvent être les faits justifiant que quelqu'un se trouve sur la liste de l'OCAM mais ne justifiant pas que cette même personne puisse être suspendue ou exclue de l'armée? Sincèrement, c'est ma toute grande et principale question.

Par ailleurs, confirmez-vous qu'une trentaine de personnes sont toujours suivies, classées, fichées par la Sûreté de l'État dans l'armée? Pouvez-vous nous indiquer comment ces personnes, potentiellement dangereuses, sont surveillées? Ont-elles eu accès ou non à des armes qu'elles peuvent emmener à leur domicile? À la lumière de ces événements, n'estimez-vous pas, comme certains le soulignent, qu'il existe aujourd'hui un vrai problème dans les échanges de renseignements entre la Sûreté de l'État et les services militaires? Si oui, comment comptez-vous y remédier?

01.02 **François De Smet** (DéFI): Er is een klopjacht gaande op een gewapende man die het op een viroloog en de staatsstructuren voorzien heeft. In 2021 kan men in België een militair zijn, door het OCAD als extremist aangemerkt zijn én toegang hebben tot wapens. De voortvluchtige staat op een lijst van 30 militairen die vermoedelijk *white supremacists* zijn.

Mevrouw de minister, u hebt hier in verband met dit dossier al aangegeven dat men voorzichtig met die informatie moet omspringen, omdat uit het onderzoek naar die personen zou kunnen blijken dat ze geen extremisten zijn. Dat is waar, maar ik mag toch hopen dat geen enkele militair op de OCAD-lijst staat wegens futiliteiten. Voor welke feiten kan een militair op de OCAD-lijst staan, maar niet geschorst worden?

Klopt het dat er een dertigtal militairen op de lijst van de Veiligheid van de Staat staan? Hoe worden ze in de gaten gehouden? Hebben ze toegang tot wapens? Is er geen probleem met de uitwisseling van inlichtingen tussen de Veiligheid van de Staat en de diensten van het leger? Als er wel een probleem is, hoe zult u dat dan oplossen?

01.03 **Steven Matheï** (CD&V): Limburg en bij uitbreiding ons hele land staan al enkele dagen in rep en roer. Ondertussen is er een autosnelweg afgesloten, heel wat ongeruste ouders houden hun kinderen van school thuis en er is allerlei versterking aangevoerd. De situatie boezemt de inwoners van Limburg heel wat angst in. Tegelijkertijd worden ook de militairen in een slecht daglicht geplaatst, terwijl ze het eigen leven op spel zetten voor ons aller veiligheid. Het is dan ook niet meer dan logisch dat wij hier een paar vragen bij stellen.

Ten eerste, hoe is het mogelijk dat een beroepsmilitair die sinds juni 2020 op de OCAD-lijst staat, toch met zware wapens kan rondlopen?

Ten tweede, hoe is het mogelijk dat een militair als tuchtstraf als het ware de sleutels van het wapendepot krijgt? Het is alsof men een pyromaan bewaker laat zijn van een benzinedepot.

Tot slot, hoe is het mogelijk dat tegen een militair met een

01.03 **Steven Matheï** (CD&V): Tout le pays est en émoi et le Limbourg vit dans l'angoisse. L'image de l'ensemble de l'armée est ternie. Comment un militaire de carrière dont le nom apparaît depuis 2020 sur la liste de l'OCAM peut-il circuler librement avec un tel arsenal? Comment un militaire sous le coup d'une sanction disciplinaire peut-il avoir accès au dépôt d'armes? Pourquoi aucune action n'est-elle possible contre un militaire aux sympathies indéniables à l'égard de l'extrême droite?

Nous réclamons une enquête rapide et approfondie et nous de-

extreemrechts gedachtegoed, die opgevolgd moet worden, geen maatregelen genomen kunnen worden?

Wij van CD&V vragen in de eerste plaats een snel en diepgaand onderzoek. Het is triest dat het leger op die manier onnodig imagoschade lijdt.

In de tweede plaats vragen wij dat er op basis van de resultaten van dat onderzoek ook duidelijke maatregelen genomen worden.

Tot slot willen wij ook een oproep doen aan iedereen, ook in het halfrond hier, om extremisme in elke vorm te veroordelen. Immers, woorden doen ertoe. Woorden op de sociale media zijn de munitie van individuele losgeslagen gevallen zoals de voortvluchtige militair.

Mijnheer de eerste minister en mevrouw de minister, welke stappen zult u ondernemen of hebt u al ondernomen om een onderzoek in te stellen?

Welke maatregelen kunnen wij nemen om dergelijke feiten de toekomst te vermijden?

mandons que des mesures soient prises sur la base des résultats de celle-ci. Nous appelons chacun, y compris dans cet hémicycle, à condamner l'extrémisme sous toutes ses formes. Les mots ne sont en effet pas innocents et peuvent être des munitions pour des individus en rupture avec la société.

Quelles seront les initiatives prises? Quelles mesures pouvons-nous prendre pour éviter de telles situations?

01.04 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Mijnheer de premier, mevrouw de minister, sinds gisteren zijn we op zoek naar een zwaarbewapende beroepsmilitair die eergisteren vier antitankraketten en ander zwaar wapentuig uit de kazerne van Leopoldsburg heeft gestolen. We hebben heel sterke redenen om aan te nemen dat de man in kwestie van plan is om in ons land een aanslag te plegen.

Dat is wel frappant, want de man is bekend bij de militaire inlichtingendiensten en staat op de lijst van het OCAD gecatalogeerd als potentieel gevaarlijke extremist wegens extreemrechtse overtuigingen en opvattingen en wegens zijn contacten. De man kreeg al disciplinaire sancties opgelegd voor de verspreiding van haatdragende boodschappen en het uiten van doodsbedreigingen op sociale media, onder meer aan het adres van Marc Van Ranst. Daarom werd hij overgeplaatst, zeg maar gedegradeerd, uit een functie van militaire politieagent naar logistiek beheerder van wapendepots. Hij had dus toegang tot munitie. Zo zet men de kat bij de melk. Door de VRT werd het treffend omschreven: het is alsof iemand met een alcoholprobleem wordt overgeplaatst naar de kantine om er als barman te worden tewerkgesteld.

Mijnheer de premier, mevrouw de minister, hoe is dat kunnen gebeuren? Heeft dat te maken met een gebrekkige doorstroming van informatie bij de inlichtingendiensten of met laksheid? Of minimaliseert men de invloed van en de infiltratie door extreemrechts in het leger? Wat er ook van zij, op het moment lopen wij nog altijd het gevaar het slachtoffer te worden van een aanslag door een extreemrechtse terrorist.

Mijnheer de premier, mevrouw de minister, zult u de militaire politie doorlichten, specifiek wat screening van haar kandidaten betreft? (…)

01.04 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Nous sommes depuis hier à la recherche d'un militaire de carrière lourdement armé qui le jour précédent a dérobé des armes lourdes de la caserne de Bourg-Léopold. Il y a de fortes raisons de croire qu'il prépare un attentat. Cette situation est étonnante puisque l'homme est connu des services du renseignement militaire et figure sur la liste de l'OCAM en tant qu'extrémiste potentiellement dangereux. À la suite des messages haineux qu'il a diffusés et des menaces qu'il a proférées à l'encontre de Marc Van Ranst, il a été rétrogradé au poste de responsable logistique du dépôt d'armes. On a ainsi laissé entrer le loup dans la bergerie.

Comment une telle situation a-t-elle pu se produire? S'agit-il d'une mauvaise circulation de l'information ou de laxisme? Le *screening* sera-t-il reconsidéré?

De **voorzitster**: Uw tijd zit erop, mijnheer De Vuyst.

01.05 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, les détails de cette chasse à l'homme viennent

01.05 **Catherine Fonck** (cdH): Mevrouw de minister, de achter-

d'être rappelés par les collègues, avec ce militaire potentiellement dangereux et lourdement armé. Je ne vais pas reprendre son histoire mais plutôt me concentrer sur les très nombreuses questions que pose la situation qui se produit aujourd'hui et qui, disons-le, doit être particulièrement difficile à vivre pour tous ceux qui sont menacés. Je pense notamment à Marc Van Ranst et à sa famille.

Madame la ministre, la situation était connue, puisque le pedigree dangereux de cet homme était bien connu des services de sécurité et de renseignement, mais aussi de la Défense. Il était dans le viseur de l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace (OCAM), il était dans le viseur du Service de renseignement militaire, et ce non pas depuis un mois mais bien depuis l'été dernier.

Selon plusieurs journaux, il avait été transféré de la caserne de Peutie à celle d'Evere, en assistance logistique, tout en étant responsable de la fourniture des armes et des munitions. Selon le journal *Het Nieuwsblad*, il avait également fait l'objet d'une nouvelle peine disciplinaire, qui avait entraîné le retrait de son habilitation de sécurité fin 2020, déjà pour des menaces proférées à l'encontre de Marc Van Ranst.

Madame la ministre, de quelles informations disposiez-vous concernant cet individu et son suivi? Comment justifiez-vous qu'une personne fichée par l'OCAM et plusieurs fois sanctionnée par l'armée puisse encore avoir accès à des armes? Quelles mesures ont-elles été prises? Je pense notamment à ce rôle potentiel d'influence auprès de jeunes recrues, puisqu'il fut en charge, notamment, des formations de tir.

Quelles initiatives avez-vous prises pour renforcer les mesures qui, manifestement, étaient insuffisantes? Pour seule réponse, vous proposez une enquête interne, mais qu'attendez-vous réellement d'une enquête interne, à part qu'elle n'enfonce des portes ouvertes, puisque l'individu était déjà fiché par l'OCAM et avait été sanctionné par l'armée?

Madame la ministre, il faut surtout agir. *Screener* est une chose, neutraliser est indispensable.

grond van de man die nu opgespoord wordt, was bij de veiligheids- en inlichtingendiensten en de diensten van Defensie bekend. Hij stond sinds de zomer op de radar van het OCAD en de militaire inlichtingendienst. Hij werd overgeplaatst van de kazerne te Peutie naar de kazerne in Evere, waar hij verantwoordelijk was voor de levering van wapens en munitie. Eind 2020 zou hij een tuchtstraf gekregen hebben en werd zijn veiligheidsmachtiging wegens bedreigingen aan het adres van Marc Van Ranst ingetrokken.

Hoe kan iemand die door het OCAD geregistreerd en verschillende keren door het leger bestraft werd, nog toegang hebben tot wapens? Zult u veiligheidsmaatregelen die duidelijk ontoereikend zijn, versterken? U stelt een intern onderzoek voor: wat verwacht u daarvan? Men zou beter ingrijpen om de gevaarlijke individuen te neutraliseren.

01.06 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, madame la ministre, en ce moment-même, un radical d'extrême droite lourdement armé, formé au combat et au tir par notre Défense nationale, est en cavale! Nous n'avons actuellement aucune idée de la façon dont cette histoire va se terminer et nous ne pouvons qu'espérer que tout le monde s'en sortira sain et sauf.

La menace terroriste d'extrême droite au sein de la Défense n'est pas nouvelle. Nous savons qu'une trentaine de personnes radicalisées y sont présentes et actives. Mon groupe interpelle régulièrement le gouvernement à ce propos. Le patron des services de renseignement, dans les médias, et vous-même, madame la ministre, en commission, nous assuriez encore le mois dernier que les procédures existaient pour restreindre la menace et que le danger n'était finalement pas si élevé. Or, aujourd'hui, nous ne pouvons que constater que ces procédures n'ont pas empêché une personne fichée par l'OCAM de prendre des armes dans une base militaire et

01.06 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): De dreiging van extreemrechts bij Defensie is niet nieuw: er zijn daar een dertigtal geradicaliseerde personen actief. De voorbije maand hebt u ons verzekerd dat er procedures bestonden om de dreiging in te perken. Die procedures hebben echter niet verhinderd dat een persoon die op de verdachtenlijst van het OCAD staat wapens ophaalde op een militaire basis en er met die wapens vandoor ging: raketwerpers, machinepistolen, handvuurwapens, kortom voldoende om een guerilla te voeren.

de repartir armé de ces mêmes armes. Et attention, il n'est pas ici question de petites armes, mais bien de lance-roquettes, de fusils mitrailleurs et d'armes de poing, de quoi mener une véritable guérilla! C'est très interpellant.

Monsieur le premier ministre, plus largement, nous nous interrogeons sur le maintien de ces personnes au sein de la Défense, mais également de toute personne potentiellement dangereuse dans les services publics, impliquant l'accès à des armes et à des lieux sensibles. Il est évident que l'on ne peut sanctionner une personne pour ses idées à partir du moment où leur expression reste dans le cadre de la loi. En l'occurrence, cet homme avait été arrêté en juin 2020 pour avoir proféré des menaces de mort contre Marc Van Ranst, le virologue. En outre, la Défense avait elle-même déposé une plainte contre lui pour racisme.

Monsieur le premier ministre, madame la ministre, comment est-il possible qu'il n'ait pas été mis à l'écart? Quelles procédures ont-elles été mises en place pour suivre cette personne? Quelles procédures sont-elles mises en place pour les autres individus potentiellement dangereux au sein d'autres services sensibles? Comment se fait-il qu'une personne radicalisée puisse rester membre de la Défense et avoir accès si facilement à des armes? Comment la coordination s'est-elle faite entre les services de renseignement et la Défense et au sein même de cette dernière?

We vragen ons af hoe het kan dat potentieel gevaarlijke personen in dienst blijven bij Defensie of bij gelijk welke overheidsdienst waar men toegang heeft tot wapens of gevoelige locaties. Deze man werd in juni 2020 aangehouden omdat hij dreigementen had geuit aan het adres van Marc Van Ranst, en Defensie had een klacht tegen hem ingediend wegens racisme. Waarom werd hij toen niet uit het leger gezet? Wat zijn de procedures voor het opvolgen van deze persoon en van gevaarlijke personen in andere gevoelige diensten? Welke coördinatie was er tussen de inlichtingendiensten en Defensie?

01.07 **Kattrin Jadin** (MR): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, madame la ministre, les événements qui se déroulent au Limbourg posent une multitude de questions, et tout d'abord en ce qui concerne les orientations politiques de cet individu. Ont-elles été émises au sein du corps militaire? Ont-elles été propagées au sein du corps militaire?

Ensuite vient la question des armes que cet ex-militaire a pu se procurer. Madame la ministre, monsieur le premier ministre, comment est-il possible qu'il ait eu accès à des armes aussi lourdes que des lance-roquettes? Comment ont-elles pu être emportées? Comment n'a-t-on pas pu mieux contrôler ce processus?

Enfin, que va-t-il se passer avec ces 30 militaires qui sont surveillés par le Service Général du Renseignement et de la Sécurité (SGRS) depuis un certain temps déjà? Pour mon groupe et moi, il est évident qu'ils n'ont pas leur place au sein de l'armée et qu'ils n'auront jamais plus leur place au sein de celle-ci. L'enquête interne que vous avez lancée, madame la ministre, doit être tout à fait claire et transparente sur les informations que nous attendons et que toute la population belge est en droit d'attendre.

01.07 **Kattrin Jadin** (MR): De recente gebeurtenissen doen vele vragen rijzen. Werd het politieke ideeëngoed van dit individu onder de militairen uitgedragen en verspreid? Hoe kan het dat men toegang heeft tot zware wapens zoals raketwerpers en dat men die zo gemakkelijk kan meenemen?

Wat zal er gebeuren met de 30 militairen die onder surveillance van de ADIV staan? Mijn fractie is van mening dat zij niet in het leger thuishoren. Het intern onderzoek moet klaarheid scheppen in deze zaak: de Belgen verwachten terecht antwoorden.

01.08 **Jean-Marie Dedecker** (ONAFH): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, ik weet niet of ik moet lachen of huilen, omdat wij een militair hebben die zo goed getraind is dat de rest van het leger hem zelfs niet vindt. Het is beschamend.

Mevrouw de minister, ik weet niet of ik moet lachen of huilen, omdat iemand die twee keer een tuchtstraf kreeg wegens extremistische ideeën, die daardoor zijn job bij de militaire politie al verloor, die daardoor werd opgepakt door de politie en verhoord door het parket

01.08 **Jean-Marie Dedecker** (INDEP): J'ignore si je dois rire ou pleurer. Un militaire est tellement bien entraîné que le reste de l'armée ne parvient pas à le débusquer. Une personne qui s'est notamment vu infliger une sanction disciplinaire à deux reprises en raison de ses idées extrémistes et qui figure sur la liste de la

en die op de lijst staat van de Veiligheid van de Staat, een loper krijgt om in het wapenarsenaal binnen te gaan.

Mevrouw de minister, kan u mij uitleggen hoe iemand vier antitankraketten, een P90-automatisch geweer, een handvol granaten, tweeduizend kogels, een handgeweer en een kogelvrije vest ongezien en ongecontroleerd kon meenemen? Kan u mij vertellen waarom de camcorder niet werkte en die man niet is gefilmd in ons leger?

Mevrouw de minister, kan u mij aangeven waarom onze Veiligheid van de Staat niet heeft gewerkt? Wij hebben nochtans twee inlichtingendiensten en ook het OCAD, die de extremisten in de gaten moeten houden, waaronder een 38-tal extreemrechtse personen, een 13-tal extreemlinkse personen en voor het overige de jihadisten. Mevrouw de minister, kan u mij uitleggen waarom dat niet heeft gewerkt?

Kan u mij vertellen waarom de ADIV, de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid, die er speciaal voor het leger is en waarvoor 600 mensen werken, niet in staat is om een militair – er staat immers maar één militair op de extreemrechtse lijst van de Veiligheid van de Staat – in de gaten te houden? Mevrouw de minister, ik vraag mij echt af of de ADIV een instituut voor doven en blinden, dan wel een veiligheidsinstelling is.

Sûreté de l'État, se voit confier les clés de l'arsenal d'armes.

La ministre peut-elle expliquer comment cette personne a pu emporter en catimini tout un arsenal? Pourquoi le caméscope ne fonctionnait-il pas? Pourquoi les services de sécurité n'ont-ils pas réagi? Pourquoi le SGRS, qui emploie 600 personnes, n'a-t-il pas été en mesure de tenir à l'œil le seul militaire d'extrême droite qui figure sur la liste?

01.09 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitster, in tegenstelling tot de vorige spreker, wil ik eerst en vooral een woord van dank formuleren voor onze veiligheidsdiensten, die hard op zoek zijn naar die militair. Ik hoop dat zij echt succes kunnen boeken.

Collega's, laat dit een wake-upcall zijn. Voor wie het nog niet was opgevallen, extreemrechts is een bedreiging voor onze samenleving en voor onze veiligheid. Hebben wij die dreiging niet onderschat? Eigenlijk wel. Sinds 2016 zetten onze veiligheidsdiensten en onze Veiligheid van de Staat vooral in op de strijd tegen het jihadisme, wat volledig terecht is, maar wij hebben toen al gewaarschuwd om ook die andere dreiging niet uit het oog te verliezen.

Mevrouw de minister, de vragen moeten worden beantwoord. Het gaat om een rechts-extremist, geseind door het OCAD, met een verleden van doodsbedreigingen. Hoe is het in hemelsnaam mogelijk dat een dergelijk persoon met een heel wapenarsenaal onder zijn arm naar buiten loopt? Vier raketlanceerders en een P90-machinegeweer, dat valt toch niet uit te leggen? Er zijn fouten begaan en wij willen daarover de nodige uitleg.

Er zijn nog andere vragen. Waren het leger en zijn militaire eenheid eigenlijk wel op de hoogte van zijn OCAD-seining? Dat zou toch moeten. Klopt het verhaal dat de betrokkene vanwege eerdere racistische uitspraken op het internet gedegradeerd werd tot wapendrager, waardoor hij gewoon rechtstreeks toegang had tot de wapenmagazijnen? Dat is toch de kat bij de melk zetten? Daar kan ik met mijn verstand niet bij.

Hoe streng is de controle binnen Defensie, binnen ons leger, als iemand, een militair, toegang wil tot wapens? Naar onze mening is het logisch als die persoon ook een veiligheidsmachtiging kan voorleggen. Ik ga er daarbij van uit dat een persoon die geseind is door

01.09 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Les événements récents sont une piqûre de rappel: l'extrême droite représente une menace pour notre société et depuis 2016, l'attention s'est focalisée trop exclusivement sur le djihadisme.

Comment est-il possible qu'un sympathisant d'extrême droite, signalé par l'OCAM et avec des menaces de mort à son actif, puisse sortir de la caserne avec tout un arsenal? L'armée et son unité militaire étaient-elles informées de son signalement auprès de l'OCAM? Est-il exact qu'il avait été dégradé en raison de propos racistes publiés précédemment sur internet et qu'il avait directement accès aux armes? J'ai du mal à comprendre que l'on demande à un pyromane de garder un bidon d'essence. Faut-il une habilitation de sécurité pour avoir accès aux armes? Je suppose qu'une telle habilitation n'est pas octroyée à une personne signalée par l'OCAM ou dont le nom figure sur une liste noire en raison de ses sympathies d'extrême droite.

het OCAD of die op een zwarte lijst staat vanwege extreemrechtse sympathieën geen veiligheidsmachtiging krijgt. In dat geval zaten we niet in de miserie die we vandaag kennen.

Mevrouw de minister, ik kijk met bijzonder veel interesse uit naar uw antwoorden.

01.10 **Jasper Pillen** (Open Vld): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, een jaar geleden waarschuwde de voormalige OCAD-topman al dat rechts-extremisten de gezondheidscrisis via het internet proberen te recupereren. Het bleken jammer genoeg profetische woorden, want al twee dagen wordt gezocht naar een militair met dergelijke ideeën.

U kondigde gisteren al meteen een uitgebreid onderzoek aan. De juiste vragen moeten inderdaad worden gesteld. In de eerste plaats moeten we nagaan hoe het zover is kunnen komen. Hoe kunnen haat en desinformatie tot dergelijke acties leiden en dergelijke proporties aannemen?

Ook omtrent Defensie moeten vragen worden gesteld. Waarom was er geen betere opvolging, hoewel de man op de OCAD-lijst stond? Op die lijst staan, zijn veiligheidsmachtiging verliezen en toch het beheer van zware wapens mogen doen, hoe kan dat? Was er onvoldoende doorstroming van die informatie of werd er niets mee aangevangen? Het onderzoek moet daarop antwoorden verschaffen. Het OCAD en de procedures met betrekking tot de noodzakelijke veiligheidsmachtigingen lijken gewerkt te hebben, maar wat ging er dan precies mis bij Defensie?

Het is echter belangrijk niet de fout te maken alleen op dit geval te focussen. We moeten ook lessen op lange termijn trekken wat betreft het omgaan met personen die worden opgevolgd, de veiligheids-procedures en het wapenbeheer. Het is niet normaal dat iemand zomaar met antitankwapens aan de haal kan gaan.

Mijnheer de eerste minister, structureel ingrijpen is de boodschap. Het personeelstekort bij Defensie is gekend en ik krijg signalen dat ook dit dossier daaraan gelinkt is. Deze regering ondernam daartegen actie en 10.000 nieuwe militairen worden gerekruteerd. Dat is terecht, maar het is prioritair dat screening en opvolging van deze nieuwe militairen wordt gegarandeerd. De kwantiteit moet altijd ondergeschikt zijn aan de kwaliteit.

Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, kunt u een eerste stand van zaken geven over het onderzoek dat u hebt bevolen? Kunt u bevestigen dat dit onderzoek alle aspecten zal omvatten, zowel op het vlak van Defensie als op het vlak van het toenemend rechts-extremisme in de samenleving, maar ook bij Defensie?

01.10 **Jasper Pillen** (Open Vld): Il y a un an, l'ancien patron de l'OCAM avait déjà averti que des extrémistes de droite tentaient de récupérer la crise sanitaire par le biais de l'internet.

Comment la haine et la dés-information peuvent-elles prendre de telles proportions? Pourquoi une personne figurant sur la liste de l'OCAM n'a-t-elle pas fait l'objet d'un suivi plus efficace? Comment l'intéressé a-t-il pu, après avoir perdu son habilitation de sécurité, gérer malgré tout de l'armement lourd? L'information a-t-elle mal ou insuffisamment circulé? À quel niveau situez-vous les failles au sein de la Défense?

Nous devons également tirer des leçons à long terme et prendre des mesures structurelles. Ce dossier serait lié à la pénurie de personnel au sein de la Défense. Le gouvernement recrute à juste titre 10 000 nouveaux militaires, mais il est essentiel que le *screening* et le suivi de ces nouveaux militaires soit garanti. La qualité doit toujours prévaloir sur la quantité.

Où en est l'enquête? Couvrira-t-elle tous les aspects, tant sur le plan de la Défense que sur le plan de la montée de l'extrémisme de droite dans la société, mais aussi au sein de la Défense?

01.11 **Khalil Aouasti** (PS): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, la Défense – qui compte aujourd'hui plus de 24 000 femmes et hommes de qualité, servant notre État de droit et notre démocratie – se voit malheureusement montrée du doigt en raison de la gangrène que constituent une trentaine d'individus d'extrême droite, tous suivis par le SGRS, comme l'annonçait encore le général-major Philippe Boucké au début du mois.

01.11 **Khalil Aouasti** (PS): Defensie, die bestaat uit eersterangs mannen en vrouwen in dienst van de rechtsstaat, bevindt zich nu in het oog van de storm wegens een dertigtal extreem-rechtse personen. Het feit dat ze door ADIV opgevolgd worden

Ce suivi n'a pourtant pas empêché Jürgen Conings, militaire et adhérent à cette philosophie meurtrière qu'est l'extrême droite, de se doter d'armes lourdes et de passer à l'action mardi, en disparaissant et laissant derrière lui une lettre contenant des menaces d'attentat contre les structures de l'État, les politiques en général, le virologue Marc Van Ranst et sa famille en particulier et, à travers lui, la communauté scientifique. Dans cette même lettre, il indique être prêt à une confrontation jusqu'à la mort avec les forces de l'ordre. Ces dernières – plus de 250 policiers et 90 soldats, auxquels nous exprimons notre solidarité – sont toujours en ce moment à pied d'œuvre pour mettre hors d'état de nuire le terroriste, vraisemblablement caché dans le parc national de la Haute-Campine, où sa voiture a déjà été retrouvée, piégée avec des grenades.

Ces éléments rendent difficilement compréhensible qu'un adhérent d'extrême droite, fiché comme extrémiste violent par l'OCAM en raison de ses sympathies et suivi effectivement par le SGRS, soit en activité.

Madame la ministre, vous avez été claire dans vos discours en déclarant publiquement que l'extrémisme n'a pas sa place à la Défense. Vous avez été ferme dans vos actes, notamment en déposant plainte auprès du parquet contre un ancien militaire ayant participé en uniforme à la Boum 2.

Madame la ministre, monsieur le premier ministre, comment expliquer qu'un militaire fiché comme extrémiste violent par l'OCAM et apparemment muté pour ce motif à une fonction logistique puisse se retrouver en possession d'un tel armement? Quid du *screening* des éventuels profils similaires au sein de la Défense? Enfin, madame la ministre, que comptez-vous entreprendre pour lutter davantage que vos prédécesseurs contre le racisme et la xénophobie au sein de la Défense? Un *screening* périodique – qui viendrait après le seul profilage au moment de la sélection – pourrait-il être envisagé pour éviter une radicalisation violente?

heeft Jürgen Conings er niet van weerhouden om met zware wapens te verdwijnen, nadat hij een brief had achtergelaten waarin hij dreigde met aanslagen op de overheidsinstellingen, viroloog Marc Van Ranst en zijn gezin. Meer dan 250 politieagenten en 90 soldaten zijn nu bezig om dat individu uit te schakelen zodat hij geen schade meer kan berokkenen.

Hoe valt het te verklaren dat een militair die door het OCAD als een gewelddadige extremist geregistreerd werd en die om die reden naar een logistieke functie overgeplaatst werd, in het bezit van dergelijke wapens kan komen? Zal men de personen met soortgelijke profielen bij Defensie tegen het licht houden? Wat zult u doen om racisme en vreemdelingenhaat in het leger te bestrijden?

01.12 **Peter Buysrogge** (N-VA): Mevrouw de minister, u maakt in uw functie geen hoogdagen mee op dit moment. Sinds uw aantreden maakt u er eigenlijk al een zootje van: een heide die in brand vliegt, geen fysieke proeven meer voor nieuwe militairen, een falend digitaal loonsysteem, een C-130 die per se in Beauvechain moest staan. Dat is jammer voor al die hardwerkende en bekwame militairen.

Vandaag beleven we alweer een nieuwe episode met een korporaal die met een heel wapenarsenaal de kazerne buiten wandelt, zogezegd om schietoefeningen te gaan houden. Hoe kan zoiets gebeuren? Dat is voor ons de kern van de discussie. Oorlogsmateriaal kan blijkbaar zonder checks en dubbelchecks zomaar mee naar huis worden genomen, terwijl er de afgelopen tijd toch heel wat alarmbellen waren.

Vorige zomer werd deze persoon al door het parket aangehouden wegens doodsbedreigingen en werd hij als potentieel gewelddadige extremist op de OCAD-lijst geplaatst. Als sanctie werd hij toen naar Leopoldsburg verplaatst, zogezegd om daar toegang te kunnen krijgen tot wapens en munitie. Hoe pijnlijk kan het zijn?

Na aanhoudend wangedrag kreeg hij in december alweer, volgens de

01.12 **Peter Buysrogge** (N-VA): Depuis l'entrée en fonction de la ministre, les incidents se succèdent au sein de la Défense, d'un incendie dans une réserve naturelle à un C-130 qui devait absolument être stationné à Beauvechain en passant aujourd'hui par un caporal parti d'une caserne avec tout un arsenal d'armes, prétendument pour des entraînements de tir. L'été dernier, l'individu avait déjà été entendu par le parquet pour des menaces de mort et il a été inscrit sur la liste de l'OCAM en tant qu'extrémiste potentiellement violent. À titre de sanction, il a été transféré à Bourg-Léopold où il a eu accès à des armes et à des munitions et a continué à y avoir accès même après une sanction disciplinaire

media dan toch, toen was u al minister, een bijkomende tuchtstraf. Zijn veiligheidsmachtiging werd ingetrokken, maar hij bleef vlotjes toegang krijgen tot die munitie.

Exact een maand geleden werd u door collega's in de commissie ondervraagd over de aanpak van extremisme in het leger. U had toen blijkbaar geen behoefte om op een of andere manier op te treden tegen mensen op de OCAD-lijst.

Collega's, laat ons duimen voor een goede afloop in dit verhaal, maar ongeacht de afloop, mevrouw de minister, is de verantwoordelijkheid van de hiërarchische lijn, inclusief uzelf, verpletterend.

Daarom hebben wij de volgende vragen voor u, mevrouw de minister.

Klopt het dat de betrokkene op de OCAD-lijst als potentieel gevaarlijke extremist stond? Hoe komt het dat iemand met een dergelijk profiel kon blijven functioneren en toegang had tot wapens en munitie?

Wat denkt u over uw verantwoordelijkheid en die van de hele hiërarchische lijn?

supplémentaire en décembre et le retrait de son habilitation de sécurité. Peut-on imaginer encore plus grave? Que pense la ministre de sa propre responsabilité dans cette affaire et de celle de la hiérarchie? L'intéressé figurait-il sur la liste de l'OCAM en tant qu'extrémiste potentiellement dangereux? Comment pouvait-il alors demeurer en fonction et continuer à avoir accès à des armes et des munitions?

01.13 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mevrouw de voorzitster, dames en heren, ik zal deze vragen samen met de minister van Defensie beantwoorden.

Le Conseil national de sécurité s'est longuement penché ce matin sur l'affaire dont nous parlons. Les services de sécurité ont d'emblée pris cette situation très au sérieux. Le dossier a été fédéralisé et l'enquête est entre les mains du procureur fédéral.

Het OCAD heeft ook een analyse gemaakt met betrekking tot deze persoon. Men heeft bepaald dat het voor hem om dreigingsniveau 4 gaat, terwijl het algemene dreigingsniveau van ons land op 2 blijft.

Depuis mardi soir, la situation a été fédéralisée. Le parquet fédéral et le Centre de crise dirigent les opérations. Actuellement, plus de 400 personnes sont en train de balayer un certain périmètre pour essayer de résoudre une situation dangereuse.

Uit de eerste analyses die besproken werden in de Nationale Veiligheidsraad vanmorgen, blijkt dat de betrokkene sinds 17 februari 2021 op de OCAD-lijst staat. De minister van Defensie zal straks meer details geven over de manier waarop Defensie is omgegaan met de informatie die doorgegeven is.

In de Nationale Veiligheidsraad hebben wij een eerste analyse gemaakt. De opdracht voor Defensie is zeer duidelijk: de interne procedures en de interne controles moeten absoluut worden aangescherpt. Het is onaanvaardbaar dat iemand die door onze veiligheidsdiensten beschouwd wordt als potentieel gevaarlijk een vrije toegang tot wapens kan hebben. Samen met de minister van Defensie heb ik deze morgen zeer duidelijk die boodschap gegeven.

01.13 Eerste minister **Alexander De Croo**: De Nationale Veiligheidsraad heeft zich vanochtend langdurig over de zaak gebogen. De federale procureur leidt het onderzoek.

L'OCAM a placé le niveau de menace à 4 en ce qui concerne la personne en question tandis que la menace globale demeure au niveau 2.

Sinds dinsdagavond is het dossier op het federale niveau getild. Het federaal parket en het Crisiscentrum leiden de operaties. Meer dan 400 personen kammen een afgebakende zone uit.

Les premières analyses effectuées ce matin par le Conseil national de sécurité indiquent que l'intéressé figure sur la liste de l'OCAM depuis le 17 février 2021. La Défense doit absolument renforcer ses procédures et contrôles internes. Une personne que nos services de sécurité considèrent comme potentiellement dangereuse ne peut en effet pas avoir librement accès à des armes, ce que la ministre de la Défense et

Wat wij hier zien – dit soort toegang voor iemand die op die manier geboekstaafd staat – is onaanvaardbaar en wij verwachten dat Defensie hieromtrent zeer snel actie onderneemt.

moi-même avons très clairement fait comprendre ce matin. Nous attendons de la Défense qu'elle prenne très rapidement des mesures à cet égard.

De façon générale, notre pays se trouve au niveau 2 de la menace établi par l'OCAM depuis janvier 2018. Cela ne veut pas dire que nous ne devons pas être vigilants. Nous restons vigilants. Nos services de sécurité le font. La liste de l'OCAM est une manière de cartographier la menace de la part de certaines personnes dans notre pays.

Sinds januari 2018 houdt het OCAD dreigingsniveau 2 aan. Onze veiligheidsdiensten blijven echter waakzaam. De lijst van het OCAD dient om de dreiging in kaart te brengen die van bepaalde personen uitgaat.

De OCAD-lijst bevat ook personen die men *lone actors* noemt.

Initieel werd die lijst opgemaakt om de jihadistische dreiging in kaart te brengen. Sinds een aantal jaren is meer en meer dreiging afkomstig vanuit extreemrechts. Het OCAD bevestigt dat vandaag één beroepsmilitair op deze lijst stond. Vandaag staan er meer en meer mensen met een extreemrechtse achtergrond op die lijst.

Les noms de "loups solitaires" apparaissent aussi sur la liste de l'OCAM. Autrefois, cette liste était destinée à baliser la menace djihadiste, mais la menace d'extrême droite s'est amplifiée ces dernières années. L'OCAM confirme, qu'outre un nombre croissant de sympathisants d'extrême droite, un militaire de carrière figurait sur cette liste.

Ceci rejoint une analyse de sécurité plus générale. La menace qui provient de l'extrême droite a clairement gagné du terrain ces dernières années. Outre la menace djihadiste, la menace de l'extrême gauche et de l'extrême droite est de plus en plus présente dans notre pays.

De voorbije jaren is de dreiging die van extreemrechts uitgaat groter geworden.

Laat het zeer duidelijk zijn, jihadisten, extreemrechts en extreemlinks doen er alles aan om hun aanhang te radicaliseren door tegenstanders te ontmenselijken, door een redenering aan te houden van wij tegen zij, door mensen te beschimpen, door mensen te bedreigen, door mensen weg te zetten en door te dreigen met fysiek geweld. Wie anders leeft, wie andere ideeën heeft, moet aan de kant gezet worden. En als het moet, is men bereid daar geweld voor te gebruiken.

Laat het zeer duidelijk zijn. In onze maatschappij is er geen plaats voor haatspraak, geen plaats voor ongebreideld racisme, is het oproepen tot haat en geweld onaanvaardbaar. Of het nu gaat om virologen, om wetenschappers, of om politieke tegenstanders, oproepen tot geweld is bij wet strafbaar en is iets wat wij als maatschappij nooit kunnen aanvaarden.

Les djihadistes, l'extrême droite et l'extrême gauche font tout pour radicaliser leurs partisans en déshumanisant leurs opposants, en polarisant les positions, en vitupérant et en proférant des menaces. Selon leur conception des choses, les personnes qui ont des positions différentes des leurs doivent être mises hors circuit, si nécessaire par la violence. Cependant, dans notre société, il n'y a pas de place pour les discours haineux, le racisme ou les appels à la haine et à la violence contre qui que ce soit. De telles attitudes sont inacceptables et punissables.

Dans notre société, il n'y a pas la moindre place pour cela, ni auprès des autorités, ni auprès de nos services de sécurité, qui ont comme mission de tous nous protéger. Nous ne pouvons pas tolérer ceci au cœur de notre société, et certainement pas au cœur de nos services de sécurité. Qu'ils soient corrompus de l'intérieur est clairement quelque chose que nous ne pouvons que condamner. C'est une chose contre laquelle nous allons entreprendre des actions.

Bij de overheid of de veiligheidsdiensten, die de opdracht hebben ons te beschermen, is er hiervoor volstrekt geen plaats. We zullen dit niet enkel veroordelen, maar er ook tegen optreden om de rotte appels te verwijderen.

Ik rond af.

Repressie is één element. Repressie zal echter nooit de totale oplossing zijn voor de uitdaging waarmee wij worden geconfronteerd. Ingaan tegen haat en geweld moet ook lokaal gebeuren. Dat moet ook gebeuren door mensen die weten wat er leeft op het terrein en door maatwerk.

Cependant, la répression à elle seule ne constituera jamais une solution complète à ce défi. La réponse à la haine et à la violence doit également être apportée au niveau local, par des personnes qui connaissent la réalité du terrain et en mettant en place des solutions sur mesure.

Le point de départ de la lutte contre chaque forme d'extrémisme, de terrorisme ou de radicalisation reste une société inclusive, une société où tout le monde compte et où personne n'est mis sur le côté. Dès lors, mon message final est le suivant: ne nous laissons pas diviser par des situations telles que celle-ci. Je vous remercie.

Om de strijd aan te binden met extremisme, terrorisme en radicalisering hebben we een inclusieve samenleving nodig. We laten ons dan ook niet verdelen door situaties zoals deze.

01.14 **Ludivine Dedonder**, ministre: Madame la présidente, Jürgen Conings est militaire depuis 1992. Jusqu'en 2019, il a mené une carrière sans histoires comme fusilier et sniper. Il a été déployé en opération et a ensuite intégré la police militaire. À partir de 2019, il a progressivement été repéré par le Service Général du Renseignement et de la Sécurité, notamment pour sa proximité avec des mouvements d'extrême droite. Il a tenu des propos racistes sur Facebook, après quoi l'état-major a réagi en portant plainte auprès de la police. Lorsque le dossier a été classé sans suite par le parquet, quatre jours d'arrêt simple lui ont été infligés.

En juin 2020, il a été muté dans une fonction de support, en appui des instructeurs chargés de la préparation aux missions à l'étranger. Il avait accès à des armes et munitions pour les mettre à la disposition des militaires qui étaient formés. Toujours en 2020, son habilitation de sécurité lui a été retirée en raison de menaces proférées sur Facebook.

Dans ce cas-ci, l'individu était donc suivi et une enquête approfondie était en cours. Des mesures avaient été prises (plainte au pénal, sanctions disciplinaires, retrait de son habilitation), mais force est de constater que cela n'a pas suffi. Jusqu'aux événements de ces derniers jours, le comportement de l'intéressé n'avait par contre plus été jugé problématique par sa hiérarchie.

Il n'est pas acceptable que ce type d'individu ait accès à des armes. Dès que ces comportements sont apparus, il aurait dû ne plus avoir accès à des armes et faire l'objet d'un suivi plus strict par sa hiérarchie militaire.

01.14 Minister **Ludivine Dedonder**: Van 1992 tot 2019 kende Jürgen Conings een normale loopbaan. In 2019 kwam hij in het vizier van de ADIV, met name door zijn nauwe banden met extreemrechts. Toen hij racistische uitspraken deed op Facebook, diende de staf Defensie een klacht in bij de politie. Het parket seponeerde het dossier en Conings kreeg vier dagen eenvoudig arrest.

In juni 2020 werd hij overgeplaatst naar een ondersteunende functie waarin hij instructeurs bijstond die de militairen op buitenlandse missies voorbereidden. Zo had hij toegang tot wapens en munitie. In 2020 werd zijn veiligheidsmachtiging ingetrokken omdat hij dreigementen geuit had op Facebook. Het individu werd dus gevolgd en maakte het voorwerp uit van een grondig onderzoek. Tot vóór de huidige feiten had de hiërarchie zijn houding echter niet meer als problematisch beoordeeld. Zodra die gedragingen vastgesteld werden, had men hem de toegang tot wapens moeten ontzeggen en had hij strikter opgevolgd moeten worden door zijn oversten.

Een organisatie die verantwoordelijk is voor de veiligheid van ons land en haar bevolking, moet in staat zijn om te allen tijde de eigen taken en interne processen uit te voeren zonder compromissen te moeten sluiten. De recente ontwikkelingen tonen dat er geen sluitend kader meer is op het vlak van veiligheid.

Une organisation chargée de veiller à la sécurité de notre pays et de sa population doit être en mesure d'exécuter à tout moment ses missions et ses processus

internes sans le moindre compromis. Les événements récents dévoilent les failles du cadre de sécurité.

Malgré toutes les difficultés, je suis résolue à agir fermement, comme je l'ai déjà fait à l'égard de militaires ou d'anciens militaires qui sont injurieux, racistes ou sexistes sur les réseaux sociaux ou qui bafouent l'uniforme en l'utilisant à des fins politiques.

Ik zal kordaat optreden, zoals ik dat al deed ten aanzien van militairen of ex-militairen die zich op sociale netwerken beledigend, racistisch of seksistisch uitlaten of die het uniform voor politieke doeleinden gebruiken.

Er is geen plaats bij Defensie voor extremisten en fascisten. Op korte termijn zullen harde maatregelen worden genomen, zoals een toegangsverbod tot kwartieren of wapenkamers, een schorsing, alsook, in geval van gedrag dat onverenigbaar is met het militaire statuut, ontslag.

Il n'y a pas de place au sein de la Défense pour les extrémistes et les fascistes. Des mesures sévères seront prises à bref délai, comme une interdiction d'accès aux quartiers militaires ou aux arsenaux, une suspension et, si nécessaire, un licenciement.

Des contrôles de sécurité sont effectués lors du recrutement. Ils ne suffisent plus. J'étudie, depuis plusieurs semaines, une modification de la loi sur les habilitations de sécurité et des règles sur le *screening* des candidats militaires. Je souhaite pouvoir multiplier les vérifications tout au long de la carrière des militaires, mais aussi de celle des civils. On étudiera la possibilité de lier ces *screenings* à l'accès aux armes et matériels dangereux.

De screening bij de rekrutering is ontoereikend geworden. Ik bestudeer een wijziging van de wet op de veiligheidsmachtigingen en de screening van de kandidaat-militairen. Ik wil het aantal controles tijdens de loopbaan zowel van de militairen als van het burgerpersoneel opvoeren en ze koppelen aan de toegang tot wapens en gevaarlijk materiaal.

Ik wil ook niet dat het harde werk en de reputatie van de duizenden andere militairen teniet wordt gedaan door enkelingen die geen plaats hebben bij Defensie. Defensie telt duizenden hardwerkende mensen, in al hun diversiteit, die zich dag in, dag uit inzetten in het belang van ons land en zijn bevolking.

Er lopen meerdere interne onderzoeken naar wat zich de voorbije dagen heeft afgespeeld. De nodige diensten, waaronder de ADIV, en middelen werden gemobiliseerd. Het inspectoraat-generaal is gestart met een onafhankelijk onderzoek, dat zal moeten uitwijzen of er lacunes in de huidige procedure zijn en op welke manier die dan zo snel mogelijk kunnen worden opgevuld.

Op basis van de resultaten van de onderzoeken zullen duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. Op zeer korte termijn heb ik de CHOD gevraagd de nodige maatregelen te nemen om de veiligheid en de veiligheidsprocessen aan te scherpen, in het belang van de organisatie en de maatschappij. Op het vlak van personeelsbeleid zal ik er alles aan doen om orde op zaken te stellen en een evenwichtig, veilig en compleet hr-beleid neer te zetten.

Je ne veux pas non plus que le dur labeur et la réputation de tant de militaires qui se dévouent corps et âme soient réduits à néant par quelques individus qui n'ont pas leur place à la Défense. Plusieurs enquêtes internes sont menées à l'heure actuelle, notamment par le SGRS. L'inspection générale a ouvert une enquête indépendante sur les éventuelles lacunes dans la procédure existante et sur la manière de les combler rapidement. Sur la base des résultats de l'enquête, des choix clairs devront être opérés. J'ai demandé au chef de la Défense de renforcer très rapidement les processus de sécurité et j'entends œuvrer à une politique de ressources humaines équilibrée, sûre et complète.

Ce n'est pas par hasard que je me suis attaquée dès ma nomination à la recapitalisation des femmes et des hommes qui composent la

Het is geen toeval dat ik net meer inzet op de vrouwen en de

Défense. C'est en les renforçant qu'on pourra les aider à remplir leurs missions à l'égard de la Nation et à faire en sorte que la Défense ne soit pas perméable à ces idées nauséabondes.

Monsieur Buysrogge, j'hérite du chaos, oui, mais du chaos dont vous êtes à l'origine par votre désinvestissement dans ce département, pour avoir fermé les yeux, atténué la norme, accepté ce qui n'était pas acceptable, pour avoir alimenté depuis des années le populisme et la haine de l'autre. Oui, ce type d'individu, avec ce gouvernement, n'aura plus sa place à la Défense. Avec ce gouvernement, nous mettrons tout en œuvre pour avoir ce second souffle tant nécessaire à la Défense.

mannen die voor Defensie werken. We moeten hun meer middelen geven zodat ze hun opdracht voor ons land goed kunnen vervullen, en Defensie immuun maken voor een dergelijk verwerpelijk gedachtegoed.

Het klopt, mijnheer Buysrogge, dat ik een bestuurschaos heb geërfd, maar voor die chaos hebt u zelf gezorgd door niet te investeren in dit departement, door het onaanvaardbare te aanvaarden en jarenlang populisme en haat te voeden. Deze regering zal alles in het werk stellen opdat Defensie de tweede adem zou krijgen die ze zo dringend nodig heeft.

01.15 **Kris Verduyckt** (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, er zijn nog veel open vragen en ik vermoed dat de antwoorden daarop in de komende weken en maanden zullen volgen. Ik heb hier vandaag veel terechte verontwaardiging gehoord, want op één na hebben alle partijen hier vandaag het woord genomen.

Het is goed om extremisme te veroordelen, maar verontwaardiging op zich volstaat uiteraard niet, er moet ook echt iets gedaan worden. De wet laat vandaag immers toe dat mensen lid zijn van schimmige organisaties die ons land ondermijnen om vervolgens in het leger bijvoorbeeld te leren hoe men mensen moet doden. Dat is iets wat echt niet kan, we mogen dat niet wegwuiven.

Voor Vooruit is er alleszins een lijn overschreden. Wij hebben een wetsvoorstel ingediend om extremistische groeperingen aan te pakken. We zullen daar zeker verder aan werken want extremisten horen niet thuis bij Defensie. Zij maken ons leger te schande terwijl onze soldaten en de hele samenleving beter verdienen.

01.15 **Kris Verduyckt** (Vooruit): Les prochaines semaines et les prochains mois livreront les réponses aux nombreuses questions encore en suspens. À l'exception d'un parti, j'ai entendu aujourd'hui de nombreuses manifestations d'une indignation légitime. Condamner l'extrémisme ne suffit pas, il faut également le combattre. La loi autorise aujourd'hui l'affiliation à des organisations ténébreuses qui sapent notre pays. Notre proposition de loi vise à lutter contre les groupements extrémistes. Les extrémistes jettent l'opprobre sur notre armée et nos militaires.

01.16 **François De Smet** (DéFI): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses qui ont le mérite de l'honnêteté. Vous admettez qu'il y a eu négligence. Vous admettez même qu'il y a eu négligence structurelle. Je suis d'accord avec vous, jamais un tel individu, dès le moment où des menaces ont été proférées, n'aurait dû se retrouver autorisé à avoir accès à des armes. Après ce constat, j'espère que vous n'en resterez pas là.

L'armée est un corps essentiel de l'État, qui mérite la confiance des citoyens. Il ne doit pas être éclaboussé plus que cela par le comportement inadmissible de quelques-uns. En luttant contre cette gangrène, c'est la relation de confiance entre l'armée et les citoyens qu'il faudra contribuer à conserver et à améliorer.

01.16 **François De Smet** (DéFI): U geeft toe dat er sprake is van structurele nalatigheid. Iemand die dergelijke bedreigingen heeft geuit, had in geen geval toegang tot wapens mogen hebben. Ik hoop dat u het hierbij niet laat.

De reputatie van het leger mag niet worden besmeurd door het onaanvaardbare gedrag van enkelingen. Door deze kanker te bestrijden, helpen we de vertrouwensrelatie tussen het leger en de burger in stand te houden.

01.17 **Steven Matheï** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, het is een goede zaak dat er maatregelen worden

01.17 **Steven Matheï** (CD&V): C'est une bonne chose que des

getroffen, dat er wordt opgetreden, dat er procedures worden aangescherpt en dat er onderzoek wordt ingesteld. We moeten absoluut vermijden dat er in de toekomst blindheid voor rode vlaggen blijft voortbestaan. Extremisme heeft geen plaats in organisaties die de veiligheid van ons land moeten waarborgen.

We moeten ook de wortel aanpakken, namelijk het extremisme. We moeten dat absoluut veroordelen. Woorden zijn immers belangrijk en doen ertoe. Alle fracties zijn vandaag tussengekomen, behalve het Vlaams Belang.

We delen allemaal de hoop dat de situatie snel en vreedzaam kan worden opgelost, zodat de rust in Limburg kan weerkeren.

mesures soient prises et qu'une enquête soit diligentée. L'extrémisme n'a pas sa place dans les organisations chargées d'assurer la sécurité du pays. Mais nous devons nous attaquer au problème à la racine et les mots y contribuent. Tous les groupes politiques se sont exprimés aujourd'hui, à l'exception du Vlaams Belang.

01.18 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, ik onthoud dat u hebt gezegd dat extreemrechtse personen niet gewenst zijn in het leger. Dat is jammer genoeg momenteel niet de mening van de legertop. Volgens de legertop is er niet echt een probleem en zijn het militairen, ondanks het feit dat ze ook op een OCAD-lijst staan. Het fundamentele probleem is het steeds wegwuiven en minimaliseren van het extreemrechtse gevaar dat wel degelijk aanwezig is. U noemt ook alle andere mogelijke vormen van extremisme en gevaar, bijvoorbeeld ook extreemlinks.

In de praktijk zien we echter dat het gevaar van extreemrechts komt, zoals bij de brand in het asielcentrum van Bilzen, de aanwezigheid van paramilitairen en rechtse groeperingen in dit land die op trainingskamp gaan in Oost-Europa en zich klaarmaken voor de ultieme rassenstrijd. Die dreiging is er. Die dreiging is reëel. Het is uw verantwoordelijkheid als er effectief aanslagen zullen plaatsvinden op het grondgebied. Dat probleem moet voor eens en voor altijd aangepakt worden. We zullen ook om een hoorzitting vragen. We zullen de Generale Staf en de chef van de militaire inlichtingendienst ook vragen om zich te komen verantwoorden.

01.18 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Selon le ministre, les personnes d'extrême droite ne sont pas les bienvenues dans l'armée mais il semble que le haut commandement de l'armée ait un autre point de vue sur la question. Le problème fondamental réside dans la banalisation systématique de la menace que représente l'extrême droite. Le premier ministre a évoqué toutes les formes d'extrémisme, y compris celui d'extrême gauche. Toutefois, nous observons qu'en pratique, la menace vient de l'extrême droite. C'est là que se situe la menace réelle. Si des attentats sont effectivement perpétrés, la responsabilité en incombera au premier ministre. Nous réclamerons une audition afin que l'état-major général et le chef des renseignements militaires viennent se justifier.

01.19 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, vous dites que tout cela est évidemment inacceptable mais vous n'avez pas répondu à propos des informations dont vous disposiez concernant ce militaire au pedigree particulièrement dangereux, pas aujourd'hui ici à la Chambre. Vous êtes arrivée maintenant depuis de nombreux mois comme ministre de la Défense. Qu'avez-vous entrepris? Que saviez-vous exactement? En tant que ministre de la Défense, je ne peux imaginer que vous n'ayez pas été au courant depuis votre entrée en fonction.

Ce qui frappe, c'est votre passivité par rapport à ce militaire au pedigree très dangereux. Votre responsabilité comme ministre de la Défense est engagée.

Madame la ministre, monsieur le premier ministre, au-delà des mots, il est temps maintenant d'agir car, oui, je suis d'accord avec vous pour dire que l'extrémisme n'a évidemment pas sa place ni à la Défense, ni dans les services de sécurité. *Screener* ne suffit plus. Il faudra neutraliser et écarter si nécessaire. C'est maintenant urgent, puisque

01.19 **Catherine Fonck** (cdH): U hebt niet geantwoord op de vraag over welke informatie u beschikte over deze bijzonder gevaarlijke militair. Als minister van Defensie moest u op de hoogte zijn. Welke maatregelen hebt u genomen? Uw passieve houding is stuitend. We hebben immers te maken met een militair met een verontrustend verleden. Als minister bent u hiervoor verantwoordelijk.

Het wordt tijd om in te grijpen, want extremisme hoort niet thuis bij Defensie of bij de veiligheidsdiensten. Een screening volstaat niet langer. Indien nodig moeten de betrokkenen geneu-

c'était hier qu'il aurait fallu agir.

01.20 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, je vous remercie. Nous avons déjà, dans notre pays, des milices privées d'extrême droite qui organisent des camps d'entraînement. Nous ne pouvons pas nous permettre qu'en plus, la Défense entraîne et arme de potentiels terroristes.

Les enjeux de sécurité pour les Belges, pour les institutions, sont ici extrêmement élevés. Nous devons prendre le temps d'identifier toutes les responsabilités politiques dans cette affaire et, évidemment, mettre sur pied – vous l'avez dit – des procédures plus strictes pour éviter ce genre d'épisodes.

La haine et le radicalisme violent n'ont pas leur place dans nos services publics, encore moins à la Défense, qui doit rester une institution garante de nos libertés, de notre démocratie et de la sécurité de notre pays. Cet événement doit être un rappel pour chacun. La lutte contre les discours de haine doit être une priorité, parce qu'il n'y a que de la peur et de la souffrance au bout de ce chemin.

Enfin, nous avons également une autre responsabilité en tant que politiques: celle de ne pas participer à ces lynchages médiatiques d'experts qui contredisent ce que nous voudrions entendre. Parce qu'en faisant cela, nous ne faisons que participer à faire monter la colère qui peut alors trouver un écho aux oreilles de certains et les encourager à finalement passer à l'acte.

01.21 **Kattrin Jadin** (MR): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, comme vous l'avez dit très justement, ne nous laissons pas diviser sur un fait aussi grave que celui-ci. Soyons forts dans la lutte contre les extrémismes au sein de nos institutions! Ils n'y auront jamais leur place. Soyons clairs à ce sujet!

Monsieur le premier ministre, madame la ministre, j'entends également – et j'en suis satisfaite – que vous comptez tirer les leçons claires de cet épisode en renforçant au sein de la Défense les contrôles, les *screenings* et les habilitations de sécurité. C'est tout à fait nécessaire.

Je veux aussi peut-être lancer ce message, puisque j'aime les militaires. J'aime ces hommes et ces femmes qui se battent pour nous, qui assurent notre sécurité, qui portent l'uniforme avec loyauté et qui défendent la Belgique pour les justes causes. Madame la ministre, monsieur le premier ministre, ne salissons pas la Défense par ce fait, renforçons l'image positive que nous souhaitons lui donner, afin de créer encore (…)

01.22 **Jean-Marie Dedecker** (ONAFH): Mijnheer de eerste minister,

traliseerd en verwijderd worden. Het is hoog tijd.

01.20 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): We hebben al extreemrechtse privémilities die in kampen trainingen organiseren. Het kan niet zo zijn dat Defensie ook nog eens potentiële terroristen opleidt en bewapent. We moeten in deze zaak alle politieke verantwoordelijkheden blootleggen en striktere procedures invoeren om dergelijke toestanden te voorkomen.

Voor haat en radicalisme is er bij de openbare diensten geen plaats, en al helemaal niet bij Defensie, die onze vrijheid en onze veiligheid moet waarborgen.

Als politici behoren wij ons ver te houden van de lynchpartijen in de media waarvan bepaalde experts het slachtoffer worden. Die dragen er alleen maar toe bij dat de gevoelens van woede aangewakkerd worden en dat sommigen ertoe aangezet worden tot actie over te gaan.

01.21 **Kattrin Jadin** (MR): Deze zaak, die over zo een ernstig feit gaat, mag geen twistappel zijn. In onze instellingen moeten we krachtdadig optreden tegen de diverse vormen van extremisme! Die mogen daar nooit voet aan de grond krijgen.

Ik ben blij dat u uit dit voorval lessen wilt trekken en strenger wilt zijn bij de controles, de screenings en de toekenning van de veiligheidsmachtigingen bij Defensie.

Ik draag de militairen een warm hart toe, want deze vrouwen en mannen staan in voor onze veiligheid en verdedigen de goede zaak. Deze gebeurtenis mag geen smet op de naam van Defensie werpen. In plaats daarvan moeten we het positieve imago dat we aan Defensie willen geven nog versterken.

01.22 **Jean-Marie Dedecker**

ik dank u dat u zegt dat er fouten gemaakt zijn en dat er structurele problemen zijn, waar men iets aan zal doen. Er is echter maar één kapitale fout gemaakt: degene die aan een doorgeslagen extremist de sleutels van het wapenkot heeft gegeven, draagt een verpletterende verantwoordelijkheid. Daar zit de grote fout.

Collega's, wij hebben hierin een taak. Er bestaat zoiets als het Comité I dat de inlichtingendiensten moet controleren. Niet de minste politici zitten daarin, zoals de heren Verherstraeten en Dewael, mensen met een trackrecord in het Parlement. U hebt de taak te bekijken wat de rol is van het OCAD – het OCAD, dat een oogje in het zeil moest houden, heeft dit toegestaan – en van de ADIV, die als enige taak heeft die mensen te controleren, maar die zelfs daar niet in is geslaagd. Dat het Parlement zijn job doet in plaats van de zwartepiet onmiddellijk door te spelen. Dat is de eerste taak voor het Parlement.

(INDEP): Je remercie le premier ministre d'avoir admis que des erreurs ont été commises et qu'il existe des problèmes structurels. Dans cette affaire néanmoins une seule erreur magistrale a été commise: la personne qui a confié les clés du dépôt d'armes à cet extrémiste givré porte une responsabilité écrasante. J'invite, dès lors, le Comité R, dans lequel siègent d'éminents parlementaires, d'enquêter sur le rôle de l'OCAM et du SGRS.

01.23 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, u gaf de duidelijke boodschap dat u de zaak zult aanpakken. Er blijven echter nog vragen onbeantwoord. Moeten bepaalde procedures worden veranderd of gaat het over een menselijke fout? Persoonlijk blijf ik ook zitten met de vraag inzake de doorstroming van informatie van het OCAD naar de militairen en de legereenheden. Er komt nog verder onderzoek en wij zullen de zaak ook blijven opvolgen in het Parlement.

Zowat alle fracties stonden op de tribune om rechts-extremistisch, gewelddadig gedrag af te keuren, behalve één fractie: de Vlaams Belangfractie. Mocht het een jihadist geweest zijn, dan was het kot te klein geweest zijn. Wij meten niet met twee maten: gewelddadig extremisme moet eruit, uit onze samenleving en uit onze Defensie. Laat de boodschap zeer helder zijn: er is geen plaats voor jihadisten in Defensie, er is geen plaats voor rechtse extremisten in Defensie. Dat staat haaks op de normen en waarden die ons leger en onze militairen dag in, dag uit verdedigen.

01.23 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): De nombreuses questions restent sans réponse. Faut-il modifier des procédures ou s'agit-il d'une erreur humaine? Quelles sont les modalités précises de la transmission des informations de l'OCAM aux militaires et aux unités de l'armée?

Les groupes politiques ont unanimement condamné l'extrémisme de droite, à l'exception du Vlaams Belang. S'il s'était agi d'un djihadiste, ce parti aurait poussé des cris d'orfraie. Nous ne pratiquons pas la politique de deux poids deux mesures. Que ce soit au sein de l'armée ou dans la société, nous ne tolérons ni les djihadistes, ni les extrémistes de droite.

01.24 **Jasper Pillen** (Open Vld): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de eerste minister, het is nu vooral uitkijken naar het – hopelijk spoedige – einde van deze crisis. Dank trouwens aan de honderden mensen die hier nu al dagen mee bezig zijn.

Mevrouw de minister, het onderzoek loopt en daarna moeten we aan de slag gaan met de resultaten ervan. Ik heb daarvoor alle vertrouwen in u. Eén iets mogen we echter niet doen, en dat is blind ageren tegen Defensie. De man op de vlucht vertegenwoordigt onze Defensie niet. De meer dan 26.000 andere militairen en burgers doen dat wel, zij die onze veiligheid in het buitenland, ver van huis, verdedigen, zij die de natie dagelijks bijstaan in de strijd tegen COVID-19 en zij die mensen redden op zee doen dat wel. Dat is de ziel van Defensie, dat zijn de mensen die onze Defensie vertegenwoordigen.

Tot slot, mijnheer de eerste minister, dit verhaal bewijst inderdaad opnieuw dat de strijd tegen alle vormen van extremisme een absolute prioriteit moet blijven. Sommige onlinereacties op de daden en de

01.24 **Jasper Pillen** (Open Vld): Je tiens à remercier tous ceux qui, depuis déjà plusieurs jours, cherchent à résoudre cette crise qui, espérons-le, trouvera rapidement son épilogue. Nous prendrons des mesures sur la base des résultats de l'enquête. Ne commettons toutefois pas l'erreur d'agir aveuglément contre la Défense. Le fugitif ne représente pas notre armée. Ceux qui la représentent sont les 26 000 autres militaires et civils qui veillent à notre sécurité.

Il est une nouvelle fois démontré que la lutte contre toutes les

vlucht van de militair zijn misselijkmakend. We hebben die hier allemaal veroordeeld, maar één fractie koos ervoor om dat niet te doen. Alle democraten in dit Parlement en in dit land moeten dit blijven veroordelen, moeten blijven ageren, want (…)

formes d'extrémisme doit rester une priorité absolue. Contrairement à tous les démocrates qui siègent dans ce Parlement, un groupe politique a préféré ne pas condamner les actes du militaire en question.

01.25 **Khalil Aouasti** (PS): Monsieur le premier ministre, madame la ministre de la Défense, vous l'avez rappelé, le racisme et la xénophobie n'ont pas leur place dans nos administrations. Ils n'ont pas leur place à la Défense et nuisent à la réputation et à l'image de notre armée. Madame la ministre, les réformes que vous avez initiées, le réinvestissement que vous opérez dans l'armée et dans son personnel permettront enfin de disposer du personnel nécessaire, de renforcer les différents services et notamment ceux qui seront chargés de réaliser les *screenings* supplémentaires que vous appelez de vos vœux et qui permettront de nous renseigner d'éventuelles radicalisations post-recrutement. Il en va de notre sécurité à toutes et à tous.

Madame la ministre, vous l'avez également dit, si certains de vos prédécesseurs ici, si certains sur ces bancs et leurs discours ont contribué à polariser les opinions, ont contribué à favoriser les populismes, ont légitimé les discours anti-scientifiques, s'ils ont permis de favoriser ou de rendre acceptables des propos et des expressions racistes, ceux-là même doivent savoir que ce temps est révolu. Le cancer du racisme n'a sa place ni dans le corps social ni dans le corps de l'État. Il n'a sa place nulle part!

01.25 **Khalil Aouasti** (PS): Er is geen plaats voor racisme en xenofobie bij Defensie. Mevrouw de minister, dankzij de hervormingen die u op de rails hebt gezet en de nieuwe investeringen in het leger zullen de verschillende diensten en met name de diensten die de screenings uitvoeren om eventuele gevallen van radicalisering na de aanwerving op te sporen, versterkt kunnen worden.

Sommige van uw voorgangers hebben de polarisatie gevoed en het populisme of racistische uitspraken in de hand gewerkt, maar zij moeten beseffen dat die tijd voorbij is. Racisme is een kanker die het maatschappelijk weefsel en het staatslichaam niet mag aantasten.

01.26 **Peter Buysrogge** (N-VA): Mijnheer de premier, het beeld dat hier vandaag achterblijft is hallucinant. Laten we met zijn allen hopen dat dit goed afloopt. Jürgen Conings, als u dit hoort, geef u over, maak alstublieft geen onnodige slachtoffers.

Mevrouw de minister, er zijn in de afgelopen maanden heel wat fouten gemaakt. Dat gebeurde echter niet ten tijde van de Zweedse voorgangers maar onder uw verantwoordelijkheid. Die verantwoordelijkheid moet nu echt genomen worden want het is al te gemakkelijk als u naar het verleden kijkt. Deze persoon kwam vorig jaar op de radar en staat sedert enkele maanden op de OCAD-lijst. Toch werd hij overgeplaatst naar een depot waar hij kon grabbelen in de munitie en de wapens. Maar vandaag slaagt u erin om gratuite beschuldigingen te uiten aan het adres van uw voorgangers. Ik kan daar niet akkoord mee gaan. Laten we hopen dat dit verhaal goed afloopt. Als dat gebeurt, dan is dat te danken aan de veiligheidsdiensten. Als het echter slecht afloopt, dan zou ik niet graag in uw schoenen staan, mevrouw de minister. Ofwel houdt u de eer (…)

01.26 **Peter Buysrogge** (N-VA): La situation dépeinte ici est hallucinante. Espérons que cela se termine bien. De nombreuses erreurs ont été commises sous la responsabilité de ce gouvernement. Ce militaire, qui était fiché par l'OCAM depuis plusieurs mois, a pourtant été transféré dans une caserne où il a pu se servir dans les munitions et les armes. La coalition suédoise est injustement pointée du doigt. Je ne voudrais pas être à la place de la ministre de la Défense si la situation devait mal tourner.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van
- Steven De Vuyst aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De redenen voor het uitblijven van sancties tegen Israël" (55001645P)
- Patrick Dewael aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Het conflict tussen

Israël en Palestina" (55001661P)
- Michel De Maegd aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De conflicten tussen Israël en Palestina" (55001665P)
- Malik Ben Achour aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Het Israëlisch-Palestijnse conflict" (55001666P)
- Vicky Reynaert aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De escalerende situatie in Israël en Palestina en de reactie van België" (55001670P)
- Guillaume Defossé aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De situatie in Israël en Palestina" (55001669P)
- Peter De Roover aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "Het Israëlisch-Palestijns conflict" (55001655P)
02 Questions jointes de
- Steven De Vuyst à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les raisons de l'absence de sanctions contre Israël" (55001645P)
- Patrick Dewael à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Le conflit entre Israël et la Palestine" (55001661P)
- Michel De Maegd à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les conflits entre Israël et la Palestine" (55001665P)
- Malik Ben Achour à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Le conflit israélo-palestinien" (55001666P)
- Vicky Reynaert à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "L'aggravation de la situation en Israël et en Palestine et la réaction de la Belgique" (55001670P)
- Guillaume Defossé à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "La situation en Israël et en Palestine" (55001669P)
- Peter De Roover à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Le conflit israélo-palestinien" (55001655P)

02.01 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitster, mevrouw de minister, gisteren zijn wij tot de constatering gekomen, waren wij enorm verontwaardigd en hebben wij er kennis van genomen dat de regering heeft beslist geen sancties op te leggen aan Israël.

Wij vragen ons af wat Israël nog moet doen opdat de huidige regering of de Europese Unie acties zou ondernemen of sancties zou opleggen om Israël eindelijk het internationaal recht te laten naleven.

Mevrouw de minister, er is de illegale muur op de Westelijke Jordaanoever. Er is de illegale bezetting. Er is de illegale kolonisatie. Er is de illegale blokkade van Gaza. Er is de illegale apartheid. Wij weten dat Israël ondertussen al 60 VN-resoluties naast zich neerlegt.

Mevrouw de minister, stel u voor dat er morgen een inbreker inbreekt bij u thuis en u en uw gezin op straat zet. Hij gaat in uw huis wonen en u moet vluchten. U gaat naar een kamp. Daarna gaat diezelfde inbreker die bezit heeft genomen van uw huis, dat kamp ook nog eens bombarderen. Zult u dan ook pleiten voor dialoog? Zult u dan niet pleiten voor sancties voor diegene die u uit uw huis heeft gezet? Dat is immers wel degelijk wat nu al decennialang gebeurt in de Palestijnse gebieden.

Mevrouw de minister, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat wij er altijd als de kippen bij zijn om onze strategische rivalen de les te spellen en sancties uit te delen wanneer het gaat om mensenrechten en om internationaal recht. Wanneer het echter gaat om onze zelfverklaarde bondgenoten, zoals Israël, blijft het bij veroordelingen in woorden.

02.01 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Hier, nous avons appris avec consternation que le gouvernement n'infligera aucune sanction aux Israéliens. Entre-temps, Israël a déjà bafoué 60 résolutions des Nations Unies, a chassé les Palestiniens de leurs maisons et à présent, il bombarde les camps où ces derniers ont fui mais le gouvernement préconise le dialogue! Lorsqu'il s'agit de nos adversaires stratégiques, nous sommes prompts à appliquer des sanctions mais lorsqu'il s'agit de nos alliés, nous nous contentons de condamner sans agir. La pluie meurtrière de bombes sur Gaza a déjà fait 227 morts et 15 000 sans-abri. Nous savons clairement qui est l'agresseur et qui sont les victimes. Si la ministre n'inflige aucune sanction, que fera-t-elle pour rendre justice au peuple palestinien?

Laat ons eens de balans opmaken. Sinds gisteren weten wij dat al 227 mensen zijn omgekomen door de moordende bommenregen op Gaza, waarvan een vierde kinderen zijn. Ondertussen zijn ook al meer dan 15.000 mensen dakloos geworden. Het is duidelijk wie de agressor is en wie de slachtoffers zijn.

Mevrouw de minister, als u geen sancties wil nemen, wat zult u dan wel doen om rechtvaardigheid voor de Palestijnse bevolking (…)

02.02 **Patrick Dewael** (Open Vld): Mevrouw de minister, beste collega's, het is opnieuw oorlog. Het geweld tussen Palestina en Israël is het resultaat van een falen van de internationale inspanningen om dat conflict op te lossen. Burgers komen om, kinderen zijn doelwitten en de gebouwen waarin onder meer de pers gehuisvest is, worden aangevallen.

Ik denk dat nu 3 D's centraal staan: de-escalatie, dialoog en diplomatie. Er moet onmiddellijk een staakt-het-vuren komen en een dialoog is de enige weg naar de oplossing, want we zitten in een vicieuze cirkel van haat en geweld en die moet worden doorbroken. Zolang we die cirkel niet doorbreken, zolang we geen oplossing vinden voor de grondoorzaak van dat conflict, zal er nooit vrede en veiligheid voor beide partijen zijn.

De vraag is wat wij, wat ons land kan doen. Kunnen wij iets doen? Ja.

Mevrouw de minister, maak werk van die Europese routekaart met initiatieven en dwingende maatregelen om partijen opnieuw rond de tafel te brengen. Werk op Europees en multilateraal niveau om tot een tweestatenoplossing te komen. Maak werk van een nieuw Oslo-bis-akkoord om het vredesproces opnieuw te activeren. Verdiep en versterk het differentiatiebeleid. Maak werk van een humanitair corridor.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen voor u.

Bent u reeds aan de slag gegaan om deze Europese routekaart uit te werken? Gaat u in overleg met de deelstaten om ervoor te zorgen dat Belgische wapens niet meer richting het conflictgebied worden geëxporteerd? Zal een humanitaire corridor worden opgesteld?

02.03 **Michel De Maegd** (MR): Madame la ministre, les tensions entre Israël et la Palestine ont causé de trop nombreuses victimes ces derniers jours. Nous déplorons et regrettons cette nouvelle escalade de violence. Elle nous choque, elle nous bouleverse.

Une intense activité diplomatique est menée dans différents cénacles pour parvenir dans un premier temps à une cessation des hostilités. Je sais votre détermination équilibrée pour y parvenir et je vous fais confiance.

Le Conseil de sécurité des Nations Unies s'est déjà réuni à quatre reprises et les ministres des Affaires étrangères de l'Union européenne se sont réunis ce mardi. Nous constatons, au sein de ces deux cénacles, des lignes de clivages qui ne sont pas neuves. Le Conseil de sécurité n'a pas encore pu se mettre d'accord sur une déclaration. Au niveau européen, les États membres ont souvent des difficultés à trouver une position commune sur ce dossier.

02.02 **Patrick Dewael** (Open Vld): La guerre a repris. Le nouvel embrasement entre la Palestine et Israël est le résultat de l'échec des négociations de paix internationales. Des civils sont tués, des enfants sont pris pour cible et des bâtiments de presse sont rasés. L'heure est à présent venue de la désescalade, du dialogue et de la diplomatie. Il faut impérativement briser le cercle de la haine et de la violence.

Que peut faire la Belgique? La feuille de route européenne incluant des initiatives et des mesures contraignantes afin de ramener les parties autour de la table des négociations se concrétisera-t-elle? La diplomatie européenne et multilatérale oeuvrera-t-elle à une solution préconisant la création de deux États? Peut-on espérer des accords d'Oslo-*bis* afin de réactiver le processus de paix? La ministre consultera-t-elle les entités fédérées pour empêcher de nouvelles exportations d'armes vers la zone de conflit? Un couloir humanitaire sera-t-il ouvert?

02.03 **Michel De Maegd** (MR): De spanningen tussen Israël en Palestina hebben de jongste dagen veel slachtoffers geëist. We zijn allemaal geschokt door de escalatie van geweld. De VN-Veiligheidsraad is al vier keer bijeengekomen, maar is er nog niet in geslaagd een akkoord te bereiken over een verklaring. De Europese ministers van Buitenlandse zaken hebben afgelopen dinsdag vergaderd, maar raken het niet eens over een gemeenschappelijk standpunt.

Namens België roept u vóór alles

La Belgique, par votre entremise, a une position claire et pertinente: d'abord et avant tout la désescalade pour préserver les vies de civils et d'innocents de part et d'autre. La cessation des hostilités est et doit rester notre priorité! Le moment n'est pas aux sanctions, le moment est à l'accalmie. Il faut que les armes se taisent et que l'Union européenne puisse alors créer une feuille de route comportant des mesures incitatives et contraignantes pour les deux parties.

Madame la ministre, depuis votre dernière intervention en séance plénière la semaine dernière, quelles actions et propositions concrètes ont été faites au Conseil Affaires étrangères ce mardi?

La Belgique seule ne peut rien faire, le multilatéralisme est la clé. Quel est l'état d'avancement des discussions des vingt-sept avec M. Josep Borrell?

Enfin, comme le stipule l'accord de gouvernement, cette majorité a la volonté de peaufiner la politique de différenciation à l'égard des colonies israéliennes. Quelles sont actuellement les pistes sur la table?

op tot een de-escalatie. Het is nu niet het moment voor sancties, maar wel om de rust te doen weerkeren. De wapens moeten eerst tot zwijgen gebracht worden, daarna komt de tijd voor de Europese Unie om een routekaart op te stellen met stimulerende en dwingende maatregelen voor beide partijen.

Welke voorstellen zijn er sinds vorige week geopperd in de Raad Buitenlandse Zaken? Hoe staat het met de onderhandelingen van de 27 met de heer Borrell? Deze meerderheid heeft zich ertoe verbonden het gedifferentieerde handelsbeleid ten aanzien van de Israëlische nederzettingen te verfijnen. Welke mogelijkheden liggen er op tafel?

02.04 **Malik Ben Achour** (PS): Madame la ministre, le décompte macabre continue à Gaza: 239 morts en 10 jours, dont des enfants. Au début de la semaine, c'était une route menant à un hôpital qui était visée. Quelques heures plus tard, c'était un immeuble abritant deux rédactions de presse internationale. Cet engrenage, madame la ministre, a une origine: la politique de colonisation, d'expulsion et d'apartheid menée par un gouvernement israélien qui est radicalisé et fanatisé. Il ne faut donc jamais se laisser duper par un discours d'équidistance qui nierait la réalité de la répression sur le terrain et la violation grave et répétée du droit international.

Madame la ministre, hier en kern, des décisions ont été prises et un chemin a été tracé. Bien entendu, il a été décidé de répondre à l'urgence, et notamment à l'urgence d'un cessez-le feu, pour mettre fin au bain de sang. De ce point de vue, nous pensons que la Belgique devrait prendre une initiative forte en matière d'aide humanitaire. Sur cette question, nous avons les moyens d'être ambitieux.

Mais pour mon groupe, cette urgence n'occultera pas une autre urgence: la nécessité historique d'envoyer un signal fort et clair à l'égard d'un gouvernement qui se radicalise, comme je l'ai déjà dit. Ce gouvernement se nourrit de la violence des colons en même temps qu'elle leur offre un mandat d'impunité dans une politique d'apartheid que nous dénonçons depuis longtemps.

Jeudi prochain, vous participerez à une réunion essentielle au niveau européen. Pouvez-vous donc nous garantir que la Belgique jouera un rôle de premier plan pour avancer sur des mesures fortes, susceptibles de contraindre le gouvernement israélien à enfin rendre des comptes sur ses agissements contraires au droit international? Comment comptez-vous concrètement travailler sur la question des sanctions économiques à l'égard d'Israël? Des groupes de travail sur la politique de différenciation seront-ils mis en place? La question de l'interdiction des produits des colonies y sera-t-elle abordée? Enfin,

02.04 **Malik Ben Achour** (PS): In 10 dagen tijd zijn er 239 mensen in Gaza omgekomen, onder wie kinderen. Een weg naar een ziekenhuis en een gebouw met redactiekantoren van de internationale pers werden het doelwit van bombardementen. Die escalatie is het gevolg van het beleid van bezetting, verdrijving en apartheid dat door een geradicaliseerde en fanatieke Israëlische regering gevoerd wordt.

Gisteren werd er in het kernkabinet een traject vastgelegd. Er werd beslist om op de noodsituatie te reageren. België zou een krachtig initiatief op het gebied van humanitaire hulp moeten nemen. Mijn fractie is echter van oordeel dat er ook een duidelijk signaal moet worden afgegeven aan een regering die zich voedt met het geweld van de kolonisten en hun tegelijkertijd een mandaat voor straffeloosheid geeft.

Zal België aanstaande donderdag het voortouw nemen om voortgang te maken met maatregelen om de Israëlische regering ter verantwoording te roepen? Hoe zult u de kwestie van de economische sancties tegen Israël aanpakken

l'aide humanitaire de la Belgique est-elle envisagée pour soutenir la population palestinienne de Gaza qui, je le rappelle, est sous blocus depuis 14 ans? Je vous remercie.

(differentiatiebeleid, verbod op producten uit de nederzettingen)? Is de humanitaire hulp van België bedoeld om de bevolking in Gaza te steunen?

02.05 **Vicky Reynaert** (Vooruit): Mevrouw de voorzitster, mevrouw de minister, vorige week stelden wij hier ook al vragen, want toen al was de situatie verschrikkelijk. Ook toen al kwamen kinderen om, raakten families hun huis kwijt en leek de situatie uitzichtloos. Er is nog niets veranderd.

Wij maken ons hier terecht zorgen over de bezetting van onze ziekenhuizen, maar in het Israëlisch-Palestijns conflict zijn er ondertussen al achttien ziekenhuizen en klinieken zeer zwaar beschadigd. Een gebouw waarin de internationale pers zich huisvest, is van de aardbodem verdwenen. De strijdende partijen zijn niet gelijk, ook al vallen er slachtoffers aan beide zijden. Ja, Hamas is een terroristische organisatie die wij veroordelen, maar neen, de schade aan beide kanten valt niet te vergelijken.

De grondoorzaak van het huidige conflict mogen wij dan ook niet vergeten. De Israëlische wetgeving maakt het mogelijk om Palestijnse families hun huis uit te zetten. De Israëlische wetgeving maakt van de kolonisatie van Oost-Jeruzalem een werkelijkheid. Israël annexeert en treedt daarmee het internationaal recht en de mensenrechten flagrant met voeten.

Sommige politici komen bij al dat geweld niet verder dan schouderophalen. Zij roepen dat België toch geen invloed kan uitoefenen op dat conflict en dat het geen zin heeft om zich erover uit te spreken. Mijn beweging legt zich daar niet bij neer. Een fundamentele ongelijkheid ligt aan de basis van dit conflict. Ook nu zien wij de verschillen. Het gaat om de vernietiging van gebouwen, van levens, van een toekomst. Wie dat ziet, als democratisch land, moet zich uitspreken en ook handelen. Onverschilligheid is immers het meest verraderlijke gevaar van allemaal.

Niemand heeft iets aan symboolpolitiek. Er vindt een annexatie plaats in Palestina in alles behalve in de naam. Daartegen moet worden gestreden.

Ook België laat nog steeds goederen toe die gedeeltelijk geproduceerd worden in illegale nederzettingen. Daarmee houden wij een systeem in stand.

Mevrouw de minister, kunt u aangeven hoe België zijn bijdrage aan dit (…)

02.05 **Vicky Reynaert** (Vooruit): La situation est épouvantable. Des enfants meurent, des familles perdent leur logement, des hôpitaux sont gravement endommagés et des bâtiments de la presse sont rasés. Les parties en conflit ne sont pas égales. Même si nous condamnons également le Hamas, le dommage subi de part et d'autre n'est pas comparable. Israël chasse les Palestiniens de leur domicile, colonise Jérusalem-Est et viole le droit international. Une inégalité fondamentale se trouve à la base de ce conflit. Chaque pays démocratique doit marquer sa désapprobation et agir en conséquence. Pourtant, notre pays autorise toujours des biens produits dans des colonies illégales. Quelle sera la position de la Belgique?

02.06 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la ministre, les violences n'ont pas débuté il y a deux semaines, mais bien avec la tentative d'expulsion de familles palestiniennes à Cheikh Jarrah, ainsi qu'en 1967 avec l'invasion des territoires occupés et qu'en 1948 avec la Nakba ("catastrophe" en arabe), qui s'est traduite par l'expulsion de 800 000 personnes de leur foyer.

Ce matin, un président de parti expliquait que l'accord de

02.06 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Het geweld is begonnen in 1967. Vanmorgen heeft een partijvoorzitter uitgelegd dat het regeerakkoord enkel toegepast moest worden in geval van een formele annexatieverklaring. In werkelijkheid is de annexatie al jaren gaande, via de geleidelijke toe-

gouvernement ne devait s'appliquer qu'en cas de déclaration formelle d'annexion par le gouvernement israélien. Cette position relève d'une profonde méconnaissance de la réalité de terrain. L'annexion est un processus qui est en cours depuis de nombreuses années: l'expansion croissante des colonies et des infrastructures israéliennes en Cisjordanie participe d'une imposition de la souveraineté israélienne par la force. Dans ce processus, les Palestiniens subissent l'accaparement progressif de leurs terres, que ce soit à Cheikh Jarrah, en Cisjordanie ou dans la baie du Jourdain. Cet accaparement de fait s'accompagne de la négation de leurs droits.

Comme je vous le disais la semaine dernière, nous ne pouvons se laisser commettre une telle injustice en prétextant la complexité ou l'équidistance pour refuser d'agir. L'équidistance n'est pas la justice. Or, sans justice, il n'est pas de paix durable. Donc, l'équidistance ne peut tout simplement pas mener à la paix. C'est pourquoi nous devons agir pour ramener et imposer la justice dans ce conflit qui n'a que trop duré.

Dès lors, appelez les mesures à prendre comme vous voulez – des sanctions, des dispositions, des remontrances –, peu importe, mais agissez! Agissez pour faire respecter le droit international et pour faire cesser les raisons systémiques de ces violences: l'occupation, l'annexion, la colonisation et ce que Human Rights Watch et l'ONG israélienne B'Tselem qualifient de "crimes d'apartheid". Ce sont là les racines de la violence, qu'il est temps de couper définitivement.

Madame la ministre, quelles ont été les initiatives diplomatiques prises aux plans bilatéral et multilatéral pour mettre fin à la violence actuelle? Quelles seront les mesures et initiatives bilatérales et multilatérales pour mettre un terme aux violences structurelles: celles de l'occupation, de l'annexion et de la colonisation?

eigening van grond en de ontkenning van de rechten van de Palestijnen.

De complexiteit van de situatie mag geen excuus zijn om lijdzaam toe te zien. Onpartijdigheid staat niet gelijk aan rechtvaardigheid. Zonder rechtvaardigheid is er geen duurzame vrede mogelijk. Onderneem actie om ervoor te zorgen dat het internationale recht nageleefd wordt en dat de systemische oorzaken van dat geweld, te weten de bezetting, de annexatie en het nederzettingenbeleid, die door Human Rights Watch en de Israëlische ngo B'Tselem bestempeld worden als misdaden van apartheid, weg te nemen.

Welke diplomatieke initiatieven zijn er op bilateraal en multilateraal vlak genomen? Welke maatregelen en initiatieven zullen er genomen worden om een einde te maken aan het structurele geweld?

02.07 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, mevrouw de minister, we beleven een hoogtepunt in het conflict in Israël en Palestina, wat meteen ook een dieptepunt is op het humanitaire vlak. We zijn daar allemaal bekommerd om. We hebben daarin genuanceerde stemmen, ook hier, die voor de-escalatie pleiten, zoals de heer Dewael. Ook zijn er daarin extremistische stemmen. Dat zijn stemmen die hier toch wel zeer expliciet haatdragende taal bezigen. Dat is een beetje vreemd tegen de achtergrond van de discussie van daarnet. Zij menen op een bijzonder eenzijdige manier dat zij juist de tegenstellingen moeten opdrijven. Regeringspartijen sluiten zich aan bij betogingen waar het antisemitisme schijnbaar de rode draad is.

We hebben net een heel relevante vraag gekregen die eigenlijk de essentie hier op tafel legt, met name een aanval van een Ecololid tegen uw eigen partijvoorzitter. Dat betekent dat u hier toch wat in moeilijkheden komt. Trekt u de lijn door van uw eigen partijvoorzitter, die een terecht zeer genuanceerd beleid voorstaat dat gericht is op de tweestatenoplossing en een internationaal aanvaarde oplossing? Dat is ongeveer de lijn die u hier vorige week hebt verdedigd. Aan de andere kant staat het extremisme van de linkerzijde, dat niet alleen op straat aanwezig is, maar dat ook in uw regering aanwezig is, en dat op de parlementaire tribune uw eigen partijvoorzitter hier komt bekritiseren.

Mevrouw de minister, wat is uw houding in deze aangelegenheid?

02.07 **Peter De Roover** (N-VA): Nous sommes tous préoccupés par le conflit entre Israël et la Palestine. Nous entendons aujourd'hui des voix nuancées, comme celle de M. Dewael, qui plaident pour une désescalade. Mais nous entendons aussi des voix extrémistes qui utilisent explicitement un langage haineux. Des partis du gouvernement s'associent même à des manifestations où l'antisémitisme constitue le fil rouge et un membre d'Ecolo s'en est pris à l'instant au président du parti de la ministre. La ministre suivra-t-elle la ligne nuancée ou suivra-t-elle celle de ses partenaires gauchistes de la coalition qui plaident précisément en faveur d'une escalade et d'une provocation empreinte de haine?

Zult u de genuanceerde lijn van de-escalatie en het vinden van oplossingen volgen of zult u de lijn volgen van uw linkse coalitiepartners die juist meer escalatie en haatdragende provocatie als regeringsbeleid bepleiten?

02.08 Minister **Sophie Wilmès**: Mevrouw de voorzitster, geachte leden van de Kamer, dank u voor de talrijke vragen over de dramatische ontwikkelingen in het Nabije Oosten en over de situatie daar, die niemand onberoerd kan laten. Onze gedachten zijn bij alle onschuldige burgerslachtoffers en hun naasten. Ik denk ook aan de bevolking die nu in angst en onzekerheid leeft.

Vorige week ben ik tijdens de plenaire vergadering uitvoerig ingegaan op de context van de escalatie van spanningen en geweld in Israël en de bezette Palestijnse gebieden. Zoals u weet, veroordeelt België voortdurend de illegale nederzettingen, de sloop van huizen en infrastructuur, alsook de verdrijving van Palestijnen in Oost-Jeruzalem en op de Westelijke Jordaanoever. Die praktijken zijn immers strijdig met het internationaal recht, het internationaal humanitair recht en de mensenrechten. De kolonies brengen de levensvatbaarheid van de tweestatenoplossing in gevaar. Eerbiediging van het status-quo op de heilige plaatsen is van fundamenteel belang.

Daarnaast heb ik ook verwezen naar de raketten die door Hamas en de Islamitische Jihad op Israëlische burgers zijn afgevuurd, ondertussen duizenden. Ik heb duidelijk gemaakt dat dit onaanvaardbaar is, en in strijd met het internationaal humanitair recht. Israël reageert op deze aanvallen, waarbij helaas ook burgerslachtoffers vielen. Dit is iets wat wij nooit kunnen aanvaarden, niettegenstaande het recht van Israël zich te verdedigen en zijn bevolking te beschermen.

Ik heb het al eerder gezegd, en ik zeg het nogmaals: het maakt niet uit waar de slachtoffers vallen, de dood van burgers, en vooral van kinderen, is altijd een tragedie. In een gewapend conflict is het internationaal humanitair recht ons kompas. De principes van terughoudendheid, van onderscheid tussen burgers en strijders, en van proportionaliteit, zijn de leidraad. De situatie en de omstandigheden zijn ernstig. Het is daarom ook dat ons land geen gelegenheid laat liggen om op te roepen tot de-escalatie en een einde aan de vijandelijkheden.

La question de la différenciation avait également été posée. Je rappelle que notre pays fait depuis des années la différence entre Israël d'un côté, et les colonies dans les territoires de l'autre. Toutefois, l'application du principe de la différenciation peut être améliorée. C'est également le cas pour de nombreux pays de l'Union européenne. C'est la raison pour laquelle, conformément à l'accord de gouvernement, j'ai annoncé ma volonté d'en améliorer son application dans ma note de politique générale présentée déjà en novembre 2020.

Les services du SPF Affaires étrangères ont été chargés, en collaboration avec d'autres services publics fédéraux, d'examiner l'application de la politique de la différenciation en Belgique. La semaine prochaine aura lieu une réunion technique pour faire le point sur la situation et voir comment améliorer l'application du droit communautaire européen et la jurisprudence. Il s'agit d'un travail de

02.08 **Sophie Wilmès**, ministre: Les développements dramatiques de la situation au Proche-Orient ne peuvent laisser personne indifférent. Nos pensées vont à toutes les victimes civiles innocentes et à leurs familles. Je pense aussi aux populations qui vivent aujourd'hui dans l'angoisse et l'insécurité.

La semaine dernière en séance plénière, j'ai situé le contexte de l'escalade actuelle. La Belgique condamne les pratiques israéliennes, mais aussi les milliers de missiles lancés par le Hamas et le Jihad islamique. Nous ne pourrons, de même, jamais accepter la réaction israélienne qui tue des civils. Chaque victime est une tragédie. Le droit humanitaire international doit être notre boussole. Chaque occasion est bonne pour la Belgique pour appeler à la désescalade et à la fin des hostilités.

Ons land maakt wel degelijk een onderscheid tussen Israël en de nederzettingen in Palestijns gebied. Dat differentiatieprincipe kan echter wel beter worden toegepast. In mijn beleidsnota had ik overigens al aangekondigd dat ik de toepassing ervan wilde verbeteren.

De FOD Buitenlandse Zaken en andere FOD's onderzoeken de toepassing van het differentiatiebeleid in België. Volgende week vindt er een technische vergadering plaats om na te gaan hoe

coordination du ministère des Affaires étrangères car il doit être effectué par différents départements gouvernementaux. Le point sera aussi abordé au niveau européen avec les *like-minded*.

Au niveau diplomatique, quelles actions ont-elles été menées cette semaine? Samedi dernier, j'ai pris contact avec le Haut représentant Borrell et j'ai plaidé pour que l'UE en fasse plus. Je pense sincèrement qu'elle doit faire plus. Un Conseil extraordinaire des Affaires étrangères de l'UE a donc été organisé consécutivement. Tous les États membres de l'UE (à l'exception de la Hongrie) ont convenu de la nécessité de demander une cessation immédiate des hostilités. Nous avons également été nombreux à plaider en faveur de l'ouverture d'un corridor humanitaire pour Gaza.

Comme annoncé en plénière la semaine dernière, j'ai également demandé des résultats concrets sous la forme d'une revitalisation du quartet et d'une feuille de route.

de toepassing van het Europees communautair recht en de jurisprudentie kunnen worden verbeterd. Dat punt zal op Europees niveau worden aangekaart met de gelijkgezinde staten.

Zaterdag pleitte ik er bij de Hoge Vertegenwoordiger Borrell voor dat de EU meer actie zou ondernemen. Er heeft een buitengewone Raad Buitenlandse Zaken plaatsgevonden. Behalve Hongarije waren alle lidstaten het erover eens dat met aandrang moest worden gevraagd de vijandelijkheden te staken. Heel wat lidstaten waren er voorstander van om voor Gaza een humanitaire corridor te openen.

Ik heb ook gevraagd om het Kwartet nieuw leven in te blazen en een routekaart op te stellen.

Het kwartet dat bestaat uit de Verenigde Staten, de EU, de VN en Rusland en de rol van de EU daarin zijn prioritair. De internationale gemeenschap moet haar verantwoordelijkheid nemen. Het kwartet kwam op 16 mei bijeen op het niveau van de speciale gezant. We hebben ook besloten dat de Europese speciale gezant Koopmans zo snel mogelijk naar Israël en de bezette Palestijnse gebieden moet afreizen. Crisisdiplomatie is nu immers nodig. Zodra de de-escalatie een feit is, moet het kwartet de vredesonderhandelingen terug op de rails krijgen. Het doel is een tweestatenoplossing, gebaseerd op de grenzen van 1967, in lijn met het internationaal recht.

Le Quartet – les États-Unis, l'Union européenne, les Nations Unies et la Russie – et le rôle de l'Union européenne au sein de celui-ci sont prioritaires. Il s'est réuni le 16 mai. L'envoyé spécial européen se rendra en Israël et dans les territoires palestiniens occupés dès que possible. Après la désescalade, les négociations de paix devront aboutir à une solution à deux États sur la base des frontières de 1967, conformément au droit international.

J'en viens à présent à la feuille de route. J'espère que vous me laisserez le temps de terminer, madame la présidente.

L'Union européenne, en tant que partenaire commercial principal d'Israël et principal donateur, a le devoir de prendre les responsabilités qui lui correspondent. L'Europe peut et doit contribuer à la résolution du conflit pour rétablir la paix et garantir la sécurité pour tous. C'est pourquoi j'ai conclu personnellement mon intervention lors du Conseil par un appel à établir une analyse, une feuille de route de leviers incitatifs et/ou contraignants vis-à-vis des deux parties au conflit afin de les orienter vers la voie de véritables négociations de paix. Nous continuerons donc à faire pression en faveur de cette approche avec des pays partageant la même position. Enfin, notre pays continuera à appeler à la fin immédiate des hostilités et au respect du droit international humanitaire, du droit international et des droits humains aux Nations Unies tant à New York qu'à Genève.

De Europese Unie, de belangrijkste handelspartner van Israël en de belangrijkste donor, moet haar verantwoordelijkheid opnemen. Ik heb tijdens de vergadering van de Raad opgeroepen om een routekaart op te stellen met stimulerende hefbomen en/of dwingende maatregelen ten aanzien van beide partijen. We zullen samen met de andere landen die hetzelfde standpunt innemen druk blijven uitoefenen voor die benadering. Ons land zal er bij de Verenigde Naties blijven op aandringen dat de vijandelijkheden gestaakt worden en het internationaal recht nageleefd

Il y avait encore deux questions qui concernaient un contact avec les Régions pour voir dans quelle mesure elles peuvent, elles aussi, contribuer à l'intérieur de leurs compétences à œuvrer à la désescalade et à la construction de la paix. Je m'y emploierai. Certains ont aussi évoqué l'aide humanitaire. La Belgique a fortement plaidé pour que les accès soient larges. Je parlerai aussi avec ma collègue, la ministre Kitir, pour voir ce qu'elle compte faire à ce sujet.

Je vous remercie.

wordt.

België heeft sterk gepleit voor een ruime toegang tot humanitaire hulp. Ik zal met minister Kitir spreken om te zien wat zij van plan is in dat verband te ondernemen.

02.09 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, wij nemen akte van uw antwoord, dat eigenlijk niet verschilt van het antwoord dat u vorige week hebt gegeven, want u blijft bij hetzelfde standpunt. U blijft het ook voorstellen als een conflict tussen twee landen die op evenwaardige voet staan, maar dat is niet zo. U hebt net gezegd dat u wilt dat het internationaal recht en de mensenrechten worden gerespecteerd, maar dan moet Israël tot de orde worden geroepen. Israël moet het internationaal recht respecteren. In het regeerakkoord staat inderdaad dat, als Israël het internationaal recht blijft schenden, er ook tegenmaatregelen zullen worden genomen. Dus wij roepen u op om de veroordelingen, die altijd bij woorden blijven, ook eindelijk in daden om te zetten.

Er moet mij ook het volgende van het hart. De progressieve partijen, die vroeger altijd de straffeloosheid van Israël wilden bestrijden, maken nu deel uit van de regering en hebben zich blijkbaar volledig gealigneerd met uw lijn. Dat is gewoon plichtsverzuim. Men blijft gewoon verder doen, er zal niets veranderen (…)

02.09 **Steven De Vuyst** (PVDA-PTB): La position de la ministre n'a pas changé. Elle continue à voir cette question comme un conflit entre deux pays qui se trouvent sur un pied d'égalité, mais il n'en va pas ainsi. L'accord de gouvernement prévoit que des mesures seront prises si Israël continue de violer le droit international. Nous en restons malheureusement au stade des mots. Même les partis progressistes de la majorité, qui ont toujours voulu combattre l'impunité d'Israël, ont adopté cette ligne. Il s'agit tout simplement d'un manquement à leurs devoirs.

02.10 **Patrick Dewael** (Open Vld): Mevrouw de minister, ik kom terug op één punt, dat volgens mij cruciaal is, ook al gaat het om een beleidsdomein op het niveau van de deelstaten. Laten we overleggen met de deelstaten om de wapenexportlicenties op te schorten. Zorg ervoor dat er geen wapens meer vanuit België richting Hamas en Israël vertrekken. Het is onze plicht om ginder onschuldige burgers en kinderen te beschermen.

02.10 **Patrick Dewael** (Open Vld): La suspension des licences d'exportation d'armes au Hamas et à Israël constitue un élément crucial, même s'il s'agit d'une compétence régionale. Il est de notre devoir de protéger les citoyens et les enfants innocents.

02.11 **Michel De Maegd** (MR): Madame la ministre, vous avez un chemin pragmatique, celui de la paix, pas à pas. Je vous en remercie. Il faut dire que ces populations subissent aussi les effets d'agendas personnels de leurs dirigeants, entre report d'élections d'un côté, incapacité à former un gouvernement de l'autre et montée des extrémismes de part et d'autre.

Il y a une seule priorité: il faut que les armes se taisent.

Madame la ministre, vous avez raison, avec les partenaires européens, nous pourrons créer une feuille de route incitative et/ou contraignante pour les deux parties, plutôt que de crier vainement à d'hypothétiques sanctions. Je suis heureux d'entendre qu'il y a un point de vue commun au sein du kern. Il n'y a qu'un camp possible, celui de la paix. Ces derniers jours, des manifestations ont réuni en Israël des Juifs et des Arabes proclamant leur refus d'être des ennemis. Prenons-en de la graine! Le dialogue, plutôt que l'huile sur le feu! Pendant que, de façon irréfléchie, certains – parfois même au niveau local – prennent des initiatives qui risquent d'importer le conflit ici, ce sont des familles entières qui en paient le prix là-bas. (…)

02.11 **Michel De Maegd** (MR): U kiest voor een pragmatische benadering, die van de vrede. Ik dank u daarvoor. De wapens moet het zwijgen worden opgelegd.

Samen met de Europese partners kunnen we een routekaart opstellen die voor beide partijen stimulerend en/of bindend is, in plaats van tevergeefs om sancties te schreeuwen. Ik verneem tot mijn grote vreugde dat er in het kernkabinet een gemeenschappelijk standpunt bereikt kon worden. Er is maar één kamp mogelijk, het kamp van de vrede. De afgelopen dagen zijn er in Israël demonstraties geweest van Joden en Arabieren die verkondigden dat

ze geen vijanden van elkaar zijn. We moeten aan hen een voorbeeld nemen.

02.12 **Malik Ben Achour** (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. Un chemin a été tracé. Avant d'espérer reprendre des négociations de paix, il faut mettre fin à ce qui rend la paix impossible sur le terrain. Je compte sur vous pour passer de la parole aux actes car, nous, nous serons là pour rappeler qu'on ne renvoie pas dos à dos une population privée de ses droits fondamentaux et un gouvernement qui est engagé sur une voie violente et radicale. Nous serons là aussi pour réclamer des sanctions car nous estimons que si cela n'avance pas assez vite dans le bon sens, nous devrons agir pour faire respecter le droit international et les droits humains, ni plus ni moins.

Pour conclure, je voudrais m'adresser aux collègues du PTB qui, sur les réseaux sociaux, se sont engagés dans une démarche de désinformation indigne. Vous voulez donner des leçons – vous venez encore de la faire – mais vous êtes mal placés pour le faire! En Birmanie ou en Chine, des minorités musulmanes sont massacrées, exterminées dans des camps de travail, stérélisées de force et vous (…)

02.12 **Malik Ben Achour** (PS): Er werd een traject uitgestippeld. Vóór de hervatting van de onderhandelingen moet er een eind gemaakt worden aan datgene wat vrede ter plaatse in de weg staat. Ik reken op u om de woorden in daden om te zetten. We moeten sancties eisen.

Op de sociale netwerken voert de PVDA een onwaardige desinformatiecampagne. U bent slecht geplaatst om ons lessen te geven! In Myanmar en China worden er moslimminderheden uitgemoord.

02.13 **Vicky Reynaert** (Vooruit): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Zoals ik vorige week al zei, vormen oproepen tot een staakt-het-vuren, de-escalatie en de veroordeling van geweld pas de eerste stap. Dat is niet voldoende, want als de storm van vernieling gaat liggen, is het probleem immers nog niet opgelost.

Dan verdwijnt de kwestie wel uit het beeld, maar voor de mensen daar blijft het realiteit. Heropbouw en herstel van gebouwen via humanitaire hulp zijn nodig, maar niet voldoende. Men kan kinderen een nieuw schoolgebouw en een nieuw huis geven, maar wie zal hun een nieuwe toekomst geven?

Daarom is het tijd voor een structurele oplossing. Het regeerakkoord geeft u een duidelijke opdracht tot meer dan een veroordeling. Ik kijk dus uit naar de resultaten van de aangekondigde besprekingen in en buiten de regering, zeker die met betrekking tot het differentiatiebeleid.

Dat is uw opdracht, dat is onze boodschap, dat is wat het regeerakkoord van u vraagt.

02.13 **Vicky Reynaert** (Vooruit): Les appels au cessez-le-feu et la condamnation des violences ne suffisent pas et il en ira de même de la nécessaire reconstruction qui suivra dans le cadre de l'aide humanitaire. Seule une solution structurelle pourra offrir un nouvel avenir aux populations locales. Cette option est également prônée dans l'accord de gouvernement. J'attends donc avec impatience les résultats des discussions qui seront menées par la ministre, certainement sur la question de la politique de différenciation.

02.14 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je remercie aussi nos amis du PTB pour leur discours enflammé sur les droits de l'homme. J'aurais espéré l'entendre hier et avant-hier lors des auditions sur la question des Ouïghours mais je pense que certains choix politiques sont éloquents.

Madame la ministre, dans *La guerre de Troie n'aura pas lieu*, Jean Giraudoux fait dire à Hector: "Si le droit n'est pas l'armure des innocents, à quoi sert-il?" Voilà le fond de la question, madame la ministre. Le droit doit être respecté si nous voulons sortir de la guerre.

02.14 **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Ik had verwacht dat de PVDA een vurig pleidooi voor de mensenrechten zou houden tijdens de hoorzittingen over de Oeigoeren. Sommige politieke keuzes zijn veelzeggend!

Het recht moet nageleefd worden om de oorlog te beëindigen. Ons extremisme heeft betrekking op de

Voilà notre extrémisme, monsieur De Roover, celui du respect du droit international. Pour pouvoir faire respecter ce droit, nous devons parfois l'imposer. En effet, la solution n'est pas seulement humanitaire mais avant tout politique. Il est important d'aller au-delà de l'urgence du cessez-le-feu et des questions diplomatiques dans ce cadre.

J'entends aujourd'hui que le gouvernement va s'attaquer à la différenciation entre les produits issus des colonies et ceux issus d'Israël. C'est important et encourageant car, pour la première fois, un gouvernement lie explicitement les bombardements et les violences aux causes structurelles de la question, l'occupation et la colonisation. C'est là le cœur. C'est la racine que nous devons couper. C'est enfin un premier pas de la Belgique en ce sens. Il en faudra d'autres à l'avenir, de manière multilatérale ou bilatérale.

naleving van het internationale recht. En soms moet dat afgedwongen worden.

De regering zal zich toeleggen op de differentiatie van de producten die afkomstig zijn uit de nederzettingen en uit Israël en een verband leggen tussen de bombardementen en de oorzaken ervan: de bezetting en het nederzettingenbeleid. Na die eerste stap zullen er andere moeten volgen, hetzij multilateraal, hetzij bilateraal.

02.15 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de minister, bedankt voor uw uitleg. De richting en de bekende weg naar de tweestatenoplossing, die we met de Zweedse regering hebben verdedigd, is natuurlijk de enige juiste. U probeert terecht een genuanceerde benadering ter zake te vinden. Dat roept gefrustreerde reacties op bij coalitiegenoten van u, wat logisch is, want zij staan geenszins voor de-escalatie. Al wat zij doen, hier in het Parlement of daarbuiten, is juist gericht op een eenzijdig escalatiebeleid met de verspreiding van haat.

Weet, mevrouw de minister, dat wij over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, uw genuanceerde beleid en uw genuanceerde koers, de enige die tot oplossingen kunnen leiden, steunen. Wij hopen dat u kunt weerstaan aan de druk van de uiterst linkse vleugel in uw regering, die bijzonder gefrustreerd op uw beleid moet blijven reageren.

02.15 **Peter De Roover** (N-VA): Pour mon parti, la solution à deux États constitue la seule voie à suivre. Raison pour laquelle nous soutenons la vision nuancée de la ministre, qui se heurte malheureusement à une forte opposition de ses partenaires gauchistes de la coalition. Ils ne visent pas une désescalade, mais une politique unilatérale d'escalade et la propagation de la haine. Osons espérer que la ministre pourra résister à la pression.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

03 Samengevoegde vragen van
- Jef Van den Bergh aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "De invulling van de fietsvergoeding" (55001664P)
- Nicolas Parent aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "De fietsvergoedingen voor het personeel van de spoorwegondernemingen" (55001671P)
03 Questions jointes de
- Jef Van den Bergh à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "Les frais couverts par l'indemnité vélo" (55001664P)
- Nicolas Parent à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "Les indemnités vélo en faveur du personnel des entreprises ferroviaires" (55001671P)

03.01 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, collega's, eergisteren werd in de regering een belangrijk akkoord gesloten over de voorstellen van minister Van Peteghem, die moeten leiden tot een vergroening van ons wagenpark, met als hefboom de bedrijfswagens. Een duidelijk kader en een duidelijke tijdslijn bieden een helder investeringskader voor een versnelde evolutie naar minder CO_2-uitstoot en een betere luchtkwaliteit, met een gezonder leefklimaat tot gevolg.

Dit is een belangrijk akkoord, dat een belangrijke bijdrage zal leveren aan de ambitieuze klimaatdoelstellingen die deze regering heeft vooropgesteld. Daarmee is het werk natuurlijk niet af. Onze

03.01 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Avant-hier, le gouvernement a conclu un accord important sur le verdissement de notre parc automobile qui se traduira par une réduction des émissions de CO_2, une meilleure qualité de l'air et un environnement plus sain. Nous nous en félicitons mais nos problèmes de mobilité ne seront pas résolus pour autant. À cet effet, nous devons investir beau-

mobiliteitsproblemen gaan verder dan alleen deze aspecten.

Met elektrische voertuigen in de file staan, lost de file uiteraard niet op. Daarom moeten we ook verder inzetten op het verleiden naar alternatieven, naar het inzetten op het juiste vervoermiddel voor elke verplaatsing. Als we weten dat meer dan 50 % van onze verplaatsingen over een afstand van minder dan 5 km gaat, dan is het duidelijk dat de fiets daarin een cruciale rol kan en moet spelen.

Voor het fietsgebruik in het woon-werkverkeer kan de fietsvergoeding een belangrijk verschil maken en het nodige duwtje in de rug zijn. Dat was ook de reden waarom het Parlement een tiental maanden geleden een resolutie goedkeurde om de fietsvergoeding veralgemeend toe te passen en de reden waarom de fietsvergoeding in het regeerakkoord werd opgenomen. De doelstelling was om ze veralgemeend toe te passen in het woon-werkverkeer.

Het is ook de reden waarom ik u graag drie problemen met betrekking tot de fietsvergoeding wil voorleggen, mijnheer de minister.

Ten eerste, er blijven ons berichten bereiken dat de speedpedelec-gebruikers geen recht krijgen op een fietsvergoeding, terwijl anderen dit wel krijgen. Ik denk dat u nog eens moet bevestigen dat dit onderscheid niet langer mag worden gemaakt.

Ten tweede, de NMBS (…)

De **voorzitster**: Uw tijd zit erop, mijnheer Van den Bergh.

03.02 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le ministre, les solutions que nous apportons en matière de mobilité aux différents niveaux de gouvernement répondent à plusieurs enjeux: améliorer la qualité de l'air – 9 000 personnes décèdent prématurément chaque année à cause de la pollution atmosphérique –, désengorger les villes et offrir des solutions de mobilité accessibles à toutes et tous pour bouger mieux et autrement. Cela passe notamment par le shift modal et par des solutions visant à renforcer l'attractivité des transports publics, mais aussi celle des modes actifs, dont le vélo.

À ce sujet, je suis interpellé par la situation paradoxale du personnel de la SNCB et d'Infrabel, soit 30 000 travailleurs qui, à ce jour, ne disposent pas d'indemnité pour l'utilisation du vélo dans le cadre des déplacements entre le domicile et le lieu de travail. C'est triplement incompréhensible. Premièrement, c'est incompréhensible parce que cette possibilité existe depuis vingt ans au sein de la fonction publique et que l'indemnité vélo a été rendue obligatoire dans le secteur privé. Deuxièmement, c'est incompréhensible compte tenu des missions de la SNCB, colonne vertébrale de notre projet de mobilité. Enfin, c'est incompréhensible pour les membres du personnel de la SNCB qui, vu leurs horaires, ne disposent pas toujours d'un bus pour rentrer chez eux quand ils terminent tard, et qui ne sont pas incités à utiliser le vélo.

Monsieur le ministre, sachant que des discussions sont en cours et qu'un accord est intervenu au sein de ces entreprises publiques, je souhaite vous poser trois questions. La SNCB et Infrabel comptent-elles enfin proposer une indemnité vélo à leur personnel? Dans coup plus dans les modes de transport alternatifs. Le vélo doit jouer un rôle crucial à cet égard.

L'indemnité vélo est un bon moyen d'encourager la population à se rendre au travail à vélo. C'est pourquoi il y a dix mois, nous avons adopté une proposition de résolution demandant la généralisation de l'indemnité vélo pour les trajets du domicile au lieu de travail. Ce point est également prévu dans l'accord de gouvernement.

Le ministre peut-il confirmer que les utilisateurs d'un *speed pedelec* ont également droit à une indemnité vélo?

03.02 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Personeelsleden van de NMBS en Infrabel krijgen geen fietsvergoeding voor verplaatsingen van en naar het werk. Dat is onbegrijpelijk, want die vergoeding bestaat in de overheidssector en de privésector, de NMBS zorgt mede voor onze mobiliteit, en bij een late shift heeft het spoorwegpersoneel soms geen bus meer om naar huis te gaan.

Zullen de NMBS en Infrabel een fietsvergoeding toekennen aan hun personeelsleden? Volgens welke voorwaarden? Welke rol hebt u hierin gespeeld, gelet op de ambitieuze strategie waarvan in het regeerakkoord sprake is?

l'affirmative, selon quelles modalités? Enfin, quel rôle avez-vous pu jouer dans ce dossier, notamment compte tenu de l'accord de gouvernement, qui nous engage effectivement pour une stratégie ambitieuse pour le train et pour le vélo?

03.03 **Georges Gilkinet**, ministre: Monsieur Van den Bergh, monsieur Parent, merci pour vos questions. On ne parle pas assez de vélo au sein de ce Parlement, mais je compte bien, avec votre aide, faire en sorte que cela change.

L'engouement pour le vélo est de plus en plus important, ainsi qu'on peut le voir dans les rues de Bruxelles, et je m'en réjouis, bien évidemment. Son utilisation ne cesse de s'accroître. Le vélo, c'est bon pour la santé, c'est bon pour la mobilité, c'est bon pour l'économie et c'est bon pour le climat.

03.03 Minister **Georges Gilkinet**: Steeds meer mensen verplaatsen zich met de fiets, en dat is goed voor de gezondheid, de mobiliteit, de economie en het klimaat.

Ik heb ook goed nieuws voor u. Ik ben heel blij dat ik kan aankondigen dat ook onze spoorwegmedewerkers vanaf nu aangemoedigd zullen worden om met de fiets naar het werk te komen. Dit is een scoop voor het Parlement, vanaf 1 juni zullen alle Belgische spoorwegmedewerkers een tegemoetkoming kunnen krijgen voor woon-werkverkeer met de fiets. Deze beslissing werd op maandag 17 mei bevestigd door de Nationale Paritaire Commissie, het hoogste orgaan van sociaal overleg bij het spoorbedrijf. Deze vergoeding zal worden toegekend aan alle personeelsleden van de spoorwegen, van de NMBS, Infrabel en HR Rail, die de fiets gebruiken voor een deel of het volledige traject tussen hun woning en werkplaats.

J'ai de bonnes nouvelles: tous les collaborateurs des chemins de fer de la SNCB, d'Infrabel et de HR Rail pourront bénéficier en effet à partir du 1er juin d'une indemnité vélo s'ils parcourent en totalité ou en partie la distance entre leur domicile et leur lieu de travail à vélo.

Cette indemnité s'élèvera à 0,24 euro par kilomètre avec un minimum d'un kilomètre et, pour commencer, un maximum de dix kilomètres indemnisés par trajet. L'indemnité pourra également être perçue lorsque l'utilisation du vélo sera combinée avec l'usage d'un transport en commun, ce qui est une bonne manière de susciter davantage encore l'utilisation du vélo complémentairement aux déplacements en train, bus ou métro.

L'application BiketoWork pourra être utilisée. Le paiement de l'indemnité se calculera automatiquement en fonction du kilométrage parcouru.

De vergoeding bedraagt 0,24 euro per kilometer, met een maximum van tien kilometer per traject, en kan gecombineerd worden met het openbaar vervoer.

Men kan hiervoor gebruikmaken van de app BiketoWork. De te betalen vergoeding wordt automatisch berekend.

Ik ben zeer verheugd over deze mooie stap vooruit want hier is lang op gewacht. Mijnheer Van den Bergh, u moet blij zijn. Ik ben dus tevreden over de beslissing die op mijn vraag werd genomen.

Het is goed dat de fietsvergoeding wordt ingevoerd bij deze drie publieke bedrijven. We zullen ze later evalueren en indien mogelijk ook uitbreiden.

M. Van den Bergh ne pourra que se réjouir de cette belle avancée. La mesure sera évaluée plus tard et étendue, si possible.

La SNCB montre l'exemple. C'est normal pour une entreprise publique qui est la colonne vertébrale de notre mobilité. En outre, monsieur Van den Bergh, l'accord de gouvernement prévoit d'améliorer en général l'accès de l'indemnité vélo à tous les travailleurs, qu'ils recourent à un vélo électrique ou non. Cela ne relève pas seulement de ma compétence de ministre de la Mobilité, mais notamment aussi de celle de mes collègues en charge de l'Emploi ou des Finances, ainsi que de la concertation sociale.

Je vous confirme que j'inscrirai ce thème à l'agenda dans les

De NMBS geeft het goede voorbeeld.

Bovendien zou de fietsvergoeding ook voor de elektrische fietsen moeten gelden maar dat is ook een kwestie die onder de bevoegdheid van de ministers van Werk en Financiën valt, en deel uitmaakt van het sociaal overleg.

prochaines semaines, à côté d'autres initiatives en faveur des déplacements cyclistes. Vive le vélo!

Ik zal dit punt eerlang op de agenda zetten.

03.04 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, u zegt dat ik blij moet zijn.

Het zou er nog aan mankeren dat een overheidsbedrijf, midden in de sector van het duurzame transport en de duurzame mobiliteit, geen fietsvergoeding zou toekennen. Dat was een kiezel in de schoen de voorbije tien jaar. Ik ben dus blij dat er een doorbraak is.

Ik ben er echter maar halfblij mee omdat het, mijns inziens, maar om een halve oplossing gaat. Waarom die elfde kilometer niet wordt vergoed, is mij een compleet raadsel.

Ik heb daarnet al aangegeven dat ik ervan overtuigd ben dat de fietsvergoeding het verschil kan maken. In bedrijven waar de fietsvergoeding wordt toegekend, komen dubbel zoveel mensen met de fiets naar het werk als in andere bedrijven. Dat is een kleine inspanning of een kleine kostprijs met een grote winst voor bedrijven, de maatschappij en de gezondheid. Wij moeten daarop dan ook ten volle inzetten.

Ik kijk uit naar de volgende stappen in de richting van de sociale partners. Ik had gehoopt dat de vraag bij hen al op tafel lag. U hebt dat hier niet bevestigd, wat ik betreur. Ik neem echter aan dat de komende weken ter zake stappen zullen worden gezet.

03.04 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Selon le ministre, je dois être content, mais il s'agit en réalité ici d'une anomalie du passé qui est corrigée: une entreprise publique du secteur de la mobilité durable qui n'accorde pas d'indemnité vélo à ses propres collaborateurs! Je ne me réjouis donc qu'à moitié, car il s'agit en l'occurrence d'une demi-solution. Pourquoi aucune indemnité n'est-elle prévue au-delà du onzième kilomètre?

Au sein des entreprises qui accordent une indemnité vélo, le nombre de travailleurs qui se rendent au travail à vélo double. Nous devons investir à fond dans ces indemnités.

La question n'est pas encore abordée par les partenaires sociaux. Espérons que les initiatives nécessaires à cette fin seront prises dans les semaines à venir.

03.05 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie. Je pense que c'est bien d'annoncer de bonnes nouvelles ici au Parlement. On s'en réjouit.

Le verre est-il à moitié plein ou à moitié vide? C'est un débat que nous menons. En tout cas, l'allocation vélo est un outil puissant pour encourager davantage de personnes à se rendre au travail à vélo. Ce devait être un droit pour tous les employés de ce pays, y compris pour ceux des entreprises ferroviaires. C'est une question d'équité. Je me réjouis donc que vous ayez fait avancer ce dossier qui stagnait de manière incompréhensible depuis vingt ans. Le fédéral est de retour sur l'enjeu du vélo et cela augure, je l'espère, comme vous l'avez annoncé, d'autres avancées pour soutenir la politique cyclable et l'intermodalité entre le train et le vélo depuis le fédéral et en soutien des Régions et des communes qui travaillent aussi sur cet enjeu.

03.05 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Het toekennen van een fietsvergoeding is een efficiënt middel om de werknemers ertoe aan te zetten met de fiets naar het werk te gaan. Dat zou een recht moeten zijn voor alle werknemers in ons land, ook die van de spoorwegbedrijven. Ik ben dan ook blij dat u dat dossier, dat al twintig jaar op onbegrijpelijke wijze in het slop zat, weer vlot getrokken hebt. Nu moet er voortgang worden gemaakt met betrekking tot de intermodaliteit, ter ondersteuning van de Gewesten en de gemeenten.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 Vraag van Gitta Vanpeborgh aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het sociaal statuut van de artsen-specialisten in opleiding" (55001643P)
04 Question de Gitta Vanpeborgh à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Le statut social des médecins assistants candidats spécialistes" (55001643P)

04.01 **Gitta Vanpeborgh** (Vooruit): Mevrouw de voorzitster, mijnheer

04.01 **Gitta Vanpeborgh** (Vooruit):

de minister, collega's, het mag en moet gezegd, onze huidige positie in de coronacrisis is toch een behoorlijke prestatie. Vandaag zijn de terrassen weer open en we kijken uit naar een zomer met nog meer vrijheid, binnenkort.

Dat wij op dit punt staan, heeft zeker te maken met het noeste werk achter de schermen, ook en bovenal in onze ziekenhuizen, ook en bovenal verricht – dit wil ik benadrukken – door jonge mensen, artsen-specialisten in opleiding in de ziekenhuizen, die naast hun opleiding ook de zorg voor al die patiënten opnemen. Met meer dan 6.000 man hebben zij echt wel alles gegeven, tot burn-outs toe.

Al jaren pleit mijn beweging Vooruit voor een betere erkenning en waardering van het werk van en ook een betere verloning voor artsen-specialisten in opleiding. Nog geen twee jaar geleden hadden twee van mijn collega's in de Kamer een soortgelijk voorstel ingediend, maar dat kon op weinig enthousiasme rekenen. Gisteren echter was er een doorbraak, eindelijk een beter statuut en een betere sociale bescherming voor die 6.000 mensen die zo veel gegeven hebben. Blijkbaar was er een crisis nodig om tot het inzicht te komen dat wij al hadden en vooraleer het tot een doorbraak kon komen.

Collega's, ik ben de eerste om te erkennen dat de eindmeet nog niet in zicht is. Enkele zaken moeten nog verbeterd worden. De stap die nu is gezet, is echter wel een essentiële stap voorwaarts, de basis om op verder te bouwen.

Mijnheer de minister, dat brengt mij bij uw belangrijke verantwoordelijkheid. Een akkoord tot stand brengen, wat u goed gedaan hebt, is één zaak, maar de uitwerking ervan is nog een ander aspect. Wat zult u doen om ervoor te zorgen dat die jonge artsen-specialisten in opleiding zo snel mogelijk echt het verschil zullen voelen in zowel hun beroeps- als hun gezinsleven?

Le mérite de la situation dans laquelle nous nous trouvons aujourd'hui dans la lutte contre la pandémie revient pour une large part au travail acharné accompli par le personnel soignant, parmi lequel certainement les nombreux médecins assistants candidats spécialistes (MACS). Depuis des années, Vooruit revendique une meilleure valorisation de leur engagement, sous la forme d'une reconnaissance à part entière et d'une meilleure rémunération. Hier, une avancée est intervenue dans cette discussion qui est depuis si longtemps dans l'impasse. Les MACS pourront finalement compter sur un meilleur statut et une protection sociale renforcée. Néanmoins, même s'il s'agit certainement d'un progrès majeur, le travail est loin d'être terminé. Quelles seront les mesures concrètes prises par le ministre afin que les MACS puissent percevoir le plus rapidement possible la différence dans leurs vies professionnelle et privée?

04.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw de voorzitster, mevrouw Vanpeborgh, het akkoord dat gisteren tot stand is gekomen, maakt inderdaad een einde aan een situatie die al 40 jaar lang aansleept en aan de basis ligt van soms regelrechte wantoestanden in de ziekenhuizen. Jonge mensen in opleiding moeten zeer veel uren kloppen, zijn onderbetaald en kunnen hun eigen leven niet organiseren zonder enige sociale controle. Zoals de Vlaamse assistenten in opleiding gisteren zelf hebben gezegd, is dit wel degelijk een historisch akkoord.

In vergelijking met de situatie vandaag, met heel verschillende overeenkomsten, verschillend van ziekenhuis tot ziekenhuis, komt er een eenvormige opleidingsovereenkomst. Er komt gemiddeld 10 % verbetering in de verloning. Er komen betere arbeidsvoorwaarden en ook betere mogelijkheden om het persoonlijke leven en gezinsleven te combineren met dit werk. Er komen controlemogelijkheden en een aantal verbeteringen inzake sociale bescherming. Vorige week was er een documentaire op Eén, waarbij een jonge arts in opleiding getuigde hoe ze ondanks haar zwangerschap en een moeilijk moment in de zwangerschap moest doorwerken. We zullen ervoor zorgen dat jonge vrouwen die in verwachting zijn in deze situatie veel beter beschermd worden.

U hebt echter gelijk, er moet nog veel werk gebeuren. In de eerste

04.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'accord conclu hier rectifie en effet une anomalie qui perdure déjà depuis 40 ans. Depuis tout ce temps, des jeunes médecins en formation sont surmenés et sous-payés et peinent à organiser leur propre vie. Nous disposerons d'une convention de formation uniforme, la rémunération augmentera en moyenne de 10 %, les conditions de travail seront améliorées et l'équilibre entre la vie professionnelle et la vie privée sera, de ce fait, bien meilleur. Il sera en outre veillé à ce qu'un contrôle soit exercé et une meilleure protection sociale sera mise en place.

Un travail considérable reste cependant à accomplir. Pour commencer, je vais ratifier la convention pour qu'elle devienne con-

plaats zal ik de conventie die hier voorligt, bekrachtigen, zodat ze algemeen bindend en geldend wordt. Dit is een heel belangrijke eerste stap. Vervolgens moet onmiddellijk worden gewerkt aan de tweede fase. Dit is immers slechts een eerste fase. De tweede fase behandelt een nog verdere vooruitgang inzake sociale bescherming, onder meer inzake het pensioenstatuut. De tweede fase heeft ook te maken met het volwaardig onderbrengen van de vertegenwoordigers van deze jonge artsen-specialisten in opleiding, in het overleg binnen het RIZIV. Dat is vandaag nog niet echt geregeld. Ze zaten aan de tafel, maar eigenlijk meer als waarnemer dan als echte onderhandelaar. Ze hebben hun rol wel goed gespeeld, maar ze zullen een plaats krijgen in ons overlegsysteem. Ook zal er verder worden gewerkt aan verbeteringen inzake sociale bescherming en opleiding. Er is dus nog een belangrijke tweede fase, maar de eerste fase vindt hier toch haar beslag.

Boven op de 10 miljoen euro die al gereserveerd was binnen de begroting van het RIZIV, zullen we nog eens 20 miljoen euro zoeken en vinden om dit akkoord te financieren. De ziekenhuizen doen overigens zelf ook wel een duit in het zakje. Ik zou hulde willen brengen aan de onderhandelaars, onder leiding van de heer De Cock, die als administrateur-generaal van het RIZIV ook wel een heel belangrijke rol heeft gespeeld, en aan de vertegenwoordigers van de artsen-specialisten in opleiding. Zij hebben een fantastisch mooie, stevige actie gevoerd, maar hebben ook laten blijken dat ze in staat zijn om een akkoord te sluiten.

traignante et valable de manière générale. Immédiatement après, nous nous attellerons à la protection sociale, notamment sur le plan du statut de pension. Nous veillerons, en même temps, à ce que les MACS soient pleinement représentés au sein de l'INAMI.

Outre les 10 millions d'euros qui avaient déjà été réservés, nous allons dégager un montant supplémentaire de 20 millions d'euros afin de financer cet accord. Les hôpitaux eux-mêmes apporteront également leur contribution.

Je tiens à rendre hommage aux négociateurs, sous la direction de M. De Cock, administrateur général de l'INAMI, ainsi qu'aux représentants des MACS. Ils ont milité activement, mais ont également prouvé leur capacité à conclure un accord.

04.03 **Gitta Vanpeborgh** (Vooruit): Mijnheer de minister, na de zorgpremie, na het Zorgpersoneelfonds, na de betere verloning in de zorgsector, staan wij hier vandaag dus weer met een vraag om verbeteringen voor de zorgsector. Deze verbeteringen zijn absoluut nodig. Er moet een verbetering komen van het statuut en de sociale bescherming van de artsen-specialisten in opleiding. Wederom wordt een stevige stap vooruit gezet, wederom wordt er na jaren stilstand eindelijk vooruitgang geboekt.

Er is nog werk aan de winkel, u zei het zelf ook. Meteen zien wij echter ook dat het werk dat nog verricht moet worden op tafel ligt en dat er verder zal worden gewerkt. Men kan blijven stilstaan bij het negatieve, maar vooruitgang boeken en daarop verder bouwen, is de enige weg vooruit. Mijnheer de minister, dat doet u vandaag weer, waarvoor dank.

04.03 **Gitta Vanpeborgh** (Vooruit): Nous sommes vraiment contents que des progrès soient enfin réalisés dans ce dossier après tant d'années de stagnation.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

05 Vraag van Kathleen Depoorter aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het mentale welzijn van de studenten" (55001656P)
05 Question de Kathleen Depoorter à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le bien-être mental des étudiants" (55001656P)

05.01 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mijnheer de minister, begin februari vlak na de examenperiode kondigde de eerste minister aan dat er maatregelen voor onze studenten werden genomen. Het hoeft geen betoog dat de studenten het in deze coronaperiode heel moeilijk hebben. De federale regering deelde de Vlaamse studentenorganisaties mee dat er in 1.500 extra psychologen zouden worden voorzien. Ook communiceerde u dat de OCMW's 30 miljoen extra

05.01 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Le ministre a annoncé début février des mesures pour les étudiants, lesquels sont particulièrement éprouvés en cette période de pandémie. Il a été dit aux organisations flamandes

zouden krijgen voor de studenten die hun studentenjob verloren hadden door de coronapandemie.

Vandaag staan we opnieuw voor een examenperiode en onze studenten zitten nog altijd achter hun laptop. Ze hebben hun medestudenten en hun professors amper fysiek tijdens de lessen kunnen ontmoeten. Een aantal enquêtes van hogescholen en universiteiten leverde echt verontrustende resultaten op. De mentale veerkracht is namelijk volledig op.

Mijnheer de minister, hoeveel is er al uitbetaald aan de OCMW's om degenen die hun studentenjob verloren, tegemoet te komen? Hoeveel studenten heeft men daarmee kunnen helpen? Is 30 miljoen toereikend?

Hoeveel extra psychologen hebt u tussen 10 februari en vandaag kunnen inzetten om de studenten vooruit te helpen? Hoeveel studenten hebt u geholpen?

De Vlaamse overheid heeft een teststrategie ontwikkeld op basis van zelftesten, opdat er zoveel mogelijk les kan worden gegeven op alle niveaus, in de scholen, de universiteiten en de hogescholen. Die zelftesten zijn wel toegestaan, maar niet gevalideerd. In zeven weken heeft het FAGG er slechts drie kunnen valideren. Dat is wel heel weinig, want de Vlaamse studenten rekenen op u. Wat zult u hieraan doen? Hoe zult u meer van die testen valideren?

d'étudiants que 1 500 psychologues supplémentaires seraient mobilisés et que les CPAS recevraient 30 millions d'euros supplémentaires pour soutenir les étudiants qui ont perdu leur job étudiant en raison de la pandémie. Aujourd'hui, plusieurs mois plus tard, les étudiants vivent toujours devant leur ordinateur portable et toutes sortes d'enquêtes montrent que leur capacité de résilience est totalement épuisée.

Quel montant les CPAS ont-ils reçu entre-temps? Ce budget suffit-il? Combien de psychologues pour étudiants supplémentaires se sont-ils mis au travail depuis début février?

La stratégie de dépistage prévoit des autotests, notamment afin de pouvoir donner un maximum de cours à tous les niveaux d'enseignement. Que peut faire le ministre pour remédier à l'extrême lenteur de la validation de ces autotests? À ce jour, en effet, l'AFMPS n'en a encore validé que trois.

De **voorzitster**: Mijnheer de minister, mag ik u vragen om met de spreektijd rekening te houden?

05.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Depoorter, u raakt verschillende onderwerpen aan. Een deel van uw vraag betreft eigenlijk een bevoegdheid van mijn collega Karine Lalieux. Ik moet mij verontschuldigen dat ik niet in haar plaats details kan geven over de manier waarop de middelen die ter beschikking zijn gesteld van de OCMW's, besteed zijn, maar ik kan u wel iets zeggen over de andere punten welke u aanstipt.

Onze ondersteuning van studenten die te maken hebben met stress heeft als bedoeling te voorkomen dat stresssituaties leiden tot ernstige psychische problemen. We hebben voorgesteld om de door de instellingen van hoger onderwijs aangeboden groepssessies, met 15 studenten online of maximaal 10 studenten fysiek, die betalend waren voor de studenten, gratis te maken.

Ik heb de facturen daarvoor nog niet gekregen. Dus ik kan u nog niet zeggen hoeveel wij daarvoor terugbetaald zullen hebben; het systeem lijkt mij alleszins te werken. Er bestond daarover veel enthousiasme bij de universiteiten. Wij hebben dat samen met de instellingen van het hoger onderwijs in Vlaanderen en de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad uitgewerkt en daarvoor ampel overleg gepleegd met de collega's Beke en Weyts, die ook heel enthousiast waren. Aan Franstalige zijde hebben wij overlegd met mevrouw Morreale, mevrouw Glatigny, de heer Maron en met de Pôles académiques, die

05.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: La question ayant trait aux moyens supplémentaires pour les CPAS doit être adressée à Mme Lalieux.

Nous avons instauré la gratuité pour le soutien psychologique proposé aux étudiants par les établissements de l'enseignement supérieur. Il s'agit de séances de groupe – avec maximum quinze étudiants en ligne ou dix en présentiel – autrefois payantes. Dès lors que je n'ai pas encore reçu les factures, j'ignore dans quelle mesure les étudiants y ont eu recours. J'ai toutefois le sentiment que le système fonctionne. Les régions et les établissements d'enseignement étaient, en tout cas, unanimement enthousiastes. Il ne s'agit toutefois pas de recrutements, mais

ook enthousiast waren.

Nogmaals, ik heb de facturen nog niet gekregen, maar volgens mijn informatie wordt het systeem wel degelijk gebruikt. Het gaat echter niet over de aanwerving van psychologen, die wij financieren, maar wel over het gratis maken van een bestaand aanbod. Ik maak uit uw vraagstelling op dat er daarover misschien wat misverstand bestaat.

Wat de zelftesten betreft, dat vind ik een beetje moeilijk. U wekt als het ware de indruk dat ik die zelftesten zelf zou moeten produceren. Wij kunnen alleen maar wachten tot bedrijven dossiers bij het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten indienen en vragen om hun zelftesten te laten erkennen. Drie bedrijven zijn naar voren gekomen met zelftesten en die hebben wij erkend. Wij kunnen de productie natuurlijk niet in de plaats van de bedrijven doen.

Eerlijk gezegd, ik denk niet dat er een tekort aan aanbod is. Dat lijkt mij vandaag niet het geval te zijn, maar meer bedrijven die sneller voortgang maken met de indiening van dossiers, zouden natuurlijk welkom zijn.

d'instaurer la gratuité pour une offre existante.

Mme Depoorter, je ne peux tout de même pas produire moi-même les autotests! Nous devons attendre que des entreprises qui les fabriquent les soumettent à l'agrément de l'AFMPS. Entre-temps, trois entreprises ont obtenu cet agrément. Je n'ai toutefois pas l'impression qu'il existe une pénurie de ces autotests.

05.03 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mijnheer de minister, wat de zelftesten betreft, hebt u mij zelf gezegd dat er 600 dossiers zijn bij het FAGG. Als u zo verder gaat, duurt het vijf jaar, eer er voldoende zelftesten zijn. De studenten zijn dan allang afgestudeerd en hopelijk is de coronacrisis dan ook voorbij.

Wat uw repliek betreft aangaande de 1.500 extra psychologen, de eerste minister kondigt misschien liever op Twitter aan dat ze er komen dan dat er hier een antwoord komt in de Kamer. Mijnheer de minister, u hebt in twaalf extra psychologen voorzien voor 270.000 Vlaamse studenten. Dat is bijna niets, dat is een druppel op een hete plaat. Er is geen veerkracht meer. Onze studenten, onze toekomst, talentvolle jongeren, schreeuwen om hulp, maar toch komt u hun niet tegemoet. Dat is een heel jammere zaak.

05.03 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Six cents dossiers concernant des autotests attendent d'être traités par l'AFMPS. À ce rythme, il faudra cinq ans avant d'avoir suffisamment d'autotests. Les étudiants d'aujourd'hui auront obtenu leur diplôme d'ici là.

Le premier ministre préfère apparemment annoncer sur Twitter que 1 500 psychologues supplémentaires sont prévus, plutôt que d'apporter des réponses à la Chambre. Le ministre a prévu 12 psychologues supplémentaires pour 270 000 étudiants flamands. C'est une goutte d'eau dans l'océan.

05.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Depoortere, ik weet niet of het aan u ligt, maar u kletst alles door elkaar. Al wat u door elkaar kunt mengen, mengt u door elkaar. Misschien heeft dat te maken met uw professionele achtergrond.

Uw vraag ging over de sessies voor studenten. Daarop heb ik geantwoord dat die met een facturatiesysteem werken, waarbij we de sessies gratis maken. Nu begint u over de aanwerving van 1.500 mensen in de eerste lijn van psychologische ondersteuning. Die was helemaal niet bedoeld voor studenten, maar voor de algemene bevolking. Daar ging het daarnet niet over, maar ik kan er u ook een antwoord op geven. Dat is een langlopende investering, waarbij er zeer veel overleg is over de manier waarop die moet gebeuren. Probeert u alstublieft de dingen wat uit elkaar te houden.

05.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Peut-être est-ce dû à son passé professionnel si Mme Depoorter est experte dans l'art de mélanger les choses.

Sa question portait sur les séances chez un psychologue pour les étudiants. À présent, elle se met soudain à parler du recrutement de 1 500 personnes en soutien psychologique de première ligne. Cet investissement à long terme n'est absolument pas réservé aux étudiants mais il est destiné à l'ensemble de la po-

pulation.

05.05 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mijnheer de minister, het klopt: ik ben inderdaad een professionele menger. Mij lijkt het dat u, die in tandem werkt met de eerste minister, ook een communicatieprobleem hebt. Ik lees u voor wat er op Twitter werd gezegd: "Boeiend overleg met Alexander De Croo omtrent extra ondersteuning voor studenten. Goed te horen dat er op zoek gegaan wordt naar 1.500 extra psychologen." Met de Vlaamse studentenvereniging heeft uw eerste minister een afspraak gemaakt, mijnheer de minister. Ik constateer vandaag dat er in 12 extra psychologen voorzien is voor 270.000 studenten.

Blijkbaar wil u noch uw eerste minister, die zelfs niet wil antwoorden, aan die populatie, die de toekomst van ons land is, voldoende aandacht schenken.

05.05 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Le ministre qui travaille en tandem avec le premier ministre a un problème de communication. Pourquoi ai-je lu sur Twitter qu'il avait eu une discussion intéressante avec Alexander De Croo au sujet d'un soutien supplémentaire pour les étudiants et qu'il était ravi d'apprendre que l'on recherchait 1 500 psychologues supplémentaires?

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

06 Question de Catherine Fonck à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La télémédecine et le soutien en faveur de l'application de consultation Doktr" (55001644P)
06 Vraag van Catherine Fonck aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De telegeneeskunde en de steun voor de consultatie-app Doktr" (55001644P)

06.01 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le ministre, la politique de santé publique en Belgique repose de manière importante, en tout cas à mes yeux, sur la première ligne, dans une relation de confiance entre le patient et son médecin traitant, dans un suivi à long terme via le dossier médical global (DMG). Dans ce cadre, bien sûr, les téléconsultations ont toute leur place. Mais ma surprise a été totale lorsque Proximus a annoncé son investissement dans l'e-santé avec l'application Doktr, permettant un rendez-vous, gratuit dans un premier temps, de téléconsultation avec un médecin aléatoire, du lundi au vendredi de 09 h 00 à 17 h 00. Donc pas avec son médecin, mais avec un médecin. Proximus affirme "être sûre de la réussite de son application, comptant sur la confiance des consommateurs de sa marque". Tout est dit ou presque!

La palette des problèmes de santé des patients qui peuvent faire appel à Proximus est large: maladies infantiles, infections urinaires ou respiratoires, covid-19, troubles du sommeil, contraception, certificats médicaux… Bref, autant de problèmes de santé qui logiquement devraient être pris en charge par le médecin traitant du patient.

Mais ma surprise a encore été plus grande en entendant le gouvernement, par la voix de la ministre Ecolo-Groen De Sutter, soutenir pleinement cette stratégie de Proximus. Elle vante même le dispositif. Elle explique que cela soulagera la pression sur notre système de santé. Comment pouvez-vous, comme ministre de la Santé, justifier le soutien du gouvernement à ce que l'on peut appeler un virage à 180 degrés? Il ne s'agit plus de privilégier la relation du patient avec son médecin traitant, dans le cadre du DMG. Cela risquera de mener, dans un grand nombre de cas, à un renvoi en salle d'urgence dans les hôpitaux pourtant déjà saturés. Tout cela est-il de nature à augmenter la qualité des soins? Je ne le crois pas. Comment le gouvernement ose-t-il dire qu'il va ainsi soulager la pression sur nos soignants? Monsieur le ministre, comment justifiez-vous tout cela?

06.01 **Catherine Fonck** (cdH): Het gezondheidszorgbeleid in België is gebaseerd op de eerste lijn, waarbij er een vertrouwensrelatie bestaat tussen de patiënt en zijn behandelend arts en er via het globaal medisch dossier een langetermijnbegeleiding plaatsvindt. Teleconsulten hebben daarin hun plaats, maar ik was verbaasd te vernemen dat Proximus met zijn app Doktr van plan is in e-health te investeren. Met die app kan de gebruiker digitaal en in eerste instantie gratis deze of gene arts raadplegen met betrekking tot een breed scala aan gezondheidsproblemen. Ik was nog meer verbaasd toen minister De Sutter haar steun verleende aan deze app, die een middel moet zijn om de druk op het gezondheidszorgsysteem te verlichten.

Hoe rechtvaardigt u dat de regering deze bocht van 180° ingezet heeft, die er in een groot aantal gevallen toe dreigt te leiden dat de patiënt op de spoedafdeling van de al overvolle ziekenhuizen terechtkomt?

Soutenez-vous cette initiative?

06.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Madame Fonck, je suis convaincu que les téléconsultations feront certainement partie de la médecine de l'avenir. Mais ce genre d'application ne pourra jamais remplacer la relation entre le médecin et le patient. Il est crucial pour le médecin de connaître le patient, le contexte et les antécédents. C'est la raison pour laquelle je n'ai pas tellement apprécié l'initiative de Proximus qui me semble prématurée.

Des discussions avec Proximus étaient en cours et de nombreux éléments devaient encore être clarifiés. Cependant, Proximus a choisi de ne pas attendre. L'objectif ne peut être de contacter un médecin de manière arbitraire pour recevoir une téléconsultation. Par contre, il doit être de donner la priorité à la continuité et à la qualité des soins et de limiter ces téléconsultations au seul médecin généraliste qui tient le DMG. Cela me semble être la voie à suivre.

C'est celle suivie par le groupe de travail de l'INAMI qui examine cette question. Ce groupe de travail sur la télémédecine au sein de l'INAMI travaille à un déploiement structurel des téléconsultations et de la santé mobile avec des conditions claires. Un angle d'approche important est de faire en sorte que les téléconsultations aient lieu par l'intermédiaire du médecin qui gère le DMG de son patient.

S'adresser à des médecins de manière aléatoire n'est pas le but recherché et certainement pas du point de vue de l'efficacité des soins.

Cette initiative publicitaire est prématurée. Des atouts ont été présentés pour ce qui concerne la confidentialité de l'application, etc. Mais il y a encore un certain nombre d'éléments qui doivent être clarifiés et encadrés.

06.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik ben ervan overtuigd dat teleconsulten deel zullen uitmaken van de geneeskunde van de toekomst, maar ze zullen nooit de nauwe arts-patiëntrelatie kunnen vervangen. Ik heb het publicitaire initiatief van Proximus niet op prijs gesteld. Er waren gesprekken aan de gang en tal van elementen moesten nog uitgeklaard worden, maar Proximus verkoos niet langer te wachten. Videoconsulten kunnen niet plaatsvinden met een willekeurige arts; de continuïteit en de kwaliteit van de zorg moeten primeren door videoconsulten uitsluitend te laten geven door de huisarts die het gmd beheert. Dat is de weg die de RIZIV-werkgroep hiervoor gekozen heeft. Deze werkgroep beoogt de structurele uitrol van teleconsulten en *Mobile Health*-toepassingen onder duidelijke voorwaarden.

06.03 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le ministre, avouez qu'on se retrouve dans une situation un peu particulière. J'entends ici vos constats et vos commentaires. Dans le fond, vous êtes d'accord avec moi. Le gouvernement dont vous faites partie a pourtant très fortement, très clairement affiché son soutien à l'initiative de Proximus. J'ose espérer qu'en la matière, au-delà de la discussion très sympathique ici, vous avez quand même eu une discussion assez stricte et forte en interne du gouvernement. J'imagine que la ministre des Télécommunications va revoir sa position et que vous interviendrez avec elle auprès de Proximus. Tout cela me semble être d'abord et avant tout une grande opération de communication et non une grande opération visant à augmenter la qualité des soins de santé ni une grande opération en faveur d'un plus grand soutien à nos soignants.

Monsieur le ministre, un autre défi vous attend: déterminer un cadre légal fort et clair sur les téléconsultations. C'est indispensable!

06.03 **Catherine Fonck** (cdH): Wat de grond van de zaak betreft, bent u het met me eens. De regering heeft het initiatief van Proximus nochtans voluit gesteund. Ik hoop dat u een hartig woordje gesproken hebt en dat de minister die bevoegd is voor Telecommunicatie haar standpunt zal herzien. Dit lijkt me in de eerste plaats een grote communicatieoperatie te zijn, en niet zozeer een grote operatie om de kwaliteit van de gezondheidszorg te verbeteren en het zorgpersoneel beter te ondersteunen. Een sterk en duidelijk wettelijk kader voor teleconsulten is absoluut noodzakelijk.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 Vraag van Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De vrijlating van de moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen" (55001649P)

07 Question de Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La libération de l'assassin de Kitty Van Nieuwenhuysen" (55001649P)

07.01 **Katleen Bury** (VB): Mijnheer de minister, in december 2007 werd politieagente Kitty Van Nieuwenhuysen onder vuur genomen met een kalasjnikov door drie Marokkaanse beroepsgangsters met een vuistdik strafblad.

Hoewel zij 30 jaar celstraf kregen, kwam één van de daders al vrij in 2019. De tweede dader mocht de gevangenis vorig jaar al overdag verlaten en mag vandaag naar huis met een enkelband. De vader van Kitty reageerde vanochtend op Radio 2. Hij zei: "Wij zijn opnieuw zwaar ontgoocheld in Justitie; dit is geen slag maar een boks in ons gezicht."

Mijnheer de minister, wij hebben hier te maken met daders die respectievelijk 11,5 en 13 jaar celstraf kregen in plaats van de voorziene straf van 30 jaar. Ook de schadevergoeding die de daders moeten betalen blijft tot heden dode letter. Er is nog geen eurocent vergoed.

Onze fractie verzet zich al jaren tegen de systematische uitholling van de opgelegde straffen die het gevolg is van een wereldvreemde visie die Justitie al jaren in de greep houdt. Die visie leidt tot een steeds grotere frustratie bij de strafrechters. Zij voelen zich onmachtig en hebben nauwelijks greep op het verdere lot van de meeste criminelen die zij voor zich krijgen.

Niet alleen komt dit inkortingsbeleid neer op een manifeste uitholling van de rechtsstaat, bovendien zorgt het voor grote rechtsonzekerheid en ongelijkheid, daar de ene rechter bij de straftoemeting wel rekening zal houden met de inkorting en de andere niet of minder.

Onze fractie wil komaf maken met de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling. Vandaar mijn vraag, mijnheer de minister, die ik ook reeds aan uw voorganger heb gesteld.

Hoever zijn de plannen gevorderd om de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling, voorheen de Wet-Lejeune, af te schaffen en te vervangen door een systeem met onder meer onsamendrukbare straffen voor dit soort misdrijven?

07.01 **Katleen Bury** (VB): En décembre 2007, la policière Kitty Van Nieuwenhuysen a essuyé des tirs de kalachnikov de la part de trois gangsters professionnels marocains au casier judiciaire bien rempli. Malgré sa condamnation à 30 ans de prison, un des auteurs a été libéré dès 2019. L'an dernier, le deuxième auteur bénéficiait d'une permission de quitter la prison en journée et il peut désormais purger sa peine à son domicile grâce à un bracelet électronique. Le père de Kitty prend cela pour "une gifle en plein visage". De plus, pas un centime d'euro d'indemnisation n'a encore été payé.

Le fait de vider systématiquement les peines infligées de leur substance entraîne une frustration croissante chez les juges pénaux. Il s'agit là d'une atteinte manifeste à l'État de droit, qui débouche sur beaucoup d'insécurité et d'inégalité juridiques.

Le Vlaams Belang entend supprimer la loi sur la remise en liberté conditionnelle. Où en est-on dans la suppression de cette loi et son remplacement par un système qui prévoit entre autres des peines incompressibles pour ce type d'infractions?

07.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Bury, Kitty Van Nieuwenhuysen, een jonge, beloftevolle agente, werd brutaal om het leven gebracht eind 2007. Anderhalve maand later werden drie verdachten opgepakt. Zij werden voor assisen gebracht en veroordeeld tot 30 jaar gevangenisstraf.

Wij zijn nu dertien jaar na de feiten. Onlangs besliste een strafuitvoeringsrechtbank te Brussel om een van de veroordeelden zijn straf verder te laten uitzitten onder elektronisch toezicht, na een tegensprekelijke procedure waarin ook slachtoffers een stem hebben. De straf wordt dus voortgezet, maar onder elektronisch toezicht. Het gaat om een beslissing van een rechter, niet van een minister. Dat heeft het Parlement vastgelegd na de affaire-Dutroux, toen wij allemaal beseften dat in een rechtsstaat zo'n beslissing toekomt aan een onafhankelijke rechter. Zoals het hoort in een rechtsstaat, moet een minister – bij uitstek een minister van Justitie – zo'n uitspraak ook

07.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Kitty Van Nieuwenhuysen a été brutalement assassinée à la fin 2007. Les trois prévenus ont été condamnés à 30 ans de prison. Un tribunal de l'application des peines de Bruxelles a récemment décidé d'autoriser l'un des condamnés à purger la suite de sa peine sous surveillance électronique, une décision prise à l'issue d'une procédure contradictoire dans laquelle les victimes peuvent également s'exprimer. Cette décision n'a pas été prise par un

respecteren, hoe moeilijk dat ook is.

De mogelijkheid om na die periode vervroegd de gevangenis te verlaten, strookt echter niet met ons rechtvaardigheidsgevoel. Daarom hebben wij tot twee keer toe de oude wet-Lejeune, intussen de wet op de externe rechtpositie, verstrengd: een eerste keer in 2013, waardoor iemand die veroordeeld wordt tot een straf van 30 jaar, pas na 15 jaar de invrijheidstelling kan vragen, en een tweede keer in 2017, waardoor een rechter voor een aantal zware feiten kan beslissen dat een persoon die een gevangenisstraf van 30 jaar krijgt, daarvan 25 jaar effectief moet uitzitten. Op die manier maken wij Justitie menselijker en *rechtszekerder* voor de slachtoffers en ook strenger voor daders. Ik ben van plan dat te blijven doen.

ministre, mais par un juge. En effet, dans un État de droit, une telle décision est la prérogative d'un juge indépendant. Un ministre – et à plus forte raison un ministre de la Justice – doit respecter ce jugement, même si c'est parfois difficile.

La possibilité de sortir prématurément de prison après une période d'incarcération heurte notre sentiment de justice. C'est pourquoi, le dispositif légal a déjà été durci à deux reprises: Toute personne condamnée à une peine de 30 ans doit attendre 15 ans avant de demander une mise en liberté et, pour une série de faits graves, un juge peut décider qu'une personne condamnée à 30 ans de prison devra en purger effectivement 25 ans. La justice devient ainsi plus humaine et plus sûre pour les victimes et plus sévère pour les auteurs de délits. J'ai l'intention de poursuivre sur cette voie.

07.03 **Katleen Bury** (VB): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, de burgers gaan ervan uit dat u eindelijk werk maakt van een strengere aanpak van de criminaliteit. De zaak altijd doorschuiven naar een rechter en aangeven dat u minister bent en dat niet kan, is geen antwoord voor de samenleving.

Het verhaal doet ons terugdenken aan het verhaal van rijkswachter Marc Munten, die in 2001 door gangsters werd afgeschoten met een kalasjnikov. De daders werden in 2011 vrijgelaten. Er was toen enorm veel commotie. De daders moesten slechts negen van hun van twintig jaar straf in de gevangenis doorbrengen. De politiek zou er toen werk van maken. De wet zou worden aangepast. Politiemoordenaars, kinderverkrachters en ander tuig zouden effectief hun celstraf moeten uitzitten.

Ik zie tot op vandaag echter geen verandering.

Ik heb hier ook gestaan met uw voorganger over het dossier-Lelièvre. Dat was exact hetzelfde verhaal.

Mijn vraag blijft dus. Wanneer zal u eindelijk werk maken van een strengere aanpak van de criminaliteit?

07.03 **Katleen Bury** (VB): Constamment renvoyer la patate chaude à un juge n'apporte pas de réponse aux citoyens.

Cette façon de procéder rappelle l'histoire du gendarme Marc Munten qui avait été abattu par des bandits en 2001, aussi avec une kalachnikov. Les auteurs avaient déjà été relâchés en 2011, ce qui avait alors suscité un grand émoi et il avait été promis que la loi serait adaptée. Je constate pourtant jusqu'à ce jour encore qu'il n'y a toujours pas de changement. Nous assistons d'ailleurs exactement à la même histoire dans le dossier Lelièvre. Quand le ministre développera-t-il enfin une politique plus sévère à l'encontre de la criminalité?

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

08 Vraag van Tom Van Grieken aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Het met twee maten meten bij de ordehandhaving tijdens een betoging in Brussel" (55001651P)

08 Question de Tom Van Grieken à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "La politique de maintien de l'ordre de deux poids deux mesures lors d'une manifestation à Bruxelles" (55001651P)

08.01 **Tom Van Grieken** (VB): Mevrouw de minister, de afgelopen dagen hebben we gezien dat een multiculturele samenleving omarmen niet alleen het importeren van buitenlanders maar ook van buitenlandse conflicten impliceert. We hebben dat gezien bij de pro-Palestinabetogingen in Antwerpen, Gent en Brussel. Begrijp me niet verkeerd, ik vind dat er betoogd mag worden, ook al meen ik persoonlijk dat al die pro-Palestinabetogers best in Palestina gaan betogen en niet hier.

Mevrouw de minister, er worden duidelijk twee maten en twee gewichten gehanteerd bij manifestaties en betogingen. Tijdens een verboden betoging pro Palestina, in aanwezigheid van groene en socialistische politici, werden er amper coronaboetes uitgeschreven. Ik heb me zelfs laten vertellen dat er geen enkele boete gegeven werd. Als men echter een tuinfeestje met meer dan tien man zonder cateraar organiseert, dan moet men coronaboetes vrezen. Een betoging voor een buitenlands conflict wordt gedoogd in dit land maar een betoging voor onze binnenlandse vrijheid die aan banden wordt gelegd zoals La Boum in het Ter Kamerenbos, die wordt verboden. Wanneer allochtone jongeren betogen, dan kunnen ze op de sympathie van mevrouw Verlinden rekenen. Als autochtone jongeren betogen in Brussel, dan kunnen ze op de matrak van mevrouw Verlinden rekenen.

Mevrouw de minister, wanneer zult u nu eindelijk stoppen met dat beleid van twee maten en twee gewichten? Als bijvoorbeeld Vlaams-nationalisten een gelijkaardige betoging zouden organiseren op dezelfde plek, kunnen die dan op dezelfde steun van de politie en de overheid rekenen als de pro-Palestinabetogers?

08.01 **Tom Van Grieken** (VB): En acceptant la diversité culturelle de notre société, nous importons non seulement des étrangers mais aussi des conflits étrangers, comme l'illustrent une fois de plus les récentes manifestations pro-palestiniennes. Dans ce pays, il y a deux poids deux mesures en cas de manifestations. Lors d'une manifestation interdite en faveur de la Palestine, en présence de nombreux élus écolos et socialistes, quasiment aucune amende "corona" n'a été infligée alors qu'on s'expose, en revanche, à une telle amende lorsqu'on organise une petite fête dans son jardin avec plus de dix personnes et sans traiteur. Une manifestation dans le Bois de la Cambre contre la limitation de nos libertés est, quant à elle, également interdite. Des jeunes immigrés qui manifestent peuvent compter sur la sympathie de Mme Verlinden mais des jeunes manifestants autochtones s'attireront les foudres de la ministre. Quand la ministre cessera-t-elle enfin cette politique hypocrite? Dans une situation analogue, les nationalistes flamands, par exemple, pourront-ils compter sur la même clémence que les manifestants pro-palestiniens?

08.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Grieken, u probeert hier een aantal zaken naast elkaar te zetten die eigenlijk niet gepast zijn. U maakt er bovendien een persoonlijk verhaal van. Ik denk dat dit nog minder aan de orde is.

Bij het bepalen van de coronamaatregelen, dat weet u, maken wij een onderscheid volgens de aard van de activiteiten. Het spreekt ook voor zich dat versoepelen een moeilijke oefening is. Ik pleit daarom nu nog meer dan ooit voor maatregelen die duidelijk en logisch zijn, zodat ze voor zo veel mogelijk mensen zo goed mogelijk begrijpbaar zijn.

De regels voor private samenkomsten werden besproken in het Overlegcomité en worden nu vertaald in een ministerieel besluit. Ik betreur de verwarring die daarover werd gecreëerd in een talkshow op televisie, maar ik ga mij verder richten op het zo helder mogelijk maken van een ministerieel besluit.

Het is ook goed dat mensen thuis terug mensen in kleine groepen

08.02 **Annelies Verlinden**, ministre: M. Van Grieken compare des pommes et des poires et en fait, de surcroît, injustement une question personnelle.

En ce qui concerne les mesures de lutte contre le coronavirus, nous opérons une distinction selon la nature de l'activité. Les règles relatives aux réunions privées ont été discutées au Comité de concertation et sont actuellement transposées dans un arrêté ministériel. Je déplore la confusion semée à ce propos lors d'une émission télévisée, mais je tiens surtout à clarifier les choses.

kunnen ontvangen.

Voor de pro-Palestijnse betoging was op voorhand toelating gevraagd bij de lokale overheid. Het was de burgemeester die de betoging heeft toegelaten.

Er is ook op voorhand overleg geweest tussen de organisatoren en de lokale overheid. De initiële inschatting was dat er een beperkter aantal mensen aanwezig zou zijn. Toen ter plaatse bleek dat een groter aantal mensen aanwezig was, heeft de politie op basis van haar expertise en haar inschatting haar politioneel optreden op het evenement afgestemd.

Ik kan u in elk geval verzekeren dat de incidenten die zich daar hebben voorgedaan door de politie zullen worden onderzocht. Het moet duidelijk zijn dat een Israëlisch-Palestijns conflict op geen enkel moment een verantwoording kan zijn voor boodschappen van haat, geweld en antisemitisme of oproepen van haat tegen een gemeenschap of een geloof.

Dat de betoging op voorhand werd aangevraagd en dat er overleg mogelijk was met de organisatoren maakt het een compleet andere aangelegenheid dan de evenementen in Ter Kamerenbos van La Boum, die niet werden aangevraagd. Een toelating geven was dus niet mogelijk, noch was er contact met de organisatoren mogelijk.

Het was ook zo dat de politie bij La Boum pas zichtbaar is opgetreden op het moment dat er projectielen naar de politie werden gegooid en er schade aan de politiewagens en andere zaken werd toegebracht. Dat is een andere situatie dan de pro-Palestijnse betoging van dit weekend.

Ik roep alle lokale besturen in elk geval wel op om te blijven toezien op de handhaving van de coronamaatregelen, wat ik ook geregeld onderstreep in mijn overleg met gouverneurs, met de Vaste Commissie van de Lokale Politie en met de commissaris-generaal van de federale politie.

Met het zomerplan, dat eraan komt, kunnen wij terug heel wat contacten en ontmoetingen tegemoet zien. Stilaan kunnen wij uitkijken naar een leven waarin COVID-19 onze contacten en onze ontmoetingen niet langer domineert, en dat is ook maar goed zo.

08.03 **Tom Van Grieken** (VB): Mevrouw de minister, misschien ligt het aan het gegeven dat het de laatste vraag van vandaag is en dat we gemeentegenoten zijn, maar ik ben blij met het signaal dat u hier geeft, want u zegt dat al die pro-Palestijnse betogers die opriepen tot moord en geweld, ook vervolgd zullen worden.

Ik ben blij dat u zegt dat u de lokale overheden stimuleert om aangevraagde betogingen zoveel mogelijk te laten plaatsvinden. Ik ben dus blij met de bocht die u eindelijk genomen hebt, want onze vrijheden, waaronder het recht op vergaderen en betogen, zijn toch wel essentieel. Ik ben blij dat u van rol bent veranderd. Bij de betoging in het Ter Kamerenbos zocht u nog actief de media op om de betoging te verbieden, maar nu hebt u het geweer van schouder veranderd. Ik kijk dan ook uit naar betogingen, die in de toekomst naar hartenlust zullen kunnen plaatsvinden.

Une autorisation avait été demandée et accordée pour la manifestation pro-palestinienne. Avant celle-ci, les organisateurs et les autorités locales s'étaient concertés. Initialement, le nombre de manifestants attendu était nettement moins important. La police a dimensionné son intervention sur la base de constatations réelles effectuées sur place. La police ne manquera pas d'enquêter sur les incidents, car un conflit israélo-palestinien ne justifie en aucun cas l'expression de messages de haine, de violences et d'antisémitisme.

En raison de la concertation préalable, il s'agissait toutefois d'un événement totalement différent de La Boum au Bois de la Cambre, pour laquelle aucune autorisation n'a été octroyée. Par ailleurs, la police n'y est intervenue qu'au moment où des projectiles ont été jetés vers la police et où des voitures de police ont, entre autres, été endommagées.

J'appelle toutes les administrations locales à continuer à veiller au respect des mesures de lutte contre le coronavirus, ce que je souligne aussi régulièrement dans tous mes contacts. Grâce au plan "été" qui sera instauré, nous pourrons rapidement retrouver le plaisir des contacts et des rencontres.

08.03 **Tom Van Grieken** (VB): Je suis heureux d'entendre que ces manifestants pro-palestiniens qui ont appelé au meurtre et à la violence seront aussi poursuivis. Je me réjouis également d'apprendre que la ministre encouragera les autorités locales à tolérer autant que possible les manifestations demandées. On ne peut en effet que se réjouir de ce virage vers notre liberté de réunion et de manifestation. Lors de la manifestation au Bois de la Cambre, la ministre recherchait

encore activement les médias pour interdire la manifestation, mais elle semble avoir à présent changé son fusil d'épaule.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitster**: Dit is het einde van de mondelinge vragen.

09 Ordre du jour
09 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 19 mai 2021, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.
Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 19 mei 2021 hebt u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? *(Non)*
Zijn er dienaangaande opmerkingen? *(Nee)*

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

Ik heb ook twee moties van de fractievoorzitters van de meerderheidspartijen ontvangen.

Motions
Moties

En application de l'article 17.3 du Règlement de la Chambre, nous demandons que le projet de loi relatif aux mesures de police administrative lors d'une situation d'urgence épidémique (n° 1951) soit ajouté à l'ordre du jour de la séance plénière de ce jour, à savoir le 20 mai 2021.
Met toepassing van artikel 17.3 van het Kamerreglement vragen wij dat aan de agenda van de plenaire vergadering het wetsontwerp betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie (nr. 1951) aan de agenda van de plenaire vergadering van heden 20 mei 2021 wordt toegevoegd.

Le projet de loi portant des mesures de gestion de la pandémie COVID-19 et d'autres mesures urgentes dans le domaine des soins de santé (n° 1929) a été adopté en seconde lecture en commission de la Santé le 10 mai dernier. Le rapport de cet examen en seconde lecture a été publié le 19 mai dernier.
La séance plénière du 22 avril dernier a accordé l'urgence à ce projet de loi. Par conséquent, le délai figurant à l'article 85, premier alinéa n'est pas d'application.
Il n'existe donc plus aucun obstacle réglementaire à l'examen de ce projet de loi en séance plénière.
Les soussignés demandent donc officiellement d'ajouter le projet de loi susmentionné à l'ordre du jour de la séance plénière du jeudi 20 mai 2021.
Het wetsontwerp houdende maatregelen ter beheersing van de COVID-19-pandemie en andere dringende maatregelen in het domein van de gezondheidszorg (nr. 1929) werd in de commissie voor Gezondheid in tweede lezing goedgekeurd op 10 mei jl. Het verslag van deze bespreking in tweede lezing werd gepubliceerd op 19 mei jl.
De plenaire vergadering van 22 april jl. heeft de urgentie toegekend aan dit wetsontwerp, waardoor de in artikel 85, eerste lid vermelde termijn niet van toepassing is.
Er is dan ook geen enkel reglementair obstakel meer om dit wetsontwerp in plenaire vergadering te behandelen. Ondergetekenden verzoeken dan ook om bovengenoemd wetsontwerp toe te voegen aan de agenda van de plenaire vergadering van donderdag 20 mei 2021.

Quelqu'un demande-t-il la parole?
Vraagt iemand het woord?

09.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mevrouw de voorzitster, over de motie met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens de epidemische noodsituatie, document nr. 1951, hebben we binnen de schoot van de bevoegde commissie een uitvoerig debat gevoerd. Deze Kamer heeft de urgentie daarover aangenomen. Deze zaak is ook hoogdringend. Ik verzoek dan ook bij motie om dit punt toe te voegen aan de agenda.

09.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): La motion concernant le projet de loi n° 1951 relatif aux mesures de police administrative lors d'une situation d'urgence épidémique a été discutée en détail en commission. Il s'agit d'une matière pour laquelle l'urgence a été adoptée. Je demande, par motion, l'ajout de ce point à l'ordre du jour.

09.02 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, op basis van artikel 98 van het Reglement zou ik willen dat de Raad van State zich uitspreekt over de wijzigingen die zijn aangebracht op het wetsontwerp zoals de minister dat heeft ingediend bij de commissie en die hebben geleid tot de goedkeuring in commissie van het wetsontwerp. Ik reken op voldoende steun daarvoor bij de collega's.

09.02 **Peter De Roover** (N-VA): Conformément à l'article 98 du Règlement, je demande que le Conseil d'État se prononce sur les modifications apportées au projet de loi précité tel que déposé par la ministre en commission et qui ont abouti à l'adoption dudit projet de loi en commission.

09.03 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Madame la présidente, le projet d'ordre du jour a encore été modifié en certains points non négligeables. Je citerai un exemple au hasard: la réquisition du personnel hospitalier, qui n'est pas un petit détail.

Il me semble donc important que nous puissions, suivant l'article 98.6, demander l'avis du Conseil d'État sur la proposition qui nous est soumise aujourd'hui. Cette demande me paraît pertinente. Je propose qu'un maximum de collègues nous rejoignent pour obtenir cet avis.

09.03 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Het ontwerp dat men op de agenda wil plaatsen, is op een aantal niet onbelangrijke punten gewijzigd. Als voorbeeld noem ik het rekwireren van ziekenhuispersoneel, wat toch geen akkefietje is. Het lijkt me dan ook belangrijk om het advies van de Raad van State te vragen.

Ik stel voor dat zoveel mogelijk collega's zich bij ons aansluiten om dat advies te vragen.

La **présidente**: Merci, monsieur Hedebouw. Je vous entends. Néanmoins, nous devons d'abord nous prononcer sur l'ordre du jour.

De **voorzitster**: We moeten ons eerst uitspreken over de agenda.

09.04 **Vanessa Matz** (cdH): Madame la présidente, puisque la question des amendements et de leur renvoi vers le Conseil d'État est posée par les collègues, je souhaite mentionner que nous avons déposé un amendement pour lequel nous aimerions solliciter l'avis du Conseil d'État. Il concerne les peines, car cette partie du projet gouvernemental présente plusieurs problèmes. Au demeurant, certains groupes de la majorité, dont le MR, ont fait acter au procès-verbal que certaines questions se posaient à ce sujet. Dès lors, nous aimerions obtenir l'avis du Conseil d'État à propos de l'amendement que nous avons déposé.

09.04 **Vanessa Matz** (cdH): Wij hebben ook een amendement ingediend waarover we het advies van de Raad van State willen vragen. Het gaat over de straffen, aangezien dat luik van het wetsontwerp van de regering problematisch is. Enkele fracties van de meerderheid, waaronder de MR, treden ons daarin bij.

09.05 **François De Smet** (DéFI): Madame la présidente, nous avons également déposé trois amendements qui sont de nature à améliorer le caractère démocratique du texte. Nous souhaitons aussi qu'ils soient soumis au Conseil d'État. Je précise néanmoins qu'il n'est pas question de s'engager dans une manœuvre éternelle de flibuste. Ici, le texte a objectivement été changé. Objectivement, les amendements de nos collègues et les miens n'ont jamais pu avoir

09.05 **François De Smet** (DéFI): We hebben drie amendementen ingediend om het democratisch gehalte van het wetsontwerp te verhogen en willen die door de Raad van State laten toetsen. We willen geenszins filibusteren maar

l'avis du Conseil d'État. Je veux dire par-là qu'il ne s'agit pas de jouer ce jeu éternellement mais en l'occurrence, pour nous, c'est indispensable.

objectief gezien is het ontwerp wel degelijk gewijzigd en de amendementen van onze collega's en van mijzelf zijn nooit voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

09.06 **Melissa Depraetere** (Vooruit): Mevrouw de voorzitster, ik veronderstel dat wij ons eerst zullen uitspreken over de agenda. Daarom wil ik ook kort iets zeggen over de andere motie, die over de toevoeging gaat van het wetsontwerp houdende maatregelen ter beheersing van de covidpandemie en andere dringende maatregelen in het domein van de gezondheidszorg, zijnde document nr. 1929.

Wij hebben een tijd geleden de urgentie verleend aan het wetsontwerp, omdat de tekst gaat over een aantal zaken die nog steeds erg belangrijk zijn in tijden van een gezondheidscrisis. Het gaat om het verzekeren van de bevoorrading van hulpmiddelen. Het gaat over het verminderen van risico's op tekorten aan geneesmiddelen en het vastleggen van een wettelijk kader voor de financiering van testen. Het wetsontwerp kreeg toen de urgentie. Ik benadruk nog eens graag waarom.

Wij vragen ook dat wetsontwerp toe te voegen aan de agenda. Het verslag stond gisteren in de voormiddag online. Daarom vraagt de meerderheid het wetsontwerp, document nr. 1929, toe te voegen aan de agenda.

09.06 **Melissa Depraetere** (Vooruit): Une seconde motion porte sur l'ajout à l'ordre du jour du projet de loi n° 1929 portant des mesures de gestion de la pandémie Covid-19 et d'autres mesures urgentes dans le domaine des soins de santé. S'agissant de questions qui demeurent extrêmement importantes dans le cadre de la crise sanitaire, la Chambre a déjà accordé l'urgence pour ce texte. Dès lors que le rapport était disponible en ligne hier matin, nous demandons l'ajout du projet de loi à l'ordre du jour.

09.07 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de voorzitster, er zijn nu al twee punten die de meerderheid vandaag plots aan de agenda wil toevoegen.

Mevrouw Depraetere, dezelfde discussie hebben wij gisteren in de Conferentie van voorzitters al gevoerd. Het voorstel heeft inderdaad van de meerderheid de urgentie gekregen. U weet echter net zo goed als ik dat de inhoud ervan helemaal niet zo urgent is. Het staat geagendeerd voor volgende week. Voor mij mag dat ook zo blijven en zullen wij het volgende week tijdens de plenaire vergadering behandelen.

Voor het andere wetsontwerp, dat de meerderheid hier nu ook nog eens dringend *en stoemelings* wil behandelen, wil ik mij aansluiten bij de collega's die het niet op de agenda van vandaag willen geplaatst zien. Ik wil hen ook steunen in hun vraag om de aangebrachte wijzigingen en de definitieve versie voor te leggen aan de Raad van State.

09.07 **Barbara Pas** (VB): La majorité souhaite soudainement ajouter deux points à l'ordre du jour d'aujourd'hui. Il est exact que la majorité a accordé l'urgence pour l'examen du projet de loi n° 1929, mais son contenu est loin d'être aussi urgent. Ce point est inscrit à l'ordre du jour de la séance plénière de la semaine prochaine et c'est très bien ainsi en ce qui me concerne.

Quant à l'autre projet de loi, portant le numéro 1951 et que la majorité souhaite aussi examiner en toute hâte, je soutiens la demande de soumettre au Conseil d'État les modifications apportées.

09.08 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, wij hebben de voorbije weken in de Conferentie van voorzitters een toch wel belangwekkende nota besproken die werd opgesteld door de diensten in verband met de sterke verzwaring van de werklast van het personeel. Dat zal voor een belangrijk deel wel te maken hebben met corona.

Wij moeten daarvoor reglementair misschien hier en daar een oplossing vinden, maar ik vrees dat reglementen niet opgewassen zijn tegen de aanhoudende neiging van de regering om alles als urgent te

09.08 **Peter De Roover** (N-VA): En Conférence des présidents, nous avons récemment examiné une note établie par les services de la Chambre concernant l'augmentation très significative de la charge de travail pesant sur les membres du personnel. Nous devons y remédier en partie par la voie réglementaire mais je crains

beschouwen. Men heeft maanden de tijd om een dossier voor te bereiden en wanneer het dan in behandeling is, kan het plots niet snel genoeg gaan, met alle bezwaring en verzwaring van het werk van de diensten tot gevolg, waarvoor op die manier eigenlijk weinig respect wordt opgebracht.

Er is een algemene regel: wanneer alles urgent is, is niets urgent. De regering zou er volgens mij goed aan doen om wat dat betreft enige terughoudendheid aan de dag te leggen, al was het maar uit respect voor het personeel van deze Kamer.

que les règlements ne permettent pas de faire face à la tendance évidente du gouvernement à tout considérer comme urgent, ce qui contribue naturellement à cette augmentation de la charge de travail. Lorsque tout est urgent, plus rien ne l'est. Le gouvernement devrait faire preuve de davantage de retenue en la matière, ne fut-ce que par respect pour le personnel de la Chambre.

09.09 **Catherine Fonck** (cdH): Madame la présidente, ma collègue invoque une urgence terriblement importante dans le cadre de la gestion du covid. Puis-je peut-être l'inviter à consulter le texte? Il s'agit en bonne partie de valider rétroactivement des politiques dont certaines ont débuté il y a un an. Je pense notamment au *testing* et à la vaccination. On ne peut pas dire aujourd'hui qu'il y a une urgence à voter un texte, alors que les vaccinateurs sont déjà en route depuis fin décembre. Si vous me le permettez, au-delà de la forme avec la pression permanente de la majorité sur les services, sur le fond, ce n'est pas non plus audible.

On voit bien qu'une majorité, la majorité numérique, va imposer la mise à l'ordre du jour aujourd'hui. Mais je le dis tout de suite: nous souhaitons consulter le Conseil d'État sur des amendements à ce projet de loi, et ce, pour plusieurs raisons. Nous avons eu des discussions en commission, à la va-vite. Le ministre a parfois dit tout et son contraire entre la première et la deuxième lecture.

Par ailleurs, certaines décisions sont fondamentales pour l'avenir, notamment le fait de se donner le pouvoir de contourner complètement la concertation. Le fait également de ne pas pouvoir ouvrir la porte à un *testing* gratuit. Le fait de persister à ne pas associer les médecins généralistes à la vaccination.

Alors que la crise a démontré combien nous perdons de l'efficacité quand chaque niveau de pouvoir fait sa popote dans son coin, vous choisissez, pour l'avenir, l'option d'une gestion des stocks stratégiques qui ne tient pas compte de structures importantes comme les maisons de repos. Certes, elles sont de compétence régionale, mais nous savons combien il est vital qu'elles soient associées dans l'approche de gestion d'une pandémie.

Madame la présidente, notamment pour toutes ces raisons, j'avais déjà déposé certains amendements en commission. Nous en avons ajouté d'autres. Je signale d'emblée que je n'enverrai pas tous les amendements au Conseil d'État, mais quatre d'entre eux. Je donnerai les précisions aux services. Tout cela justifie largement le fait de pouvoir se donner, avec le Conseil d'État, la possibilité de faire évoluer le texte. Je vous remercie.

09.09 **Catherine Fonck** (cdH): Men kan vandaag niet zeggen dat er dringend over een tekst gestemd moet worden, terwijl er al sinds eind december gevaccineerd wordt!

Een numerieke meerderheid zal haar wil opleggen en het punt vandaag op de agenda zetten. Wij willen de Raad van State raadplegen over de amendementen op het wetsontwerp. In de commissie hebben we in zeven haasten gewerkt en de minister sprak zichzelf tegen tussen de eerste en tweede lezing.

Er worden echter fundamentele beslissingen voor de toekomst genomen, zoals de mogelijkheid om het overleg te omzeilen of het feit dat de deur niet kan opengezet worden voor gratis tests. En terwijl de crisis heeft aangetoond hoezeer we aan efficiëntie inboeten wanneer alle beleidsniveaus naast elkaar werken, kiest u ervoor de strategische voorraden te beheren zonder rekening te houden met belangrijke voorzieningen zoals de woonzorgcentra.

We hebben amendementen toegevoegd aan de amendementen die we in de commissie indienden. Ik zal er vier van voorleggen aan de Raad van State.

09.10 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Madame la présidente, deux motions nous sont proposées, l'une concernant la loi Verlinden et l'autre concernant la loi Vandenbroucke. Les deux dossiers sont différents.

09.10 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Wat de wet-Verlinden betreft, heeft de Raad van State aangegeven dat als er wijzigingen aangebracht zouden worden in het

S'agissant de la loi Verlinden, le Conseil d'État a été très clair: si des changements étaient opérés dans le cadre des débats, il serait utile de lui demander son avis sur ces changements. Tout le monde est d'accord pour dire qu'il y a eu des changements. J'ai pris l'exemple de la réquisition du personnel. Dans la loi de 2007, on parle de réquisition pour un accident ou une catastrophe naturelle. Ici il y a la fameuse question de savoir si on peut réquisitionner le personnel médical. Vous savez que les travailleurs du secteur ont vécu cette réquisition comme une humiliation, à juste titre. Ce n'est pas un petit détail. Qu'on soit d'accord ou pas, c'est un autre débat, mais il y a eu un changement entre l'avant-projet et le projet. On propose donc de demander un avis du Conseil d'État sur une loi qui a été changée en chemin par rapport à l'avant-projet. Si le Conseil d'État le demande, on peut quand même l'accepter.

S'agissant de la loi Vandenbroucke, nous avons l'envie de pouvoir soumettre des amendements d'une grande pertinence au Conseil d'État.

Madame la présidente, vous nous proposez deux motions et je propose de passer méthodiquement à chaque motion et à chaque débat.

kader van de debatten, het nuttig zou zijn dat de Raad van State om advies gevraagd zou worden. Er zijn wijzigingen geweest! Bijvoorbeeld wat betreft het vorderen van medisch personeel – wat als een vernedering ervaren wordt door de sector –, is er een verschil tussen het voorontwerp en het ontwerp. We stellen daarom voor om de Raad van State om advies te vragen.

Wat de wet-Vandenbroucke betreft, willen we amendementen aan de Raad van State voorleggen.

De **voorzitster**: De eerste motie wenst het wetsontwerp betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie, nr. 1951, ook wel bekend als de pandemiewet-Verlinden, toe te voegen aan de agenda.

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur la modification de l'agenda.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich uitspreken over de agendawijziging.

La modification de l'agenda est adoptée.
De agendawijziging wordt aangenomen.

De tweede motie wenst het wetsontwerp houdende maatregelen ter beheersing van de COVID-19-pandemie en andere dringende maatregelen in het domein van de gezondheidszorg, nr. 1929, ook wel de pandemiewet-Vandenbroucke genoemd, toe te voegen aan de agenda.

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur la modification de l'agenda.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich uitspreken over de agendawijziging.

La modification de l'agenda est adoptée.
De agendawijziging wordt aangenomen.

09.11 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mevrouw de voorzitster, ik heb akte genomen van de vraag van sommige collega's advies van de Raad van State te vragen voor de twee ontwerpen die hangend zijn. Mijn vraag is een naamstemming te houden over deze adviesvraag.

09.11 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Je demande un vote nominatif sur la demande de renvoi des deux projets de loi au Conseil d'État.

09.12 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, ik wil toch even opmerken dat de oorspronkelijk nogal interessante manier van werken die geïntroduceerd is door een voorontwerp in te dienen, dat zowel aan de Kamer als aan de Raad van State is bezorgd, werd verkocht als een model van nieuwe politieke cultuur. Over dat voorontwerp heeft de Raad van State een advies gegeven. En dan is er een definitief ontwerp gekomen.

Wat door deze regering verkocht werd als een totale nieuwigheid van

09.12 **Peter De Roover** (N-VA): Sous les apparences trompeuses d'une forme de nouvelle culture politique, nous avons déjà discuté dans cet hémicycle d'un avant-projet de loi pandémie au sujet duquel l'avis du Conseil d'État a été sollicité. Un projet définitif a ensuite été élaboré, mais le

openheid en nieuwe politieke cultuur heeft ertoe geleid dat diezelfde regering geweigerd heeft een advies te vragen bij de Raad van State voor het definitieve wetsontwerp dat ingediend is. Dat is, meen ik, ongezien. Dat is een ongeziene minachting van de normale procedure van werken. Dat is ook een ongeziene minachting voor de Raad van State als instituut. De Raad van State heeft in zijn advies over het voorontwerp expliciet gezegd dat hij opnieuw geconsulteerd wou worden wanneer er wijzigingen werden aangebracht die niet het gevolg zijn van zijn oorspronkelijke advies.

Ik merk trouwens nog even op dat er bij de tweede lezing – een zeer nuttige tweede lezing – problemen zijn opgedoken die onmogelijk gevat konden zijn in het advies van de Raad van State, omdat het een artikel betrof dat in de definitieve versie die is ingediend, anders was beschreven dan in het voorontwerp. Zo waren er nog drie of vier voorbeelden.

Daarin is dus de vraag van de Raad van State miskend. Wij hebben gevraagd om toch een advies te vragen, maar dat is in de commissie door de meerderheid op een brutale manier – met misbruik van de meerderheidssituatie – afgewezen. Het gevolg daarvan is dat wij een zeer manke manier van besluitvorming hebben moeten ondergaan. Tegen die achtergrond moet onze vraag worden geïnterpreteerd. Wij gaan immers door van het Reglement gebruik te maken ervoor proberen te zorgen dat de Raad van State toch minstens een deel van het werk op een fatsoenlijke manier zou kunnen doen.

Ik wil er ook even op wijzen dat door de urgentie wellicht bijzondere termijnen gelden voor het advies dat wij vragen aan de Raad van State. Daarom is het misschien goed dat wij het werk voor de Raad van State wat opdelen, vandaar onze vraag op basis van artikel 98 van het Reglement om ons nu te beperken tot de onderdelen die gewijzigd zijn tijdens de bespreking en die trouwens amendementen betreffen die zijn ingediend door de meerderheid, omdat zij zelf heeft gezien dat de ingediende versie nog wat gebreken bevatte, die trouwens werden opgemerkt door de juridische dienst van de Kamer. Wij hebben gevraagd dat de Kamer een juridische nota zou opstellen ter beoordeling van het ingediende wetsontwerp en wij hebben vastgesteld dat dat toch nog aardig wat slordigheden bevatte, wat zelfs werd toegegeven door de meerderheid, die amendementen heeft ingediend om ervoor te zorgen dat de wijzigingen nog konden worden doorgevoerd. Uiteraard zijn zij niet voorgelegd en hebben zij geen onderdeel uitgemaakt van de beoordeling door de Raad van State, vandaar mijn vraag.

Aangezien er een hoofdelijke stemming wordt gevraagd, zou ik wel graag de nodige tijd willen vragen zodat alle leden in de mogelijkheid zijn om hun stem uit te brengen. Wij mogen de covidomstandigheden niet laten misbruiken om met reglementair gesjoemel een zeer voor de hand liggende vraag te proberen tegen te houden. Ik dank u voor uw inschikkelijkheid.

La **présidente**: S'il n'y a pas d'autres interventions, peut-être pourrais-je préciser exactement ce qui pourrait alors être renvoyé au Conseil d'État.

Monsieur De Roover, vous proposez les passages modifiés en commission ainsi que les amendements 46, 47, 48, 49 et 50 apportés

gouvernement n'a pas voulu demander l'avis au Conseil d'État à ce sujet. Cela constitue un mépris sans précédent de la procédure normale et du Conseil d'État en tant qu'institution. Le Conseil a en effet demandé à être à nouveau consulté au cas où d'autres modifications que celles consécutives à l'avis seraient apportées au projet. Ce qui est indubitablement le cas pour certains articles.

Notre demande qu'un avis soit demandé a été brutalement rejetée en commission par la majorité. Nous faisons par conséquent usage du Règlement pour demander à nouveau aujourd'hui cet avis. Nous entendons toutefois limiter l'avis aux parties qui ont été modifiées par des amendements de la majorité. Dans une note juridique, les services de la Chambre ont en effet constaté un certain nombre de négligences que la majorité a ensuite tenté de corriger par le biais d'amendements. Ces modifications n'ont toutefois pas fait l'objet d'une évaluation par le Conseil d'État.

De **voorzitster**: Mijnheer De Roover, u stelt voor om de in de commissie gewijzigde passages om advies aan de Raad van State voor te leggen, evenals de amendementen nrs. 46, 47, 48,

au document n° 1951 relatif aux mesures de police.

Pour ce qui concerne l'autre motion, nous avons eu l'annonce de nombreux amendements déposés (28, 29, 32, 34, 20, 21, 40, 22, 33, 27, 25, 26, 39, 23, 35, 36, 30, 37, 24, 31 et 38). Vous voyez ainsi, chers collègues, le travail fourni!

49 en 50 op stuk nr. 1951 betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie. Ook op de andere tekst werden er vele amendementen ingediend.

09.13 **Catherine Fonck** (cdH): Madame la présidente, comme je le disais tout à l'heure, je n'envoie pas tous mes amendements au Conseil d'État. Ce que je me propose de faire, c'est d'indiquer aux services les quatre amendements que je souhaite soumettre au Conseil d'État. Les autres ne nécessitent pas un renvoi au Conseil d'État.

09.13 **Catherine Fonck** (cdH): Ik zal u zeggen welke vier amendementen ik aan de Raad van State wens voor te leggen.

La **présidente**: Je vous remercie de signaler exactement quels amendements vous souhaitez voir renvoyés au Conseil d'État.

Chers collègues, je vous propose de suspendre la séance dix minutes pour que tous puissent se connecter. Un sms est envoyé à tous les membres pour les informer du vote.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue à 16 h 58.
De vergadering wordt geschorst om 16.58 uur.

La séance est reprise à 17 h 13.
De vergadering wordt hervat om 17.13 uur.

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

10 Verzoek om advies van de Raad van State over de amendementen 46 tot 50 en de tekstwijziging in commissie van het wetsontwerp nr. 1951
10 Demande d'avis du Conseil d'État sur les amendements 46 à 50 et les passages modifiés en commission du projet de loi n° 1951

Er wordt overgegaan tot een elektronische telling.
Il est procédé au comptage électronique.

(Stemming/vote 1)

Ten minste 50 leden steunen de vraag om advies.
50 membres au moins appuient la demande d'avis.

Bijgevolg zal de voorzitster het advies van de Raad van State vragen met toepassing van artikel 98.3 van het Reglement.
En conséquence, la présidente demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98.3 du Règlement.

11 Verzoek om advies van de Raad van State over de amendementen 20 tot 34 en 40 op het wetsontwerp nr. 1929
11 Demande d'avis du Conseil d'État sur les amendements 20 à 34 et 40 au projet de loi n° 1929

Er wordt overgegaan tot een elektronische telling.
Il est procédé au comptage électronique.

(Stemming/vote 2)

Ten minste 50 leden steunen de vraag om advies.
50 membres au moins appuient la demande d'avis.

Bijgevolg zal de voorzitster het advies van de Raad van State vragen met toepassing van artikel 98.3 van het Reglement.
En conséquence, la présidente demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98.3 du Règlement.

Je vous signale que je vais demander l'urgence pour les deux demandes d'avis.

(Mevrouw Yngvild Ingels heeft zoals haar fractie gestemd)

Projet de loi et propositions
Wetsontwerp en voorstellen

12 Projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal du 12 juin 2020 modifiant l'arrêté royal du 4 octobre 2006 déterminant le mode de calcul et de perception de la contribution pour APETRA et abrogeant l'article 1er, § 4, de l'arrêté ministériel du 27 décembre 1978 relatif à l'enregistrement des personnes qui interviennent dans le circuit d'approvisionnement du pays et des consommateurs en pétrole et produits pétroliers (1925/1-3)
12 Wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 12 juni 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage voor APETRA en tot opheffing van het artikel 1, § 4, van het ministerieel besluit van 27 december 1978 betreffende de inschrijving van de personen die optreden in de bevoorradingsketen van het land en van de verbruikers in aardolie en aardolieprodukten (1925/1-3)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

12.01 **Séverine de Laveleye**, rapporteur: Madame la présidente, je m'en réfère à mon rapport écrit.

12.01 **Séverine de Laveleye**, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*
Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1925/3)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1925/3)**

Le projet de loi compte 4 articles.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article, avec une correction technique à l'intitulé et à l'article 3.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen, met een technische verbetering in het opschrift en artikel 3.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 Proposition de résolution visant à accroître la sécurité aux passages à niveau (1640/1-6)
13 Voorstel van resolutie betreffende het verhogen van de veiligheid aan spoorwegovergangen (1640/1-6)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Kim Buyst, Nicolas Parent, Joris Vandenbroucke.

Discussion
Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1640/5)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1640/5)**

L'intitulé en français a été modifié par la commission en "proposition de résolution relative à une sécurité accrue aux passages à niveau".
Het opschrift in het Frans werd door de commissie gewijzigd in "proposition de résolution relative à une sécurité accrue aux passages à niveau".

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Le rapporteur est Mme Zanchetta, qui s'en réfère à son rapport écrit.

13.01 **Tomas Roggeman** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, eerst en vooral mijn dank aan de indieners, die dit interessante debat geopend hebben.

Collega's, in het spoorverkeer geldt: safety first. Dat geldt bij uitstek voor de gelijkgrondse overwegen, die de aanleiding vormen tot een groot deel van de ongevallen of bijna-ongevallen op ons spoornet. We moeten erkennen dat een overweg een potentieel veiligheidsrisico in zich draagt. Infrabel investeert gelukkig al sinds zijn oprichting zwaar in de verbetering van de veiligheid van spoorwegovergangen, door middel van beveiligingsmaatregelen op het terrein. Tevens werden heel wat preventiecampagnes uitgerold, die zeker hun verdienste hebben.

Ondanks al die inspanningen kiezen mensen, spijtig genoeg, er nog steeds voor om grote risico's te nemen aan spoorwegovergangen, met gevaar voor eigen leven. Soms heeft dat, spijtig genoeg ook, dramatische gevolgen. Het spreekt voor zich dat wij Infrabel verzoeken om die situatie nauwgezet op te volgen en inspanningen te blijven leveren om de risico's maximaal in te perken. Het lijkt mij maar normaal dat er brede steun is voor dat evidente verzoek. Ik ben er trouwens van overtuigd dat ook Infrabel zelf het daar volledig mee eens is. Elke betrokken partij zit hierin op dezelfde lijn.

Een groter punt van discussie is een andere uitverkoren maatregel van Infrabel om de veiligheid te verbeteren, met name de afschaffing van overwegen. Als ik het over "discussie" heb, verwijs ik niet zozeer

13.01 **Tomas Roggeman** (N-VA): Une grande partie des accidents sur notre réseau ferroviaire se produisent aux passages à niveau de plain-pied. Infrabel investit massivement dans l'amélioration de la sécurité des passages à niveau et dans des campagnes de prévention. Tout le monde adhérera à notre demande en vue de poursuivre ces efforts.

Presque tous les groupes politiques et toutes les organisations de la société civile concernées s'accordent à dire qu'Infrabel ne procède pas toujours de la bonne façon pour la suppression des passages à niveau. Les autorités locales, les agriculteurs et la société civile réclament le maintien de la mobilité sur les routes. La suppression d'un passage à niveau entraîne obligatoirement le déplacement du trafic routier vers un autre endroit où les risques sont souvent encore plus im-

naar een politiek meningsverschil in deze Kamer of zelfs niet naar het middenveld. Uit de besprekingen en de hoorzittingen in de commissie is immers gebleken dat zo goed als iedereen, bijna elke partij en elke betrokken middenveldorganisatie, het erover eens is dat Infrabel vaak op de verkeerde manier te werk gaat bij het afschaffen van spoorwegovergangen. Het spanningsveld situeert zich tussen enerzijds Infrabel, dat meent recht in de schoenen te staan om vanuit de belangen van het spoorvervoer de gelijkgrondse overwegen af te schaffen, en anderzijds lokale overheden, maar ook landbouw en middenstand en andere belanghebbenden bij het behoud van mobiliteit over de weg. De afschaffing van een overweg haalt de spoorveiligheidsrisico's weg op één locatie, maar dwingt alle wegverkeer naar een andere locatie, waar de risico's er niet kleiner op worden, integendeel. In de praktijk zijn het vooral de rustige, minder gebruikte overwegen langs de kleinere invalswegen die de afgelopen jaren werden afgeschaft. Zelden zijn dat de grotere overwegen met meer verkeer en grotere veiligheidsrisico's.

Bovendien zorgt de afschaffing van een overweg in een lokale gemeenschap voor andere problemen, bijvoorbeeld inzake mobiliteit, toegankelijkheid en ontsluiting. Infrabel heeft daar minder oog voor omdat die zaken simpelweg niet tot zijn kerntaken behoren. Dit spanningsveld zorgt voor heel wat discussie. Ik verwijs naar de hoorzittingen met de vzw Trage wegen en de VVSG die zich daarover het sterkst uitgesproken hebben.

De afschaffing van een spooroverweg zonder alternatief voor het verkeer heeft vaak nefaste gevolgen en stuit dan ook op verzet, omdat lokale gemeenschappen in twee gedeeld worden en de ontsluiting van hele dorpen onderuitgehaald wordt. Wanneer een lokaal bestuur kiest voor het behoud van de spoorwegoverwegen, dan schrikt Infrabel er soms niet voor terug om druk uit te oefenen op gemeentebesturen om toch een akkoord te krijgen voor de afschaffing van de overweg. Dergelijke problemen zien we in verschillende steden en gemeenten in Vlaanderen, bijvoorbeeld in Lier, Asse, Deinze, Kalmthout, Lissewege en tal van andere plaatsen. Zowel de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten als de vzw Trage Wegen heeft daarover getuigd in onze commissie. Zij spraken in dat verband van een ongelijk partnerschap tussen Infrabel en de lokale besturen. Er zijn heel wat voorbeelden van gemeenten waar Infrabel bijvoorbeeld de bouw van een fietssnelweg langsheen het spoor blokkeert zolang het gemeentebestuur niet akkoord gaat met de afschaffing van één of meerdere overwegen. Infrabel gaat daarin soms zijn boekje te buiten.

Infrabel leeft ook sommige aspecten van het huidig regelgevend kader niet na. Ik verwijs in dat verband naar artikel 38 van het beheerscontract en artikel 12 van het KB van 11 juli 2011. Het is wel duidelijk dat dit in de toekomst anders moet. Vooraleer er besloten kan worden een overweg permanent af te sluiten, moeten de gevolgen voor de lokale gemeenschap en de mobiliteit grondig worden bestudeerd.

De vraag tot sluiting van een spoorovergang, die wel degelijk gegrond en gemotiveerd kan zijn, kan er enkel komen met akkoord van de gemeente, binnen een gelijkwaardige relatie. Dat laatste punt is belangrijk want juist daarvan is er vandaag vaak geen sprake. Vandaar dat het oorspronkelijke voorstel van resolutie ook grondig

portants.

Pour la communauté locale aussi, la suppression d'un passage à niveau crée des problèmes en matière de mobilité, d'accessibilité et de désenclavement. Lorsqu'une administration locale opte pour le maintien des passages à niveau, Infrabel ne craint pas d'exercer une pression en bloquant délibérément d'autres dossiers. L'union des villes et communes flamandes (VVSG) et l'ASBL Trage Wegen ont témoigné en commission d'un partenariat inégal entre Infrabel et les autorités locales.

Selon le contrat de gestion et selon l'arrêté royal du 11 juillet 2011, les conséquences pour la communauté locale et pour la mobilité doivent pourtant faire l'objet d'une étude approfondie avant qu'un passage à niveau ne puisse être fermé. La fermeture d'un passage à niveau ne peut être décidée qu'avec l'accord de la commune dans le cadre d'une relation d'égal à égal, ce qui n'est absolument pas le cas aujourd'hui. C'est la raison pour laquelle la proposition de résolution initiale a été profondément remaniée, afin de demander un nouveau cadre légal pour la suppression de passages à niveau qui permette de garantir que la voix des autorités locales pèse d'un même poids et que les communautés locales soient associées à la décision.

La présente proposition de résolution constitue un premier pas dans la bonne direction. La N-VA a parallèlement déposé une proposition de loi visant à apporter des améliorations sur le fond dans l'intérêt de la sécurité du réseau ferroviaire et dans l'intérêt de la mobilité routière.

geamendeerd werd. Ik dank de collega's voor de samenwerking daarvoor. Verschillende van hen, uit diverse partijen, hebben vanuit hun lokale beleidservaring het probleem onderschreven. Zij vragen in deze resolutie om een nieuw wettelijk kader voor het afschaffen van overwegen. Daarbij moet de oprechte en gelijkwaardige stem van lokale besturen gegarandeerd zijn. Ook de inwoners van de lokale gemeenschappen moeten daarbij worden betrokken en hun maatschappelijke belangen moeten worden erkend.

Deze resolutie is zeker een stap in de goede richting, maar is wat ons betreft ook niet het einde van dit dossier. N-VA heeft alvast een wetsvoorstel ingediend voor een verbetering ten gronde in het belang van de veiligheid van het spoorwegnet en in het belang van de mobiliteit over de weg.

13.02 **Kim Buyst** (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitster, de trein is een van de veiligste manieren om zich mee te verplaatsen. De heer Roggeman verwees er al naar dat er zich vaak zwarte punten vormen waar sporen het andere verkeer kruisen. Jaarlijks zijn er aan die spoorwegovergangen ongeveer 44 ongevallen waarbij 9 mensen het leven laten. In België zijn er op dit moment net iets minder dan 1.700 spoorwegovergangen. Infrabel koos er de laatste jaren voor om de veiligheid te verhogen door spoorwegovergangen af te sluiten en deed dat aan een tempo van ongeveer 20 overgangen per jaar. Dat betekent dat het nog 80 jaar zal duren om alle overwegen af te sluiten. Daarnaast spendeert Infrabel jaarlijks 30 miljoen aan het verhogen van de veiligheid aan spoorwegovergangen en 10 miljoen daarvan aan het afschaffen van die spoorwegovergangen. Sinds 2015 is er bij Infrabel een actieplan voor het verhogen van de veiligheid. De voormalige minister van Mobiliteit, de heer Bellot, antwoordde mij op een van mijn vragen dat Infrabel ook wel aan internationale benchmarking doet en dat dat geresulteerd zou hebben in een lijst met aanbevelingen. Toch zien we slechts een beperkte daling van het aantal ongevallen aan spoorwegovergangen in België, zeker in vergelijking met heel wat andere Europese landen.

Het afsluiten van een overweg heeft daarnaast zware consequenties voor de lokale mobiliteit. Verschillende gemeentebesturen voelen zich met de rug tegen de muur gezet. Buurtbewoners voelen zich afgeknipt van de rest van hun dorp. Wandelaars en fietsers moeten voortaan een hele omweg maken, wat de modal shift bemoeilijkt. Ook landbouwers geraken niet meer vlot op hun akkers. In meer dan 60 % van de gevallen komt er immers geen doorgang meer in de vorm van een tunnel of een brug.

Die twee delen van het verhaal resulteren in de indiening van een resolutie door de Ecolo-Groenfractie in onze commissie. Er zijn dan hoorzittingen georganiseerd, waarna we de tekst hebben geamendeerd.

Wij zijn ook op een constructieve manier de dialoog aangegaan met alle partijen. Dat heeft geleid tot het resultaat dat hier vandaag voorligt.

In de resolutie formuleren wij enkele aanbevelingen en vragen wij ze te verankeren in het nieuwe beheerscontract dat zal worden gesloten met Infrabel, alsook om ze op te nemen in de investeringsplannen van Infrabel.

13.02 **Kim Buyst** (Ecolo-Groen): Chaque année, environ 44 accidents ont lieu à des passages à niveau et provoquent le décès de 9 personnes. Ces dernières années, Infrabel a choisi d'améliorer la sécurité en supprimant des passages à niveau. Malgré de nombreux investissements, un plan d'action et un *benchmarking* international, la diminution du nombre d'accidents dans notre pays reste limitée, surtout en comparaison avec la situation dans d'autres pays européens.

La suppression d'un passage à niveau a des répercussions importantes sur la mobilité locale. Les autorités communales se sentent acculées. Les riverains sont coupés du reste de leur village. La répartition des modes de transport s'en trouve compliquée et les agriculteurs ont du mal à accéder à leurs champs.

Ces raisons ont motivé le dépôt d'une résolution par notre groupe politique. Au terme des auditions en commission, le texte a été amendé.

Les auditions et le dialogue constructif mené avec l'ensemble des partis ont finalement abouti à cette proposition de résolution, par laquelle nous entendons ancrer certaines recommandations dans le nouveau contrat de gestion qui sera conclu avec Infrabel.

Il est demandé dans la proposition

Met onze resolutie stellen wij een aantal vragen.

Om het aantal slachtoffers te laten dalen, zal meer moeten worden geïnvesteerd in het veiliger inrichten van overwegen.

Er zullen ook meer politiecontroles moeten zijn op overtredingen en er moet strenger worden toegezien op het oversteken van belemmerde en gesloten overgangen.

Het is duidelijk dat de huidige strategie van het sluiten van overwegen veel geld kost en traag gaat. Wij vragen dus onderzoek te voeren naar andere oplossingen voor het beveiligen van overwegen. Bijvoorbeeld, in het buitenland, met name in Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland, zien wij dat meer gebruik wordt gemaakt van obstakeldetectie met volledige slagbomen, waarbij het systeem kijkt of de overweg vrij is. Pas op dat moment zal de trein doorrijden. Die keuze lijkt veiliger te zijn dan de keuze voor halve slagbomen.

Wij zouden ook kunnen onderzoeken in welke mate een overweg voorbehouden kan zijn voor voetgangers en fietsers.

In de resolutie hebben wij ook opgenomen dat het afsluiten van een overweg grote gevolgen heeft voor een gemeente. Soms snijdt een spoorweg een gemeente gewoon in twee en moeten voetgangers en fietsers een grote omweg maken. Daarom is het belangrijk buurtbewoners en verenigingen actief te betrekken bij spoorwegovergangprojecten.

De heer Roggeman heeft er al naar verwezen. In de hoorzittingen kwam heel duidelijk naar voren dat goed moet worden nagedacht over het kader dat wordt gecreëerd bij het afschaffen van een overweg.

Daarom vragen wij in de resolutie het wettelijk kader te herzien, het goed te bestuderen en te bekijken op welke manier het beter kan, zodat lokale overheden en inwoners bij het proces worden betrokken en maatschappelijke belangen mee in acht kunnen worden genomen.

Op die manier willen wij streven naar een halvering tegen 2030 van het aantal ongevallen en dodelijke slachtoffers op spoorwegovergangen en willen wij een strategie uitwerken om tot nul ongevallen te komen op overwegen, zoals gedefinieerd in het Europese kader van verkeersdoelstellingen.

Tot zover de inhoud van de resolutie die vandaag ter stemming voorligt.

Rest mij enkel om alle collega's van de commissie voor Mobiliteit te bedanken voor de constructieve dialoog en medewerking en de brede steun die onze resolutie kreeg in diezelfde commissie.

13.03 **Laurence Zanchetta** (PS): Madame la présidente, je vous remercie. J'intervenais plutôt par rapport à la proposition de loi suivante et je vais déjà dire quelques mots à son propos.

On l'a rappelé, et je pense qu'il est nécessaire d'y revenir: suivant les chiffres d'Infrabel, il y a eu 45 accidents aux passages à niveau

de résolution de consentir davantage d'investissements dans un aménagement plus sûr des passages à niveau et d'intensifier le contrôle des infractions. Nous demandons par ailleurs que des alternatives soient recherchées pour la sécurisation des passages à niveau, sachant que la stratégie actuelle de fermetures est coûteuse et lente. La fermeture d'un passage à niveau peut être lourde de conséquences pour une commune. Le cadre légal doit donc être revu de telle sorte que les autorités locales et les habitants soient associés à la procédure.

Notre objectif consiste à réduire de moitié le nombre d'accidents et de morts aux passages à niveau à l'horizon 2030 et à développer une stratégie afin de ramener ce nombre à zéro.

Je remercie tous les collègues pour leur contribution à un dialogue constructif et pour leur large soutien.

13.03 **Laurence Zanchetta** (PS): Volgens de cijfers van Infrabel zijn er in 2019 op overwegen 45 ongevallen gebeurd, waarbij er 7 doden en 6 gewonden gevallen zijn. Voor de ongevallen die het

en 2019, faisant 7 morts et 6 blessés. C'est parfois "la faute à pas de chance" mais ces accidents résultent surtout d'une erreur dans le chef du conducteur. C'est sur ces accidents causés par une infraction que nous pouvons agir par le biais de cette résolution et par le biais de la proposition de loi qui suit. Je ne sais pas si je peux continuer à en dire un mot ou si j'y reviens par après.

Actuellement, le Code de la route interdit à tout conducteur "de s'engager sur un passage à niveau si l'encombrement de la circulation y est tel qu'il serait vraisemblablement immobilisé sur ce passage". La violation de cette disposition est seulement considérée comme une infraction du premier degré. C'est l'objet de la proposition suivante. Pourtant, s'engager sur un passage à niveau, alors qu'il y a de la circulation, est insensé et dangereux, et ce, même quand les barrières sont levées. C'est certainement plus dangereux que de s'engager dans un carrefour routier alors qu'il y a déjà du trafic – même si c'est interdit – puisqu'on le sait, un train contrairement à une voiture, ne peut pas s'arrêter à la vue d'un obstacle. Il nécessite une grande distance de freinage.

On le sait aussi, certains automobilistes ne mesurent pas le danger ou, en tout cas, prennent des risques inconsidérés. Or, en général, les victimes de tels accidents ne viennent pas témoigner de la gravité de la situation. Il n'y a jamais de retour possible. Il est en effet très rare de n'avoir que des blessés. L'issue est très souvent et malheureusement fatale. C'est la raison pour laquelle la proposition de loi suivante vise à faire passer cette infraction dans la catégorie des infractions du deuxième degré. Ici, on ne veut pas augmenter les amendes pour simplement les augmenter. Le but est évidemment, comme c'est bien écrit dans le texte, d'une part, de faire comprendre aux usagers de la route qu'il est dangereux de s'engager de façon irréfléchie sur un passage à niveau et, d'autre part, de veiller à ce qu'une plus grande priorité soit accordée à ces infractions, dans le cadre de la répression policière et judiciaire.

gevolg zijn van een overtreding of een fout van de bestuurder, kunnen wij actie ondernemen. Krachtens de Wegcode is het voor elke bestuurder verboden een overweg op te rijden wanneer het verkeer zodanig belemmerd is dat hij waarschijnlijk op die overweg zou moeten stoppen. De schending van die bepaling wordt slechts als een overtreding van de eerste graad beschouwd, hoewel een dergelijk manoeuvre onzinnig en gevaarlijk is. Sommige mensen schatten het gevaar ervan niet goed in of nemen onbezonnen risico's. Daarom strekt dit voorstel ertoe deze overtreding te herkwalificeren als een overtreding van de tweede graad, niet om de boete te verhogen, maar om de weggebruikers te doen inzien dat het gevaarlijk is om een overweg op te rijden en om in het kader van de handhaving door de politie en de justitie een grotere prioriteit te verlenen aan deze overtredingen.

13.04 **Pieter De Spiegeleer** (VB): Mevrouw de voorzitster, collega's, ik zal straks een tweetal amendementen van de Vlaams Belangfractie toelichten, maar eerst wil ik benadrukken dat het doel van dit voorstel van resolutie zeker onze steun geniet.

De actualiteitswaarde ervan is en blijft hoog. Naast het feit dat het voorstel, zoals het nu voorligt, nog wat kan worden geoptimaliseerd middels onze amendementen, is het in elk geval een document dat na debatten en hoorzittingen toch een hele weg heeft afgelegd, en dit in positieve zin, zoals daarnet al is aangehaald. Zelden of nooit heb ik in onze commissie een dergelijke mate van consensus gemerkt.

Er was een algemene consensus over de partijgrenzen heen, maar ook bij de diverse middenveldorganisaties, zoals de VVSG, Trage Wegen en de Fietsersbond, maar ook bij landbouworganisaties, die trouwens op uitdrukkelijke vraag van onze fractie werden uitgenodigd, met de steun van onze collega Arens.

Er waren gezamenlijke bezorgdheden en bedenkingen en ook ongenoegen over het Infrabelbeleid, met de daarbij horende onbeholpen communicatie als grote gemene deler, en over het archaïsche belgicistische bestuur vanuit een Brusselse ivoren toren, weg van regionale en lokale gevoeligheden en weg van gevoelig-

13.04 **Pieter De Spiegeleer** (VB): Nous soutenons l'objectif de cette proposition de résolution. Nos amendements permettraient de l'améliorer encore. J'ai rarement remarqué un tel consensus au sein de notre commission au-delà des clivages entre partis, mais aussi parmi les organisations de la société civile. Nous partageons des préoccupations communes par rapport à la politique d'Infrabel, sa communication maladroite et son administration archaïque belgicaine qui ne se soucie pas des sensibilités locales.

La sécurité est prioritaire, mais mon groupe persiste à appeler au réalisme par rapport à la fermeture des passages à niveau. Il faut témoigner d'un profond respect pour une implication maximale et

heden bij verschillende sectoren, zoals de landbouw en de haven.

Niet alleen worden die regionale en lokale gevoeligheden veel te weinig opgepikt, ook de lokale besturen en middenveldorganisaties worden te weinig of niet betrokken bij gesprekken of bij de zoektocht naar mogelijke oplossingen.

Ik wil nogmaals namens mijn fractie benadrukken dat veiligheid in deze prioritair is, maar het Vlaams Belang zal blijven hameren op realisme wat betreft het sluiten van overwegen. Dit kadert in de veiligheid, maar vormt ook een belangrijk onderdeel van deze resolutie. We moeten maximale betrokkenheid en inspraak van de belanghebbende klassieke gebruikers en van sectorfederaties hoog in het vaandel dragen.

Wat het realisme inzake het sluiten van overwegen betreft, verwijs ik graag naar de uiteenzetting van de heer Bultinck, de vertegenwoordiger van Infrabel, tijdens onze hoorzitting van 10 maart. Volgens hem mogen we ons absoluut niet focussen op statistieken en op de jaarlijkse cijfers om het aantal gesloten overwegen te evenaren of zelfs te verhogen. Een verhoging van die cijfers staat absoluut niet gelijk aan een globale verbetering want, zoals de heer Bultinck mooi parafraseerde, het laaghangend fruit is inmiddels ervantussen. Lees, de overwegen waarvoor het evidenter was om ze te sluiten en die dus op minder weerstand stuitten, zijn er bij deze al van tussen.

Ik wil nog even de vaak gegeven perceptie, door Infrabel maar ook door minister Gilkinet, in herinnering brengen dat het aantal overwegen moet verminderen om de veiligheid aan overwegen te verhogen. Daartussen zou een rechtevenredig verband bestaan. Dat lijkt ons een beetje een gemakkelijke redenering, want minder overwegen zorgen uiteraard niet voor minder kruisingen aan overwegen. Integendeel, op die manier komt er een concentratie van kruisingen. Als men van vijf overwegen op een traject gaat naar twee, zal dat verkeer natuurlijk naar die twee overwegen geleid worden. Dan krijgt men nog vaker situaties met een tractor tussen auto's, bestelwagens en kinderen die naar school fietsen. Op die manier wordt dus absoluut geen gevoel van veiligheid gecreëerd. Dat is onze visie. Er zijn natuurlijk ook regionale verschillen. In rurale gebieden of semirurale gebieden maken landbouwvoertuigen een aanzienlijk deel van het verkeer uit.

Dat alles neemt niet weg dat bij het maken van politieke keuzes en van beleidskeuzes een aantal pijlers en invalshoeken in acht moet worden genomen. Dat is iets waarmee Infrabel helaas niet altijd even handig omgaat. De ene overweg is de andere niet. De ene regel is de andere is. De ene belanghebbende is de andere niet. Het sluiten van een overweg in het stedelijke Ganshoren en die vervangen door een voetgangers- en fietstunnel is natuurlijk een heel ander verhaal dan het sluiten van een spoorovergang is de landelijke gebieden in Haaltert, Oosterzele, Lierde of Hoeselt.

Dan is er nog de problematiek in havengebieden. Helaas vernemen wij vaak slecht nieuws in de pers. Onlangs was er nog een ongeval in Zeebrugge. Naar onze bescheiden mening blijft dat nog een beetje onderbelicht. Wij zullen dat ook symbolisch nader toelichten in een amendement.

une voix au chapitre des usagers classiques et des fédérations sectorielles. Lors de l'audition du 10 mars, le représentant d'Infrabel déclarait déjà que la partie la plus facile était désormais acquise. Entendez: les fermetures de passages à niveaux les plus évidentes ont déjà été réalisées.

Nous ne suivons pas le raisonnement d'Infrabel et du ministre Gilkinet selon lequel une diminution du nombre de passages à niveau permettrait d'accroître la sécurité. En effet, les passages à niveau restants doivent alors faire face à une circulation accrue, souvent composée d'un mélange de véhicules agricoles, de voitures, de camionnettes et d'enfants à vélo. Malheureusement, les choix opérés par Infrabel ne sont pas toujours très judicieux. Un passage à niveau n'est pas l'autre, une partie prenante n'est pas l'autre.

Par ailleurs, le problème de la sécurité dans les zones portuaires reste quelque peu à l'arrière-plan. Nous y consacrons un commentaire dans un amendement.

Cette proposition de résolution constitue une étape importante mais nous sommes sceptiques quant à ses effets.

Dit voorstel van resolutie is een belangrijke stap, maar wij zullen in de nabije en verdere toekomst met de nodige argusogen bekijken welke vruchten het zal afwerpen.

Ik kom tot de toelichting van de amendementen.

Vooreerst licht ik ons amendement nr. 20 toe. Volgens verzoek 6 dient een actieplan specifiek gericht op de veiligheid van overwegen en in havengebieden uitgewerkt te worden. De Vlaams Belangfractie vraagt expliciet om de volgende bijzin toe te voegen: "en dit in nauwe samenwerking met deze havenbedrijven". Het is namelijk van het grootste belang om een constructieve samenwerking en overleg aan te gaan met betrokkenen. In verzoek 8 wordt de samenwerking met actoren namelijk wel meer gespecificeerd, bijvoorbeeld met landbouwers en gemeentebesturen. Aangezien de resolutie niet spreekt over de havenbedrijven, terwijl het actieplan in verzoek 6 specifiek gericht is op de havenproblematiek, denk ik dat het toch van enige duidelijkheid getuigt om een zin over de havenbedrijven toe te voegen.

Met ons volgend amendement wensen wij verzoek 11 te vervangen. Wij willen ook de volgende zin toevoegen: "Zoals de aanleg van kunstwerken in de vorm van tunnels en bruggen die maximaal toegankelijk zijn voor alle weggebruikers". Initieel stond in de tekst dat opties onderzocht moeten worden omtrent de vervanging door bruggen of tunnels voor fietsers en voetgangers. Door in dat zinsdeel de fietsers en voetgangers te vernoemen, worden andere weggebruikers eigenlijk uitgesloten, wat moeilijk te rijmen valt met verzoek 3 en verzoek 8.

Wij hopen dat onze amendementen de resolutie zoals die nu voorligt zeker vervolledigen. Wij hopen ook, zoals al aangehaald, dat wij in de toekomst aan de hand van deze resolutie in onze commissie constructief kunnen voortwerken.

Enfin, je voudrais commenter nos amendements. Dans un premier amendement portant sur la demande n° 6, nous demandons que les entreprises portuaires soient associées à la concertation, comme demandé ailleurs dans la proposition de résolution pour les agriculteurs et les autorités communales, par exemple. Notre deuxième amendement tend à modifier la demande n° 11 afin qu'elle ne s'applique pas seulement aux cyclistes et aux piétons, mais à tous les usagers de la route. Ces amendements compléteraient la proposition de résolution.

13.05 **Emmanuel Burton** (MR): Madame la présidente, mon intervention pourra valoir pour cette proposition de résolution comme pour le point suivant, la proposition de loi portant sur la sécurité au niveau des passages à niveau. Je ne me répéterai donc pas lorsque nous passerons au deuxième point.

Un accident à un passage à niveau est toujours un accident de trop. On y compte en moyenne un accident par semaine et une personne décédée ou grièvement blessée par mois. C'est ce que déplorait, il y a quelques mois, le porte-parole d'Infrabel. Il est vrai que les passages à niveau sont encore nombreux en Belgique. Il en reste environ 1 700. Pourtant, depuis la naissance d'Infrabel en 2005, environ 400 d'entre eux ont été supprimés pour un coût moyen d'un million d'euros par chantier, ce qui n'est pas négligeable.

Nous nous réjouissons de renforcer encore par cette résolution les mesures de sécurité aux passages à niveau avec l'objectif ultime de réduire de moitié le nombre d'accidents et de morts aux passages à niveau à l'horizon 2030 et d'élaborer une stratégie en vue d'y réduire à zéro le nombre d'accidents.

Je profite de l'occasion pour saluer l'action de l'ex-ministre, François Bellot pour ce qui concerne la sécurisation de ces passages

13.05 **Emmanuel Burton** (MR): Een ongeval aan een overweg is er altijd één te veel. Er gebeurt één ongeval per week, en daarbij valt er één dode of zwaargewonde per maand. Er zijn nog steeds 1.700 overwegen, ook al heeft Infrabel er sinds zijn oprichting in 2005 400 afgeschaft met een gemiddeld kostenplaatje van 1 miljoen euro per werf. Deze resoluties strekken ertoe de overwegen veiliger te maken om zo het aantal ongevallen tegen 2030 te halveren.

Voormalig minister Bellot heeft zich hiervoor ingezet, onder meer met het koninklijk besluit van 21 november 2017 betreffende de veiligheid van overwegen. Hij heeft ook het actieplan Railspect gelanceerd, dat erop gericht was

à niveau. Je songe notamment à l'arrêté royal du 21 novembre 2017 qu'il a porté, modifiant l'arrêté royal du 11 juillet 2011 relatif aux dispositifs de sécurité des passages à niveau sur les voies ferrées.

Cet arrêté prévoit entre autres le renforcement de la signalisation passive, la fermeture des passages à niveau privés après chaque franchissement et, lorsqu'un système à fermeture existe de manière à sécuriser le trafic ferroviaire, l'obligation stricte de respecter les injonctions données par le personnel du gestionnaire de la voirie. Les mesures étaient nombreuses.

Citons également l'opération Railspect lancée par et avec le soutien du ministre Bellot visant à lutter contre les comportements dangereux sur le domaine ferroviaire belge. Elle se déclinait en trois axes: prévention, répression et sensibilisation. Elle visait la poursuite de la suppression des passages à niveau, l'implémentation de stickers d'identification de ceux-ci (en 2019) et des contrôles renforcés aux passages à niveau avec la police des chemins de fer, la police locale et Securail.

En 2020, des ingénieurs d'Infrabel ont commencé à tester un dispositif anti-intrusion conçu par leurs soins, de nouveau sous l'égide du ministre Bellot. Cette *warningbox* détecte les intrusions et déclenche une alarme destinée à avertir la personne en danger. Il s'agit d'une aide à la sécurité qui vise un effet dissuasif immédiat.

Chers collègues, vous le voyez, nous sommes avec ces résolutions et l'action de ce gouvernement dans la continuité d'une politique antérieure visant à sécuriser au maximum les passages à niveau afin que, dans le futur, plus aucun drame ne soit encore à déplorer. Nous soutiendrons donc sans réserve ces deux propositions.

spoorwegoverwegen af te schaffen, er identificatiestickers op aan te brengen en de controles aan de overwegen door de spoorwegpolitie, de lokale politie en Securail aan te scherpen. In 2020 hebben ingenieurs van Infrabel een *Warning Box* uitgetest; dit is een toestel dat een alarm doet afgaan als iemand een gesloten overweg oversteekt om de betrokkene te waarschuwen dat er gevaar dreigt. Deze resoluties en de maatregelen van de regering bouwen dus voort op het vorige beleid. Wij zullen deze voorstellen steunen.

13.06 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Mevrouw de voorzitster, collega's, eerst wil ik de initiatiefnemers danken voor hun voorstel. De veiligheid op de spoorwegovergangen houdt ons allemaal bezig en verdient onze aandacht. De cijfers zijn al door de collega's aangehaald.

De problematiek is natuurlijk niet nieuw. In het verleden heeft Infrabel al meermaals veiligheidsplannen opgemaakt om die te verhelpen. Er waren ook al meerdere onderzoeken naar de veiligste situatie. Gebruiken we halve of hele slagbomen? Kunnen we ANPR-camera's inzetten? Kunnen we andere technologieën toepassen om bewegingen op het spoor tegen te gaan als de slagbomen gesloten zijn? Het was reeds een lange zoektocht en die is ook nog lang niet beëindigd.

Een oplossing die heel vaak naar voren wordt geschoven, is de afschaffing van de overwegen. De afschaffing van overwegen is op zich geen probleem, als ze worden vervangen door een ongelijkgrondse kruising. Het is belangrijk voor het debat om dat specifiek te vermelden, omdat men het al te snel heeft over de afschaffing van overwegen. Als in een ongelijkgronds alternatief wordt voorzien, is er op zich immers geen probleem.

Als er geen of te weinig alternatieven zijn, dan komen we wel in de problemen. De hoorzittingen die we daarover hebben georganiseerd, hebben dat duidelijk aangetoond. De impact van de afschaffing van

13.06 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Par le passé, de nombreux plans et études ont été réalisés concernant la sécurité aux passages à niveau et à proximité de ceux-ci. Pour Infrabel, la suppression des passages à niveau est la solution la plus simple parce qu'elle réduit les risques d'accidents et de problèmes techniques. Toutefois, si le passage à niveau n'est pas remplacé par un tunnel ou un pont, l'incidence sur les environs est très importante. Telles sont les conclusions que l'on a clairement pu tirer des auditions. Or Infrabel semble les sous-estimer.

C'est pourquoi il est demandé dans la proposition de résolution que l'on en tienne davantage compte dans le futur. Les riverains, les agriculteurs mais aussi les associations de marcheurs et de cyclistes doivent être da-

overwegen op de omgeving en op mensen die gewoon zijn om de spoorwegovergang te gebruiken, is enorm. Wij hebben de indruk dat die impact soms door Infrabel wordt onderschat.

We hebben begrip voor het bekende standpunt van Infrabel. Een niet-gelijkgrondse overweg is voor het bedrijf goed, maar geen overweg is ideaal, omdat er dan geen kruising is met andere weggebruikers, waardoor het risico op incidenten en technische mankementen kleiner is, en omdat dat gemakkelijker is in het beheer. De impact echter op de omgeving is echter onvermijdelijk. Ik denk dat daarmee soms te weinig rekening wordt gehouden.

Het voorstel van resolutie wijst daarop. De tekst vraagt om rekening te houden met die impact. Het vraagt om de omwonenden en de gebruikers zoals landbouwers en wandel- en fietsverenigingen te betrekken bij de beslissing om overwegen te sluiten, wat tot nu toe een eenzijdige gebeurtenis was, zoals de heer Roggeman ook al opmerkte.

In die zin is het een goede stap om ter zake nader onderzoek te laten doen met het oog op een wettelijk kader. Wij zullen de komende maanden en jaren zeker nog werk maken van zo'n wettelijk kader en meer veiligheidsmaatregelen voor de spoorwegovergangen.

Ik dank alvast de initiatiefnemers van het voorstel van resolutie, net zoals mevrouw Verhaert voor het hiernavolgende wetsvoorstel op de agenda, dat een belangrijke bijdrage kan leveren aan de veiligheid van de verkeersovergangen.

vantage associés à la décision de fermeture des passages à niveau. Il conviendra également d'optimiser le cadre légal et de développer d'autres mesures de sécurité pour les passages à niveau.

À cet égard, la proposition de loi qui est le prochain point à l'ordre du jour de cette séance peut également apporter sa pierre à l'édifice.

13.07 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitster, de PVDA-PTB steunt het voorstel van resolutie, net zoals we dat deden in commissie. Graag haal ik enkele punten naar voren uit de heel boeiende hoorzitting, waar we heel veel uit hebben geleerd en op basis waarvan nog aanpassingen aan het voorstel van resolutie werden aangebracht.

Ten eerste werd in de hoorzitting nog maar eens aangetoond hoe moeilijk het is in ons land om gelet op de versnipperde bevoegdheden tot snelle en goede oplossingen te komen. De bevoegdheid voor het spoor is federaal. Nog andere partijen zijn Infrabel en de NMBS, de gemeenten en de Gewesten, om nog maar te zwijgen van de buurtbewoners, voetgangers en landbouwers, waarmee we rekening moeten houden. Kortom, het is een heel complex dossier.

Ten tweede hebben wij uit de hoorzittingen geleerd dat de sluiting van overwegen vaak de gemakkelijkste maar daarom niet de beste oplossing is. Als wij minder ongevallen willen op de spooroverwegen, moeten die zo worden ingericht dat wegen onder of boven de spoorlijn lopen. Er is een hogere kans op ongevallen, als men moet wachten voor een gesloten overweg.

Om ongevallen en vertragingen op het spoor te vermijden, zijn er dus ingrijpende werken nodig, zoals de bouw van tunnels onder en bruggen over de sporen. Dat vraagt natuurlijk enorme investeringen en daar ligt het kalf gebonden. Het ontbreekt Infrabel toch nog aan middelen om daar snel werk van te maken en ervoor te zorgen dat de spoorwegovergangen veilig zijn.

13.07 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mon parti soutiendra cette proposition de résolution. Je souhaiterais toutefois soulever quelques points qui sont ressortis des auditions.

Celles-ci ont ainsi montré une fois de plus que la fragmentation des compétences dans notre pays rend difficile la mise en place de solutions rapides et efficaces. Les pouvoirs publics fédéraux, Infrabel, la SNCB, les Régions, les communes et les riverains doivent tous être impliqués.

Nous avons également appris que la fermeture des passages à niveau n'était pas la meilleure solution. Pour empêcher les accidents, nous devons investir dans des tunnels et des ponts et pour ce faire, Infrabel ne dispose pas des moyens financiers nécessaires.

Le texte d'origine de la proposition de résolution prévoyait également

Ook de huidige regering slaagt er nog niet in in voldoende middelen te voorzien voor Infrabel om een groot deel van de spoorwegovergangen te beveiligen en het aantal ongevallen tot een minimum te herleiden, zoals wij allemaal willen.

Een ander belangrijk punt betrof de ANPR-camera's, waarvan sprake in de oorspronkelijke tekst. De indieners wilden de overwegen controleren via slimme camera's met nummerplaatherkenning. Wij vonden dat niet zo'n goed idee. Dat heeft namelijk niet echt een effect op de veiligheid, wat overigens door Infrabel na de hoorzitting schriftelijk werd beaamd. Dat soort camera's gebruiken aan de spoorwegovergangen verhoogt de veiligheid niet.

Wij dringen erop aan dat men niet langer dergelijke camera's als oplossing voor alle problemen naar voren schuift. Onze privacy komt daardoor alsmaar meer in het gedrang en wij willen niet evolueren naar een maatschappij waarin iedereen verdacht is en iedereen systematisch moet worden gecontroleerd. Om de cameracontrole uit de tekst te halen, hadden wij dan ook een amendement ingediend en wij zijn heel blij dat de definitieve tekst niet meer spreekt van de ANPR-camera's. Wij bedanken dan ook iedereen voor de samenwerking hieromtrent.

Tot slot, als wij onze spoorwegovergangen echt willen beveiligen, zullen er meer middelen nodig zijn voor Infrabel om conflictvrije spooroverwegen te realiseren.

des caméras ANPR afin de sécuriser les passages à niveau. Nous avons estimé que l'idée n'était pas judicieuse. En effet, les caméras n'améliorent pas la sécurité à proximité des passages à niveau mais menacent notre vie privée. C'est pourquoi nous avions déposé un amendement afin de les supprimer et nous sommes ravis qu'elles ne figurent plus dans le texte.

Si nous voulons améliorer la sécurité de nos passages à niveau, il faut accorder davantage de moyens à Infrabel pour créer des passages sans conflit de circulation.

13.08 **Marianne Verhaert** (Open Vld): Collega's, op spoorwegovergangen kruisen veel verschillende vervoersmodi elkaar. Mobiliteit gaat er gepaard met onveiligheid. Jaarlijks gebeuren er jammer genoeg verschillende ongevallen aan spoorwegovergangen, met grote gevolgen. Een aanrijding met een trein loopt zelden goed af; het menselijk leed is dramatisch. Zo'n ongeval heeft een enorme maatschappelijke en economische impact.

Het is dan ook niet meer dan terecht dat Infrabel een prioriteit maakt van de veiligheid van gelijkgrondse spoorwegovergangen door de bestaande veiligheidsmaatregelen te verbeteren, door in te zetten op sensibilisering, onder andere in veelbekeken series zoals *Thuis*, door handhaving van de verkeersregels en door, waar mogelijk, gelijkgrondse spoorwegovergangen weg te werken.

Jammer genoeg betekent dat vaak dat gelijkgrondse spoorwegovergangen simpelweg worden afgeschaft, zonder enig alternatief. Zo'n afschaffing is dan misschien wel positief voor de veiligheid van het treinverkeer, maar daarom niet per definitie voor de verkeersveiligheid in het algemeen of voor de leefbaarheid voor de omwonenden. Het afschaffen van een overweg doorbreekt vaak bestaande veilige verbindingen voor voetgangers en fietsers, zoals collega Buyst al aanhaalde. Het zorgt ook vaak voor nieuwe conflicten.

Uit mijn ervaring als burgemeester kan ik ook beamen dat er jammer genoeg weinig tot geen dialoog is met Infrabel en dat de ambities van Infrabel niet altijd overeenstemmen met de visie van de lokale besturen, wat uiteraard zeer jammer is.

Iedereen wil namelijk hetzelfde: meer verkeersveiligheid op het

13.08 **Marianne Verhaert** (Open Vld): Les passages à niveau, où se croisent de nombreux modes de transport, sont hélas chaque année le théâtre de nombreux accidents souvent dramatiques dont il ne faut pas sous-estimer les conséquences sur la société et l'économie.

La sécurité des passages à niveau est dès lors à juste titre une priorité d'Infrabel. La société essaie d'améliorer la situation en mettant en place des campagnes de sensibilisation, en faisant respecter les règles et en réalisant des travaux d'adaptation. Toutefois, les passages à niveau sont souvent simplement supprimés sans qu'aucune alternative ne soit proposée. Cette solution est peut-être plus sûre pour le trafic ferroviaire, mais elle n'est pas de nature à promouvoir la sécurité routière dans son ensemble puisqu'elle coupe des liaisons cyclistes ou pédestres et qu'elle entraîne de nouveaux conflits entre modes. Les riverains pâtissent tout autant de cette

spoornet, op de overwegen, maar zeker ook op het omliggende wegennet. Met deze resolutie zetten we een stap in de juiste richting. Ze wil een duidelijk kader creëren, waarbij zowel wordt ingezet op het drastisch verminderen van het aantal ongevallen op overwegen, als op de verkeersveiligheid en de mobiliteit op het onderliggende wegennet. Het simpelweg afsluiten van een overweg is immers niet altijd de beste oplossing. Bestaande overwegen kunnen ook op een veiligere manier worden ingericht of voorbehouden aan duurzame weggebruikers. Het inzetten op handhaving van de verkeersregels zal ook een positief effect hebben. Misschien nog belangrijker is dat beslissingen over overwegen moeten worden genomen in samenspraak met lokale besturen en alle belanghebbenden, zodat er gewerkt wordt vanuit een gezamenlijke visie en ambitie.

Met deze resolutie is het werk zeker niet ten einde. Het is integendeel een startpunt voor verdere werkzaamheden. Verscheidene collega's haalden het al aan: uit de hoorzittingen die we over dit thema hebben gehouden, bleek duidelijk dat er op dit moment een wettelijk kader ontbreekt voor het afschaffen van overwegen. Wie is er eigenlijk bevoegd om beslissingen te nemen? Kunnen bestaande verbindingen zonder meer worden onderbroken wanneer dit in strijd is met de gewestelijke gemeentewegendecreten? Over deze vragen zullen we ons de komende maanden zeker nog buigen. Ik heb hierover zelf nog een wetsvoorstel ingediend, dat als basis voor deze discussie kan dienen. Laat me duidelijk zijn, dit is alvast een eerste, belangrijke stap. Ik wil de collega's danken voor dit initiatief. Onze fractie zal deze resolutie zeker goedkeuren.

13.09 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, je voudrais remercier l'ensemble des collègues qui ont contribué de manière constructive – et le débat qui a lieu maintenant l'atteste – à cette question et à ce travail sur la sécurisation des passages à niveau. Au-delà de cela, j'aimerais également remercier tous les acteurs qui ont participé aux auditions, tels qu'Infrabel ou les différentes associations d'usagers.

Dans le cadre de ces auditions, nous avons vu la balance des intérêts qu'il ne faut pas rechercher à opposer, mais plutôt à croiser pour trouver de meilleurs équilibres dans ce dossier.

D'une part, la sécurisation des passages à niveau n'est pas une stratégie contestable. Chaque année, il y a des accidents graves et des personnes qui perdent la vie. Quelque 50 % des accidents sur le réseau se produisent d'ailleurs sur des passages à niveau. Ce constat nous amène à élaborer des propositions visant à restreindre les comportements dangereux des usagers, comme le fait la proposition de notre excellente collègue Mme Verhaert, mais aussi à remettre en question la stratégie d'Infrabel, qui mobilise des moyens importants sans que les résultats sur le terrain ne suivent de manière situation. Par ailleurs, en ma qualité de bourgmestre, je puis confirmer qu'Infrabel dialogue trop peu à ce sujet avec les pouvoirs locaux.

Par le biais de cette proposition de résolution, nous voulons mettre en place un cadre clair permettant de combiner les mesures nécessaires pour réduire drastiquement le nombre d'accidents aux passages à niveau à l'aménagement d'un réseau routier sûr et accessible à proximité de ceux-ci. Au lieu de supprimer les passages à niveau, il est aussi possible de les concevoir de manière plus sûre ou de miser davantage sur le respect des règles de circulation. Toutes les décisions en la matière doivent également être prises en concertation avec les autorités locales et toutes les parties prenantes.

Cette proposition de résolution n'est qu'un premier pas. En effet, il est ressorti des auditions qu'il n'existe actuellement aucun cadre juridique pour la suppression des passages à niveau. J'ai moi-même déposé une proposition de loi à ce sujet.

Mon groupe votera en faveur de la proposition de résolution.

13.09 **Nicolas Parent** (Ecolo-Groen): Het beveiligen van de overwegen is geen betwistbare strategie. Elk jaar komen er bij de overwegen mensen om het leven. Niet minder dan 50 % van de ongevallen op het net gebeurt daar.

Dit brengt ons ertoe voorstellen te formuleren om gevaarlijk gedrag te beperken en vraagtekens te plaatsen bij de strategie van Infrabel, die aanzienlijke middelen inzet zonder overtuigende resultaten. Tijdens de hoorzittingen werd er gewezen op het ongemak dat een volledige sluiting met zich meebrengt en op de moeizame dialoog tussen Infrabel en de andere actoren.

proportionnelle.

D'autre part, les auditions ont mis en évidence les désagréments causés par la fermeture complète pour les usagers actifs et pour les plans de mobilité communaux ou régionaux, mais aussi les difficultés du dialogue entre Infrabel et les autres parties. Ce problème de dialogue donne lieu à des blocages – comme cela a été le cas à Namur pendant de nombreuses années – qui prolongent la présence de situations accidentogènes et le sentiment partagé, dans le chef des associations notamment, de subir la situation malgré les solutions proposées.

Sans revenir sur les différents considérants et propositions du texte, je pointe trois axes dans cette proposition.

Premièrement, la sécurité, ainsi que certains l'ont souligné. "Go for zero" est en effet l'objectif essentiel de notre proposition et de la stratégie du groupe Infrabel.

Deuxièmement, le renforcement nécessaire de la concertation – fermement demandée – en amont entre Infrabel, les riverains, les communes, les associations de piétons et de cyclistes, avec une participation renforcée tout au long du processus. Ceci doit permettre le renforcement de la qualité des solutions proposées lors de la fermeture complète d'un passage à niveau. Le cadre légal encadrant la prise de décision devra être revu en ce sens, ce qui doit faire l'objet d'approfondissements de la discussion, notamment en associant les parties. Il y a un consensus sur ce point, cette volonté d'aller plus loin.

Troisièmement, le soutien au déploiement de solutions autres que la fermeture complète des passages à niveau. Nous avons eu de nombreux exemples et témoignages d'Infrabel, mais aussi des associations, sur ces solutions qui misent sur l'information, la technologie, l'ouverture à des passages pour les modes actifs.

Il s'agit des éléments de base constructifs pour le déploiement d'une nouvelle stratégie alliant sécurité et soutien aux enjeux de mobilité locaux. Comme rappelé lors des précédents débats sur l'accessibilité du rail, nous sommes à un moment important de redéfinition des objectifs des entreprises ferroviaires. Il est donc important que le Parlement puisse adresser des signaux au gouvernement, et notamment sur cet enjeu des passages à niveau, pour plus de sécurité et pour une meilleure mobilité.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*
Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *
Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Demande/Verzoek 6
- *20 – Pieter De Spiegeleer cs (1640/6)*

Demande/Verzoek 11
- *21 – Pieter De Spiegeleer cs (1640/6)*

* * * * *

Ik schuif drie actiepunten naar voren: de veiligheid, de versterking van het overleg tussen Infrabel en de actoren en de steun voor de oplossingen die niet tot een volledige sluiting leiden.

Dat zijn de pijlers voor het ontwikkelen van een nieuwe strategie, waarin veiligheid gepaard gaat met steun voor de uitdagingen op het vlak van lokale mobiliteit. Het is tijd om de doelstellingen van het spoor te herdefiniëren. Het is belangrijk dat het Parlement signalen kan doen uitgaan naar de regering, meer bepaald met betrekking tot de overwegen, voor meer veiligheid en een betere mobiliteit.

Les amendements sont réservés.
De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

14 Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 septembre 2005 désignant les infractions par degré aux règlements généraux pris en exécution de la loi relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la traversée des passages à niveau en cas d'encombrement de la circulation (1711/1-4)
14 Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, wat betreft het oprijden van overwegen wanneer het verkeer belemmerd is (1711/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Marianne Verhaert, Jef Van den Bergh, Laurence Zanchetta, Emmanuel Burton, Nicolas Parent, Joris Vandenbroucke, Kim Buyst, Vincent Scourneau.

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur is de heer Roggeman, die verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

14.01 **Kim Buyst** (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitster, collega's, ik wil nog even onze steun uitspreken voor dit wetsvoorstel, ingediend door mevrouw Verhaert van Open Vld. Zoals ik reeds zei in mijn toelichting bij de resolutie die de veiligheid van spoorovergangen wil verhogen, zullen er naast de nodige investeringen voor het veiliger inrichten van overwegen ook meer politiecontroles nodig zijn. Het voorliggend wetsvoorstel vormt in onze ogen dan ook een sterk signaal. Niet elke overtreder zal bewust slagbomen of knipperlichten negeren, want soms creëren de omstandigheden gewoon een gevaarlijke situatie. Zo kan het verkeer een vlotte overgang van de spoorweg belemmeren.

Het is echter wel zo dat de wet bepaalt dat het verboden is om een overweg op te rijden wanneer de kans bestaat dat men op de overweg halt moet houden. Dat kan immers leiden tot gevaarlijke situaties. Dit wetsvoorstel heeft als doel hiervan een overtreding van de tweede graad te maken. De definitie van die tweede graad zegt dat men hierdoor de veiligheid van anderen onrechtstreeks in gevaar brengt. Dat doet men zeer duidelijk wanneer men een overweg onvoorzichtig oversteekt.

Om de veiligheid van spoorovergangen te verhogen, voeren we ten eerste sensibiliseringsacties. Daarnaast verbeteren we de infrastructuur, zodat deze veiliger wordt. Het sluitstuk is dan een strengere controle met zwaardere sancties. Onze fractie zal dit wetsvoorstel steunen.

14.01 **Kim Buyst** (Ecolo-Groen): Nous soutenons cette proposition de loi parce qu'elle envoie un signal puissant en faveur d'un renforcement de la sécurité des passages à niveau. En plus des investissements, des contrôles de police plus nombreux seront aussi nécessaires. Tout le monde ne s'arrête pas sur un passage à niveau à dessein, mais la loi précise qu'un usager de la route ne peut s'engager sur un passage à niveau que s'il peut aussi s'en dégager. La proposition de loi à l'examen entend classer l'engagement imprudent sur un passage à niveau parmi les infractions du deuxième degré.

Nous voulons commencer par mener des actions de sensibilisation et par améliorer l'infrastructure. La pièce finale du dispositif consistera en des contrôles plus sévères et des peines plus lourdes. Nous soutiendrons la proposition de loi.

14.02 **Marianne Verhaert** (Open Vld): Mevrouw de voorzitster,

14.02 **Marianne Verhaert** (Open

collega's, zonet bespraken wij de resolutie over de verhoging van de veiligheid aan spoorwegovergangen. Met het wetsvoorstel dat nu voorligt, kunnen wij alvast een kleine stap voorwaarts zetten in de verbetering van de veiligheid aan spoorwegovergangen.

De wegcode bepaalt dat een overweg niet opgereden mag worden als de slagbomen in beweging of gesloten zijn, als de rode knipperlichten branden of als het geluidssein werkt. Het gaat om overtredingen van de vierde graad, de allerzwaarste categorie van overtredingen.

Een gesloten overweg oprijden, leidt haast altijd tot een ongeval met dramatische gevolgen. Wie dat doet, speelt met het eigen leven, maar ook met het leven van passagiers en een treinbestuurder. Een treinbestuurder kan de trein onmogelijk tijdig tot stilstand brengen als hij ziet dat er zich personen of een voertuig op de sporen bevinden. Een treinbestuurder ziet het ongeval seconden op voorhand aankomen zonder ook maar te kunnen ingrijpen, een zeer traumatische ervaring.

Het oprijden van een gesloten overweg is een bewuste actie die getuigt van roekeloosheid of simpelweg dwaasheid. Wie dat bewust doet, hoort uiteraard niet thuis in het verkeer. De meeste ongevallen op spoorwegovergangen gebeuren evenwel niet door een bewuste overtreding. De meeste weggebruikers zijn niet zo roekeloos of dwaas om op een dergelijke manier met hun leven te spelen. Veel vaker is het een gevolg van achteloosheid, bijvoorbeeld nietsvermoedend aanschuiven in een file, en plots gaan de slagbomen dicht. De automobilist krijgt zijn wagen niet tijdig terug aan de praat of zit geblokkeerd tussen een voorganger en de slagboom. Dat is geen pech, maar het gevolg van een verkeersovertreding.

De kans dat men zomaar stilvalt op een overweg, waarna de slagbomen sluiten, is haast nul. De kans stil te vallen op een overweg omdat men op die overweg al stilstond, is vele malen groter. Stilstaan op een overweg is op dit moment al verboden. Artikel 20.4 stelt dat een bestuurder een overweg niet mag oprijden wanneer het verkeer zodanig belemmerd is dat hij waarschijnlijk op die overweg zal moeten stoppen. Een overtreding op dat artikel is evenwel maar een overtreding van de eerste graad, de allerlaagste categorie overtredingen. Nochtans kunnen de gevolgen van een dergelijke overtreding desastreus zijn.

Met dit wetsvoorstel wil ik de laatstgenoemde overtreding dan ook indelen in de tweede graad. Daardoor zullen die overtredingen zwaarder worden bestraft en vormen zij een grotere prioriteit in de handhaving. Veel belangrijker is dat wij bestuurders hiermee duidelijk willen maken hoe ongelooflijk gevaarlijk het is om stil te staan op een overweg, ook al is het maar heel even.

De adviezen waren alvast unaniem positief. In de commissie voor Mobiliteit werd het wetsvoorstel ook unaniem goedgekeurd.

Ik wil de collega's dan ook danken voor de constructieve samenwerking tijdens de bespreking van mijn wetsvoorstel. Ik hoop ook dat het vandaag op jullie unanieme steun kan rekenen in het belang van de veiligheid van alle weggebruikers.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

Vld): Selon le Code de la route, est assimilée à une infraction grave, le franchissement d'un passage à niveau, lorsque les barrières sont en mouvement ou fermées, lorsque les feux rouges clignotants sont allumés ou lorsque le signal sonore fonctionne. Le conducteur qui commet une telle infraction est téméraire ou fou et met en danger, de surcroît, sa vie, mais aussi celle des passagers et du conducteur de train.

La majorité des accidents aux passages à niveau ne sont néanmoins pas le fait de conducteurs téméraires ou fous, mais sont dus à l'insouciance ou à la distraction. Si un véhicule est immobilisé sur un passage à niveau c'est quasi toujours parce qu'il s'y est arrêté. Il est aujourd'hui déjà interdit de s'engager sur un passage à niveau si l'on n'est pas sûr de ne pas être immobilisé sur celui-ci. Le conducteur qui ignore cette interdiction commet une infraction de catégorie 1. C'est surprenant au vu des conséquences désastreuses qui peuvent en découler. C'est pourquoi la proposition de loi à l'examen vise à ranger l'infraction dans la catégorie des infractions du 2ème degré, afin de la sanctionner plus sévèrement et de mieux la contrôler. Cela contribuera aussi à sensibiliser les conducteurs.

Les avis étaient tous positifs et la proposition de loi a été adoptée à l'unanimité en commission. Je compte à nouveau sur un soutien unanime aujourd'hui et je remercie chacun pour la collaboration constructive.

Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1711/4)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1711/4)**

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 Proposition de résolution visant à sécuriser les ascenseurs mis en service avant le 1er janvier 1958 et à sauvegarder leur valeur patrimoniale (1496/1-5)
15 Voorstel van resolutie over de beveiliging van de vóór 1 januari 1958 in bedrijf gestelde liften en de vrijwaring van hun erfgoedwaarde (1496/1-5)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Gilles Vanden Burre, Stefaan Van Hecke, Patrick Prévot, Sophie Rohonyi, Nathalie Gilson, Anneleen Van Bossuyt.

Discussion
Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1496/4)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(1496/4)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

De rapporteur is mevrouw Verhelst, die verwijst naar haar schriftelijk verslag.

15.01 **Anneleen Van Bossuyt** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, collega's, het dossier dat hier voorligt, heeft inderdaad te maken met historische liften. Historische liften zijn liften van voor 1958 die een bijzondere erfgoedwaarde hebben. In elke stad zijn er wel dergelijke liften. Die liften dreigen te verdwijnen omdat ze niet meer voldoen aan de veiligheidsnormen. Momenteel hebben de eigenaars van die liften, die zich vaak in appartementsgebouwen bevinden, tot 2022 de tijd om die liften te restaureren zodat ze aan de huidige veiligheidsnormen voldoen. Laat het duidelijk zijn: niemand trekt in twijfel dat die liften aan de huidige veiligheidsnormen moeten voldoen. De vraag is alleen op welke manier dat moet gebeuren. Dat is een beetje het probleem. Vandaag bestaat nog geen duidelijke methode om liften met die

15.01 **Anneleen Van Bossuyt** (N-VA): Les ascenseurs historiques sont des ascenseurs mis en service avant 1958 qui ont une valeur patrimoniale particulière. Chaque ville en possède quelques-uns mais ceux-ci risquent de disparaître parce qu'ils ne répondent plus aux normes de sécurité. Les propriétaires ont jusqu'en 2022 pour les restaurer mais personne ne sait exactement

erfgoedwaarde als veilig te bestempelen.

Voor de resolutie die voorligt, hebben we niet alleen samengewerkt over de partijgrenzen heen, meerderheid en oppositie samen dus, maar ook tussen de verschillende regeringen en beleidsniveaus in dit land. Het veiligheidsaspect wordt federaal geregeld, het erfgoedaspect is dan weer een bevoegdheid van de deelstaten. Het is zeer positief dat hierover samengewerkt kan worden. Er is in dit dossier heel lang een stilstand geweest, maar gelukkig zitten de betrokken partijen vandaag opnieuw rond de tafel om die liften te kunnen beschermen en te bekijken wat er gedaan kan worden.

De voorliggende resolutie vraagt heel concreet om uitstel te geven aan de historische liften met erfgoedwaarde, totdat er een duidelijke methode is vastgelegd op basis waarvan het al of niet veilig zijn van die liften geëvalueerd kan worden. Zoals ik eerder zei, was er tot nu toe nog niet zo'n duidelijke methode, waardoor heel wat eigenaars niet tot een aanpak van die liften overgingen. Ze wisten immers niet of de kosten die ze erin zouden steken, uiteindelijk zouden leiden tot het veilig verklaren van die liften.

Wij zijn ervan overtuigd dat, zodra het kader van de evaluatie duidelijk is, veel meer liften zullen worden gerestaureerd. Aan eigenaars die al inspanningen hebben gedaan om hun liften in orde te brengen, biedt deze resolutie de mogelijkheid ze terug te brengen naar de oorspronkelijke staat, zij het dan wel op hun eigen kosten.

Onze fractie heeft wel nog drie amendementen ingediend hier in de plenaire vergadering. De reden daarvan is vooral het maximaliseren van de leesbaarheid van de teksten.

Het eerste amendement strekt ertoe expliciet te wijzen op de erfgoedwaarde wanneer de term 'historische liften' wordt gebruikt. Immers, niet elke lift daterend van vóór 1958, is een lift met een erfgoedwaarde.

Met het tweede amendement passen wij het negende verzoek lichtjes aan omdat momenteel twee keer hetzelfde wordt gesteld. Wij zijn ervan overtuigd dat, door de kleine wijziging die wij willen aanbrengen, de leesbaarheid verbetert.

Een derde amendement heeft betrekking op de bestaande subcommissie Historische Liften. Eigenaars van historische liften kunnen bij deze subcommissie dossiers indienen om de lift in orde te brengen. We stellen echter vast dat er amper dossiers worden behandeld en de subcommissie geen alternatieve oplossingen goedkeurt. De bestaande standaardmethodes voor het al dan niet veilig verklaren van liften zijn immers natuurlijk niet de methodes die kunnen worden toegepast op de historische liften met erfgoedwaarde.

Aangezien wij die problematiek vaststellen bij de subcommissie, vragen wij ons af wat er fout is gelopen met de werking van de commissie. Bovendien zien wij ook dat de subcommissie zonder voorwerp wordt, indien de regering de voorstellen zou doorvoeren die in de resolutie naar voren worden geschoven.

Daarom dienen wij dat derde amendement in.

comment ils doivent être mis aux normes.

Cette proposition de résolution a vu le jour au-delà les clivages des partis et en concertation avec les régions et fait enfin avant le dossier. Il y est demandé d'ajourner la mise en conformité des ascenseurs jusqu'à ce qu'une procédure concrète ait été validée.

Dès que le cadre sera défini clairement, un plus grand nombre d'ascenseurs seront restaurés. Les propriétaires qui ont déjà procédé à des transformations, sans que celles-ci soient toutefois conformes, pourront remettre, à leurs frais, l'ascenseur dans son état d'origine.

Notre groupe a présenté trois amendements destinés à accroître la lisibilité du texte. Le premier tend à souligner explicitement la valeur patrimoniale associée à l'utilisation de l'expression "ascenseurs historiques". En effet, tout ascenseur datant d'avant 1958 n'est pas porteur d'une valeur patrimoniale. Le deuxième amendement adapte légèrement la demande 9. Un troisième amendement a trait à la sous-commission "Ascenseurs à valeur historique" existante dont nous prônons évidemment le maintien.

Nous ne demandons pas seulement un report, mais surtout une méthode claire afin que les propriétaires d'ascenseurs historiques possédant une valeur patrimoniale obtiennent plus de sécurité juridique.

Ik wil heel graag nog eens alle collega's, en in het bijzonder collega Vanden Burre, hartelijk danken voor de heel fijne en constructieve samenwerking in dit dossier. We vragen dus niet enkel om een uitstel, maar vooral om een duidelijke methode zodat er meer rechtszekerheid komt voor de eigenaars van historische liften met erfgoedwaarde.

15.02 **Gilles Vanden Burre** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, cette résolution concerne les vieux ascenseurs. Il est vrai qu'il semble un peu étonnant de mener une telle discussion au Parlement fédéral. Elle est cependant importante en termes de conservation du patrimoine et c'est évidemment de cela dont il s'agit.

Nous parlons des vieux ascenseurs qui ont été mis en service avant 1958, comme l'a rappelé la collègue Van Bossuyt, et qui ont une haute valeur patrimoniale. Le problème, c'est que nous n'avons pas de recensement exact. L'estimation serait celle-ci: 10 000 ascenseurs mis en service avant 1958, dont environ 200 à 300 à haute valeur patrimoniale.

Que signifie cette haute valeur patrimoniale? J'ignore si les collègues ont une idée de ce dont nous parlons. Ces ascenseurs se situent souvent dans des immeubles anciens, dans certains quartiers et sont de style Art nouveau, Horta, Art déco, beaux-arts. On trouve ces bâtiments dans des communes bruxelloises: Ixelles (où j'habite moi-même), Forest, Saint-Gilles, Bruxelles-ville; mais aussi à Gand, Anvers, Liège, Charleroi. À l'intérieur de ces immeubles, il y a vraiment de beaux ascenseurs qui ont une valeur patrimoniale importante.

Que se passe-t-il avec ces ascenseurs? C'est l'enjeu du texte: ils doivent évidemment être mis aux normes. Ils doivent être sécurisés. C'est totalement normal. Or, le problème, c'est que trop souvent, cette modernisation intervient sans considération pour cette valeur patrimoniale. On se retrouve avec des ascenseurs très fonctionnels mais qui n'ont plus aucun charme, qui ont perdu ce style Art nouveau, Horta, Art déco, beaux-arts.

Quelques articles sont parus à ce sujet dans la presse francophone, plutôt écrite. J'indique à nos collègues néerlandophones que ce mardi, l'émission *Terzake* – un programme très regardé en Flandre sur la VRT – a consacré un reportage à Bruxelles, pour montrer ce qu'il se passe quand on procède beaucoup trop vite à la modernisation de ces ascenseurs, qui perdent alors leur valeur patrimoniale.

Je ne serai pas beaucoup plus long, mais voici en deux ou trois points ce que nous demandons à travers cette proposition de résolution.

Tout d'abord, un arrêté royal du 9 mars 2003, relevant du SPF Économie, prévoyait que tous les ascenseurs belges soient sécurisés et que ceux qui avaient été construits avant 1958 le soient au 31 décembre 2022. Nous demandons, à travers ce texte, qu'un moratoire soit pris pour les appareils antérieurs à 1958 à haute valeur patrimoniale. De la sorte, nous pourrons, calmement et sans précipitation, trouver des solutions pour éviter la destruction du patrimoine que représentent ces 200 à 300 ascenseurs.

15.02 **Gilles Vanden Burre** (Ecolo-Groen): In ons land zijn er naar schatting 10.000 liften die van voor 1958 dateren, waarvan er 200 à 300 een hoge erfgoedwaarde zouden hebben. Die liften bevinden zich in oude gebouwen in art-nouveau-, Horta-, art-deco- of een andere stijl, in tal van steden.

Waar het om draait, is dat die liften vaak aan de normen aangepast worden zonder dat er rekening gehouden wordt met hun erfgoedwaarde.

Dit onderwerp kwam onlangs aan bod in de Franstalige pers, maar ook in *Terzake*.

Krachtens een KB van 9 maart 2003 moeten alle liften beveiligd worden. Liften die dateren van vóór 1958 moeten uiterlijk tegen eind 2022 in orde gebracht worden met de voorschriften.

Wij vragen een moratorium, zodat men de tijd heeft om rustig oplossingen te vinden, en wij vragen dat de FOD Economie, in samenwerking met de Gewesten, zijn analyse aanpast aan de specificiteit van deze bijzondere liften.

In de commissie hebben de leden deze verzoeken unaniem gesteund. De conservatie van het erfgoed is een zaak die ons allen aanbelangt.

Ensuite, nous demandons au SPF Économie, en partenariat avec les Régions – puisque plusieurs niveaux de pouvoir sont impliqués –, d'adapter la législation et, surtout, son analyse à ces ascenseurs très particuliers. C'est vraiment le cœur de notre proposition. Tant sur le plan des méthodes, des travaux à entreprendre que du délai, nous ne pouvons pas traiter ces appareils à haute valeur patrimoniale comme les autres. Pour cette raison, il faut en établir un recensement. C'est le message fort et clair que nous tenons à faire passer au gouvernement fédéral, au SPF Économie et aux Régions. J'espère qu'il sera appuyé à l'unanimité, comme il le fut en commission.

Je conclurai en remerciant les collègues car – majorité comme opposition – nous avons pu travailler sur ce texte, cosigné par plusieurs collègues du MR, du PS et de la N-VA. Nous avons donc pu nous rejoindre sur des questions de patrimoine. Cela méritait d'être souligné car cet enjeu nous concerne tous.

15.03 **Nathalie Gilson** (MR): Madame la présidente, chers collègues, l'heure est enfin venue de défendre le patrimoine constitué par les ascenseurs anciens. Celui-ci a déjà en partie disparu ou est menacé de disparaître à l'échéance imposée par l'arrêté royal du 9 mars 2003, fixée au 31 décembre 2022.

Je voudrais mettre en exergue le geste important que nous allons poser aujourd'hui, si nous votons cette résolution, comme nous l'avons déjà fait en commission. Il fut une époque où notre pays était à l'avant-garde dans la réalisation de ce que l'on peut appeler des œuvres d'art et d'artisanat. Plusieurs fabricants belges étaient mondialement réputés: les ateliers Jaspar à Liège, Daelemans Liften, Etienne Thiery à Anvers, Strobbe à Gand.

On trouve ces ascenseurs dans toute la Belgique, dans les immeubles à appartements. À partir du moment où la loi sur la copropriété a été modifiée, ces immeubles ont pu être construits, et on a assisté à une nouvelle esthétique de ces ascenseurs pleins d'un charme qui saute aux yeux, avec un sens impeccable de l'art dans le cadre architectural d'ensemble des immeubles. En fait, ces ascenseurs étaient conçus dans le même style architectural que l'immeuble dans lequel ils étaient placés. Chaque ascenseur était réalisé sur mesure. Ce sont des pièces uniques.

J'évoque les ferronneries d'art, les bois tropicaux, les parquets, les boutons de commande en cuivre, les miroirs biseautés, le verre taillé, l'éclairage spécifique de la cabine, avec des matériaux nobles, toujours sélectionnés avec soin, et qui contribuent ainsi au charme général et toujours actuel de ces immeubles.

Ce patrimoine est aujourd'hui en sursis, à l'abri de la législation qui impose aux propriétaires une modernisation qui risque de modifier ces caractéristiques uniques et les prouesses d'artisanat de ces ascenseurs.

Ils font l'objet, pour certains, d'une reconnaissance historique ou d'un classement. Ils sont parfois repris dans l'inventaire du patrimoine architectural des Régions. Cependant, ce n'est pas toujours le cas, soit parce que les Régions n'ont pas toutes terminé leur inventaire, soit parce que le classement est une procédure très lourde qui offre parfois une protection compliquée pour les propriétaires et qui va

15.03 **Nathalie Gilson** (MR): Het moment is aangebroken om een lans te breken voor de erfgoedwaarde van oude liften. Een deel daarvan is al verdwenen of wordt bedreigd door de bij het koninklijk besluit van 9 maart 2003 opgelegde deadline van 31 december 2022.

Ooit behoorde ons land tot de top wat de vervaardiging van deze staaltjes van kunst en ambacht betreft en genoten Belgische liftfabrikanten wereldwijde faam. Elke lift werd op maat gemaakt. Het zijn unicums waarin kunstsmeedwerk, tropische houtsoorten en andere zorgvuldig uitgekozen materialen verwerkt zijn.

Een aantal liften wordt erkend om de historische waarde ervan of wordt beschermd. Enkele liften werden opgenomen in de gewestelijke inventarissen van bouwkundig erfgoed. De bescherming biedt zekerheid, maar het gebrek aan bescherming mag geen vrijgeleide zijn om een inkomhal of een oude traphal te vernielen of te ontsieren.

Dit voorstel van resolutie strekt ertoe de erfgoedwaarde te vrijwaren van de gebouwen en de liften die zich in die gebouwen bevinden. Het voorstel werd eenparig aangenomen in de commissie.

peut-être trop loin. Il ne faut pas devoir choisir à chaque fois entre le classement ou la démolition de l'ascenseur.

Ce n'est donc pas parce qu'un ascenseur ne serait pas classé qu'il pourrait être détruit ou dénaturé, défigurant ainsi les halls d'entrée et les cages d'escalier de ces immeubles anciens.

Aujourd'hui, nous franchissons une étape importante pour préserver ces ascenseurs avec cette proposition de résolution, déposée et cosignée par plusieurs groupes parlementaires dont le MR, visant à sauvegarder la valeur patrimoniale des immeubles et des ascenseurs qui s'y trouvent.

Le fait que cette proposition ait été adoptée à l'unanimité par tous les groupes politiques démontre l'importance de cet enjeu au-delà des différences politiques. Nous devons en être fiers.

Je remercie mes collègues cosignataires. Ce texte, fruit d'un travail commun, répond largement à la "détresse" de nombreux propriétaires et d'acteurs de terrain dont les ascensoristes. Ce dossier m'a toujours tenu à cœur dans mon passé de députée régionale de la Région de Bruxelles-Capitale et, puis, d'échevine de l'Urbanisme et du Patrimoine dans la commune d'Ixelles qui compte de nombreux spécimens.

Plusieurs demandes sont adressées au gouvernement fédéral. Nous demandons d'imposer un moratoire sur le délai de mise en conformité. Ce moratoire est fort important car les ascensoristes ne disposent pas du personnel suffisant pour mettre ces ascenseurs aux normes dans les délais requis.

Nous demandons également de valider des solutions techniques pour concilier cette exigence de sécurité et la sauvegarde du patrimoine. La méthode Kinney, qui est utilisée pour les sous-marins américains, est une technique d'évaluation des risques. Elle est préconisée pour déterminer les travaux à réaliser pour moderniser ces ascenseurs. Dans la réalité, cette méthode n'est pas utilisée, vu le manque de qualification et de connaissance de son application. Cette méthode Kinney est complètement différente de celle qui est actuellement utilisée, à savoir celle de la check-list afin de vérifier si l'ascenseur répond à tel et tel critère et qui aboutit d'office à proposer des travaux qui dénaturent l'ascenseur ancien. Nous insistons pour que tout soit mis en œuvre afin que cette méthode d'évaluation des risques alternative, dite méthode Kinney, soit désormais utilisée.

Nous demandons, en outre, que les moyens nécessaires soient fournis aux services externes pour les contrôles techniques (SECT) en matière de formation pour qu'ils puissent valider les travaux proposés sur la base de cette méthode Kinney.

À la suite d'un amendement proposé par le MR et adopté à l'unanimité, nous demandons que le gouvernement examine la possibilité de rendre la législation et la réglementation plus coercitives pour déterminer les obligations des sociétés d'entretien des ascenseurs. Il y a effectivement des indications de pratiques de prix, de renouvellement automatique de contrat pour des durées trop longues et qui mettent les copropriétés dans des situations compliquées. Beaucoup ne portent pas plainte. Peu introduisent des

Mijn dank gaat uit naar de medeondertekenaars. Deze tekst is het resultaat van een goede samenwerking en komt tegemoet aan een behoefte. In Elsene lag dit dossier me steeds na aan het hart.

We vragen een moratorium op de termijn voor de aanpassing van de liften aan de nieuwe normen: het is onmogelijk om alle liften aan de normen te laten voldoen binnen de gestelde termijn!

We vragen dat er technische oplossingen gehomologeerd worden om veiligheid en bescherming van het erfgoed met elkaar te verzoenen. We vragen dat de nodige middelen ter beschikking worden gesteld van de externe diensten voor technische controle op de werkplaats (EDTC's) voor opleidingen, zodat ze de voorgestelde werkzaamheden kunnen (goed)keuren.

Aan de hand van een amendement van de MR vragen we de regering om de mogelijkheid te onderzoeken om de wet- en regelgeving dwingender te maken voor het bepalen van de verplichtingen van de onderhoudsfirma's. We willen een competitieve, vrije en open markt, die iedereen ten goede komt.

Tal van mede-eigenaars lieten ons weten dat er moeilijkheden waren. In 2006 had de Europese Commissie de vier grote liftfabrikanten al veroordeeld tot bijna 1 miljoen euro aan boetes wegens prijsafspraken.

Nu is de regering aan zet om handen en voeten te geven aan onze resolutie. We zullen erop toezien dat er middels deze resolutie stappen gezet worden voor het behoud van die prachtige liften, die getuigen van het vakmanschap van onze ambachtslieden.

procédures en justice. Comme libéraux, nous voulons un marché concurrentiel, libre et ouvert pour que la concurrence au sein du secteur des sociétés d'ascenseurs bénéficie aux consommateurs et aux citoyens. En effet, nous avons eu des retours de terrain de nombreux co-propriétaires concernant cette difficulté. Je rappelle qu'en 2006, la Commission européenne avait déjà condamné les quatre géants du secteur à près d'un million d'euros d'amende pour une entente sur les prix.

Chers collègues, je souhaitais attirer votre attention sur ces quatre points, tout en étant consciente qu'il reste beaucoup de travail à faire. La main est maintenant au gouvernement pour concrétiser notre résolution. Dans les prochains mois, nous resterons attentifs aux avancées concrètes qu'apportera cette résolution aux co-propriétés pour la préservation de ces magnifiques ascenseurs, exemples du savoir-faire de nos artisans. Je vous remercie.

15.04 **Roberto D'Amico** (PVDA-PTB): Madame la présidente, l'objectif de la résolution n'est pas de remettre en cause la législation relative à la sécurité des ascenseurs mais, telle qu'elle est appliquée dans les faits, la réglementation représente une menace pour la préservation d'anciens ascenseurs ayant une valeur patrimoniale. Le style de ceux-ci est généralement en osmose avec l'architecture des immeubles qu'ils équipent. Un grand nombre de ces bâtiments sont situés à Bruxelles. Mais des villes telles qu'Ostende, Charleroi et Anvers possèdent également un riche patrimoine en la matière. Ces anciens ascenseurs font partie de l'histoire industrielle de notre pays et témoignent du savoir-faire des métiers liés aux industries de l'acier, du verre et du bois.

Nombre d'ascenseurs sont classés, font partie de l'inventaire du patrimoine architectural des Régions, et pourtant, ils ont déjà subi de lourdes transformations ayant complètement dénaturé leur valeur architecturale ou ont été purement et simplement remplacés par de nouveaux. Or, des solutions alternatives existent, mais pour les mettre en œuvre, il faut changer de méthodologie au niveau de l'analyse des risques et travailler au cas par cas plutôt que de vouloir toujours appliquer la même méthode standardisée.

La résolution demande notamment au gouvernement d'imposer d'urgence un moratoire sur la mise en conformité des ascenseurs mis en service avant 1958, de contribuer au développement d'une méthode d'analyse des risques spécifiques pour les ascenseurs ayant un intérêt historique, de travailler à la validation de solutions techniques pour concilier sécurité et sauvegarde du patrimoine et de prévoir un délai de cinq ans pour la mise en œuvre des solutions validées.

Le PTB soutient cette résolution. Nous sommes soucieux de préserver ce patrimoine lié à l'histoire industrielle de notre pays et au savoir-faire des artisans.

Je voudrais également attirer l'attention sur la dimension sociale du problème. La sécurisation de ces ascenseurs doit pouvoir se faire à un coût abordable. Nous avons reçu des témoignages faisant état de coûts de mise aux normes de sécurité qui pourraient atteindre 75 000 euros pour un petit ascenseur. Des pensionnés ont dû vendre leur appartement en urgence car leur pension ne leur permettait pas

15.04 **Roberto D'Amico** (PVDA-PTB): De huidige regelgeving vormt een bedreiging voor het behoud van oude liften waarvan het ontwerp afgestemd is op de architectuur van het gebouw. Die oude liften getuigen van de geschiedenis en het industriële vakmanschap van ons land. Sommige zijn beschermd en maken deel uit van het erfgoed. Andere werden aangepast waardoor ze hun schoonheid verloren hebben of werden vervangen, terwijl er alternatieven bestaan.

In de resolutie wordt er gevraagd een moratorium op te leggen aangaande de aanpassing van de liften die vóór 1 januari 1958 in bedrijf gesteld werden en in een methode voor een specifieke risicoanalyse voor historisch waardevolle liften te voorzien, zodat erfgoedinstandhouding en veiligheid hand in hand kunnen gaan.

De PVDA steunt deze resolutie. Wij willen dit erfgoed, dat zo nauw verbonden is met de industriële geschiedenis van ons land en getuigt van een groot vakmanschap, in stand houden.

De liften moeten beveiligd worden, maar dat moet betaalbaar zijn.

Wij steunen de doelstelling van deze tekst: de wetgeving en de regelgeving moeten dwingender zijn, teneinde bepaalde onrecht-

de payer leur quote-part d'une telle facture.

Enfin, la résolution demande au gouvernement de rendre la législation et la réglementation plus coercitives afin de lutter contre certaines pratiques abusives de la part de sociétés assurant le fonctionnement des ascenseurs, qui agissent en oligopole, mettant ainsi leurs clients dans une situation de dépendance. Nous adhérons bien évidemment aussi à cet objectif. Nous voterons donc en faveur de cette proposition de résolution.

15.05 **François De Smet** (DéFI): Chers collègues, ma collègue Sophie Rohonyi, cosignataire de la proposition de résolution, ne peut être parmi nous aujourd'hui pour prendre la parole. Je vais donc le faire à sa place.

J'en profite tout d'abord pour saluer le travail accompli durant ces nombreux mois de discussions sereines dépassant nettement le clivage majorité-opposition. C'est l'aboutissement d'un long processus, avec aujourd'hui un vote démocratique sur un texte équilibré.

Notre pays compte un grand nombre d'ascenseurs. S'il est compliqué d'avoir une estimation exacte de ce nombre, il se disait, lors de l'adoption de l'arrêté royal en 2003, qu'il y en avait entre 75 000 et 80 000, dont environ 10 000 antérieurs à 1958. Les ascenseurs anciens ou historiques font partie intégrante de notre patrimoine, un patrimoine qu'il convient de sauvegarder et de respecter tout en garantissant les règles de sécurité essentielles à leur usage.

La présente proposition de résolution satisfait parfaitement à cet objectif. Depuis l'adoption de l'arrêté royal du 9 mars 2003, il est certes exact de dire que les propriétaires ont eu plus de 18 ans pour préparer la mise en conformité de leur ascenseur ancien. Toutefois, les termes utilisés dans l'arrêté ainsi que les critères auxquels les ascenseurs doivent répondre pour être considérés comme sûrs sont particulièrement flous. La proposition de résolution apporte une première tentative de solution pour bon nombre de propriétaires désireux, eux aussi, de garantir la sécurité de leurs ascenseurs historiques.

Notre groupe, en tant que cosignataire, ne peut donc que se réjouir de l'adoption de ce texte que nous soutenons depuis son dépôt, que ce soit au fédéral ou au niveau local. En effet, de nombreuses initiatives existent également dans nos communes; la valeur patrimoniale et historique des ascenseurs anciens doit être garantie. Nous soutiendrons donc évidemment ce texte. Je vous remercie.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*
Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Demande/Verzoek 1
- *10 – Anneleen Van Bossuyt (1496/5)*

Demande/Verzoek 9

matige praktijken van liftinstallateurs te bestrijden.

15.05 **François De Smet** (DéFI): Naar verluidt waren er in 2003 75.000 à 80.000 liften, waarvan er 10.000 in bedrijf gesteld werden vóór 1958. Deze historische liften maken deel uit van ons erfgoed.

Sinds de publicatie van het koninklijk besluit van 2003 hebben de eigenaars meer dan 18 jaar de tijd gehad om de aanpassing van hun lift aan de nieuwe normen voor te bereiden. De bewoordingen van het KB en de criteria zijn vaag. Met het voorstel van resolutie trachten we een oplossing aan te reiken voor een groot aantal eigenaars.

Onze fractie verheugt zich als medeondertekenaar over de goedkeuring van deze tekst.

• *11 – Anneleen Van Bossuyt (1496/5)*
Demande/Verzoek 10(n)
• *12 – Anneleen Van Bossuyt (1496/5)*
* * * * *

Les amendements sont réservés.
De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

16 Nominations – Procédure
16 Benoemingen – Procedure

Unia/Myria – Désignation du suppléant de M. Didier Dochain aux conseils d'administration (1987/1)
Unia/Myria – Aanduiding van de plaatsvervanger van de heer Didier Dochain in de raden van bestuur (1987/1)

La Chambre doit procéder à la désignation du suppléant de M. Didier Dochain aux conseils d'administration d'Unia/Myria.
De Kamer dient over te gaan tot de aanduiding van de plaatsvervanger van de heer Didier Dochain in de raden van bestuur van Unia/Myria.

Les candidatures ont été annoncées en séance plénière du 1er avril 2021.
De kandidaturen werden tijdens de plenaire vergadering van 1 april 2021 aangekondigd.

Unia/Myria – Désignation du suppléant de Mme Shaireen Aftab aux conseils d'administration (1988/1)
Unia/Myria – Aanduiding van de plaatsvervanger van mevrouw Shaireen Aftab in de raden van bestuur (1988/1)

La Chambre doit procéder à la désignation du suppléant de Mme Shaireen Aftab aux conseils d'administration d'Unia/Myria.
De Kamer dient over te gaan tot de aanduiding van de plaatsvervanger van mevrouw Shaireen Aftab in de raden van bestuur van Unia/Myria.

Les candidatures ont été annoncées en séance plénière du 6 mai 2021.
De kandidaturen werden tijdens de plenaire vergadering van 6 mei 2021 aangekondigd.

Commissions de nomination pour le notariat – Renouvellement de la moitié des mandats – Nomination des membres effectifs (1989/1)
Benoemingscommissies voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Benoeming van de vaste leden (1989/1)

Dans le cadre du renouvellement de la moitié des mandats des Commissions de nomination pour le notariat, la Chambre doit procéder à la nomination des membres effectifs.
In het kader van de hernieuwing van de helft van de mandaten van de Benoemingscommissies voor het notariaat dient de Kamer over te gaan tot de benoeming van de vaste leden.

Les candidatures ont été annoncées au cours des séances plénières des 28 janvier 2021, 25 mars 2021 et 12 mai 2021.
De kandidaturen werden tijdens de plenaire vergaderingen van 28 januari 2021, 25 maart 2021 en 12 mei 2021 aangekondigd.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 19 mai 2021, je vous propose de procéder à ces nominations au cours de la séance plénière du 3 juin 2021.
Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 19 mei 2021, stel ik u voor over te gaan

tot deze benoemingen tijdens de plenaire vergadering van 3 juni 2021.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:
Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le mardi 25 mai 2021 jusqu'au jeudi 3 juin 2021 à 16 h 00. Les bulletins de vote ainsi que les documents parlementaires sont à leur disposition au Secrétariat général.
- De leden kunnen stemmen vanaf dinsdag 25 mei 2021 tot donderdag 3 juni 2021 om 16.00 uur. De stembiljetten en de parlementaire stukken liggen ter beschikking bij het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.
Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- Les urnes contenant les bulletins de vote seront ouvertes au cours de la séance plénière du jeudi 3 juin 2021 dans la Salle 3.
- De urnes met de stembiljetten worden geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 3 juni 2021, in Zaal 3.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus wordt besloten.

17 Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité – Nomination du premier suppléant de M. Thibaut Vandamme
17 Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten – Benoeming van de eerste plaatsvervanger van de heer Thibaut Vandamme

L'ordre du jour appelle le scrutin en vue de la nomination du premier suppléant de M. Thibaut Vandamme.
Aan de orde is de stemming met het oog op de benoeming van de eerste plaatsvervanger van de heer Thibaut Vandamme.

La candidature de M. Thierry Werts a été annoncée au cours de la séance plénière du 28 janvier 2021.
De kandidatuur van de heer Thierry Werts werd tijdens de plenaire vergadering van 28 januari 2021 aangekondigd.

Le 18 mai 2021, M. Thierry Werts a été entendu par la commission spéciale d'accompagnement parlementaire du Comité permanent P et du Comité permanent R. M. André Flahaut a fait rapport de cette audition à la Conférence des présidents du 19 mai 2021.
Op 18 mei 2021 werd de heer Thierry Werts door de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I gehoord. De heer André Flahaut heeft verslag van deze hoorzitting aan de Conferentie van voorzitters van 19 mei 2021 uitgebracht.

Étant donné qu'il n'y a qu'un seul candidat, la Chambre peut déclarer élu M. Thierry Werts en qualité de premier suppléant de M. Thibaut Vandamme, en application de l'article 157, n° 6, du Règlement de la Chambre.
Aangezien er slechts één kandidaat is, kan de heer Thierry Werts, met toepassing van artikel 157, nr. 6, van het Kamerreglement, voor verkozen worden verklaard voor het mandaat van eerste plaatsvervanger van de heer Thibaut Vandamme.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus wordt besloten.

18 Prise en considération de propositions
18 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.
Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus wordt besloten.

Naamstemmingen
Votes nominatifs

19 Wetsontwerp tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 12 juni 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage voor APETRA en tot opheffing van het artikel 1, § 4, van het ministerieel besluit van 27 december 1978 betreffende de inschrijving van de personen die optreden in de bevoorradingsketen van het land en van de verbruikers in aardolie en aardolieproducten (1925/3)
19 Projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal du 12 juin 2020 modifiant l'arrêté royal du 4 octobre 2006 déterminant le mode de calcul et de perception de la contribution pour APETRA et abrogeant l'article 1er, § 4, de l'arrêté ministériel du 27 décembre 1978 relatif à l'enregistrement des personnes qui interviennent dans le circuit d'approvisionnement du pays et des consommateurs en pétrole et produits pétroliers (1925/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1925/4)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1925/4)**

(MM. Maxime Prévot, Daniel Bacquelaine et Simon Moutquin ont voté comme leurs groupes)

(Mme Marie-Christine Marghem a voté comme son groupe, pour ce vote et les votes suivants)

(De heer Michael Freilich heeft zoals zijn fractie gestemd)

(M. Patrick Prévot a voté comme son groupe jusqu'au vote 5)

20 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende het verhogen van de veiligheid aan spoorwegovergangen (1640/1-6)
20 Amendements réservés à la proposition de résolution relative à une sécurité accrue aux passages à niveau (nouvel intitulé) (1640/1-6)

Stemming over amendement nr. 20 van Pieter De Spiegeleer cs op verzoek 6. **(1640/6)**
Vote sur l'amendement n° 20 de Pieter De Spiegeleer cs à la demande 6. **(1640/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	42	Oui
Nee	98	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

(Mme Nathalie Gilson a voté comme son groupe)

20.01 **Catherine Fonck** (cdH): Madame la présidente, je trouvais que l'expérience du vote simultané sur plusieurs amendements, proposée par M. De Roover, était intéressante. Il m'avait semblé que cela s'était passé de manière positive. Est-ce déjà abandonné?

La **présidente**: Pas du tout. Ce sont deux amendements des mêmes auteurs. Il ne nous a pas semblé devoir procéder ainsi. Mais nous pouvons le faire, si vous le préférez.

20.02 **Catherine Fonck** (cdH): Si quelqu'un dit que ce n'est pas le même vote, nous devrons quand même le faire. C'est pour gagner un peu de temps.

La **présidente**: Tout à fait. Vous avez raison.

De **voorzitster**: Stemming over amendement nr. 21 van Pieter De Spiegeleer cs op verzoek 11. **(1640/6)**
Vote sur l'amendement n° 21 de Pieter De Spiegeleer cs à la demande 11. **(1640/6)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 4)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

21 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende het verhogen van de veiligheid aan spoorweg-overgangen (1640/5)
21 Ensemble de la proposition de résolution relative à une sécurité accrue aux passages à niveau (nouvel intitulé) (1640/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1640/7)**
En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné conséquence au gouvernement. **(1640/7)**

(MM. Khalil Auoasti et Guillaume Defossé ont voté comme leurs groupes)

22 Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 septembre 2005 désignant les infractions par degré aux règlements généraux pris en exécution de la loi relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la traversée des passages à niveau en cas d'encombrement de la circulation (1711/4)
22 Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, wat betreft het oprijden van overwegen wanneer het verkeer belemmerd is (1711/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	142	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1711/5)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1711/5)**

23 Amendements réservés à la proposition de résolution visant à sécuriser les ascenseurs mis en service avant le 1er janvier 1958 et à sauvegarder leur valeur patrimoniale (1496/1-5)
23 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie over de beveiliging van de vóór 1 januari 1958 in bedrijf gestelde liften en de vrijwaring van hun erfgoedwaarde (1496/1-5)

Vote sur l'amendement n° 10 d'Anneleen Van Bossuyt à la demande 1. **(1496/5)**
Stemming over amendement nr. 10 van Anneleen Van Bossuyt op verzoek 1. **(1496/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	41	Oui
Nee	98	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 11 d'Anneleen Van Bossuyt à la demande 9. **(1496/5)**
Stemming over amendement nr. 11 van Anneleen Van Bossuyt op verzoek 9. **(1496/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	40	Oui
Nee	96	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

(M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe)

Vote sur l'amendement n° 12 d'Anneleen Van Bossuyt tendant à insérer une demande 10(n). **(1496/5)**
Stemming over amendement nr. 12 van Anneleen Van Bossuyt tot invoeging van een verzoek 10(n). **(1496/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
Ja	44	Oui
Nee	96	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

(M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe)

24 Ensemble de la proposition de résolution visant à sécuriser les ascenseurs mis en service avant le 1er janvier 1958 et à sauvegarder leur valeur patrimoniale (1496/4)
24 Geheel van het voorstel van resolutie over de beveiliging van de vóór 1 januari 1958 in bedrijf gestelde liften en de vrijwaring van hun erfgoedwaarde (1496/4)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	141	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1496/6)**
Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1496/6)**

25 Adoption de l'ordre du jour
25 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? *(Non)* L'ordre du jour est approuvé.
Geen bezwaar? *(Nee)* De agenda is goedgekeurd.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 27 mei 2021 om 14.15 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 27 mai 2021 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 18.51 uur.
La séance est levée à 18 h 51.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 105 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 105 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

Comptage électronique – Elektronische telling: 001

Oui	060	Ja

Comptage électronique – Elektronische telling: 002

Oui	062	Ja

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	134	Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	042	Ja

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De

Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	098	Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	140	Ja

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert

Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	142	Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Liekens Goedele, Loones Sander, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	041	Ja

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	098	Nee

A ouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	005	Onthoudingen

Arens Josy, Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	040	Ja

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Francken Theo, Freilich Michael, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	096	Nee

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry,

Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	005	Onthoudingen

Arens Josy, Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	044	Ja

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	096	Nee

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	001	Onthoudingen

Arens Josy

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	141	Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De

Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen